

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2445

నెలపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 3-వ తేది బుధవారము } సంచిక ౧౨౫
Vol. 17 } MADRAS, WEDNESDAY 3rd SEPTEMBER 1930. } No. 125
శ్రీ ప్రమాదూతనామ సంవత్సర భాద్రపదమాస శుద్ధ ఏకాదశి

అమృతాంజనము

అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బావును. సాంస్కృతికనొప్పుల బారదోలును.
పోట్లకు బోగొట్టును. జ్వరముల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
పలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్పవారిచే
వేలకు వేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది

పంచభావ చీటీ జూది కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

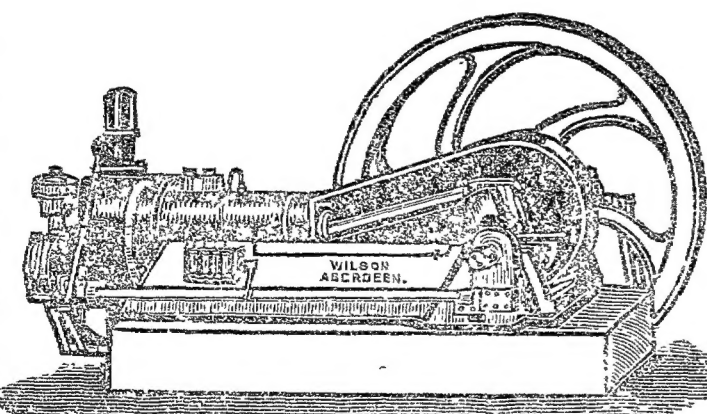
109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

కోల్డుస్టారింగు—
డబ్బి
కెమిడిశలు

'విల్సన్' క్రూడాయిలు

మెకానిజము అతిసులభము—రెండేనిమిషములలో స్టార్టగును—సేవరైజరు లేదు

క్రూడాయిలు ఖర్చు
యితర యంజనుల
కన్న చాలా తక్కు
వని అనేక యోగ్య
తాపత్రములు పొం
ది నవి. యెంతయిష్టి
క్రూడాయిలు తీసి
వ్రేనను అతి త్వరి
తముగా పనిచే
యును. ఇంజనులకు
వలయు చూపక
న్నేరు సామానులు
సేదముగా నున్నవి.

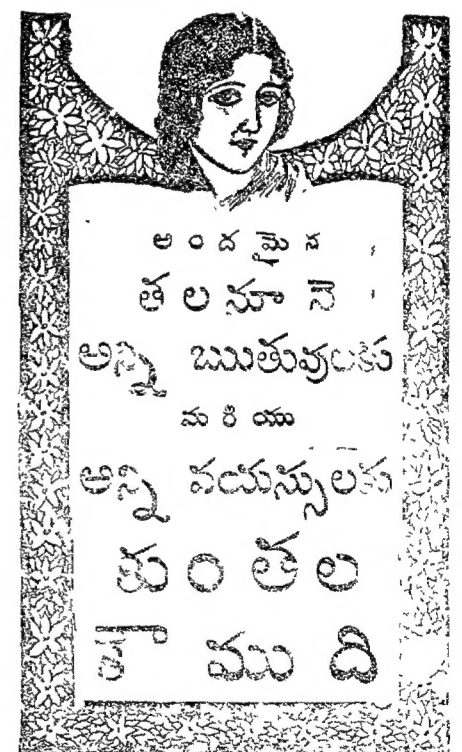

ధ ర లు బ హు స ర న ము

ఇంజనుల యందు
అనుభవము లేనివా
రైనను సులభముగా
నడుపగలరు. లోడ్లు
లాగులలో దీనికి
మించిన యంజనులు
నేరెవ్వయును లేవు.
7 సుగ్రములు మొద
లు 150 సుగ్రముల
వరకు యంజనులు
రెండు టయిపుల
లోనూ పైను లో
సిద్ధముగా నున్నవి

సోల్ ఏజెంట్లు:—ది ఎంప్లెయ్ యింజనీరింగు కంపెనీ, 308 లింగి చెట్టివీధి, మద్రాసు

ప్రొంచి ఆఫీసు:—బెజవాడ యూనైట్ మంజక్ బిల్డింగ్సు.

అందమైన
తలనూనె
అన్ని ముతువులకు
మరియు
అన్ని వయస్సులకు
కుంఠల
కాముది

ఆయుర్వేదావధ రత్నాకరము 2-0-0
మర విశ్వాస్థానము (1) 6-0-0
అంధ్రప్రదేశ్ రత్నావళి 2-0-0 భస్మ-కూకా 1-0-0
కృష్ణ శ్రీహరి కృష్ణము రిటాక్రి, బెజవాడ.

ఆంధ్ర బ్యాంకు లిమిటెడ్, బందరు.

స్థాపితము—1923.

హైదరాబాదు ప్రాంచి

రెండవ హైదరాబాదు పాతల ప్రాంతముమీద ఆపట్టణముంజు యాభ్యాంకు ప్రాంచి నోకబానిసి
యీ మాసాంతములోగా ప్రారంభించుటకు నిశ్చయింపబడినది. నిజాంరాష్ట్రము: దుండెలి జనాలు యాభ్యాంకు తమ
దిగిన భావించుకొని దాని అభివృద్ధికి తోడ్పడగలరుగానూ, 200 పేరు వారలకిచ్చుట తీర్మానించడమైనది. బందరు
నందు పేరు 1 కి 100 రూపాయలు వసూలు చేయబడినది. యిప్పు డీ షేర్లను కావలసినవారు రు 150 లు యిచ్చెద
మన్నను అమ్మువారు కనబడరు. అయినను హైదరాబాదు ప్రాంచి షేర్లు ప్రెకారణములన నూమూలు ధరకే (at par)
యివ్వబడును. పేరు 1 కి ప్రస్తుతము రు. 50 లు వసూలు చేయబడును.

రావుబహదూరు శెడింటి సానుమంతరావు పంతులు, యితర నివరములకు:—
మేనేజింగ్ డైరెక్టరు, ఏజెంట్లు:—ఆంధ్ర బ్యాంకు, లి మి టె డ్,
డి. యస్. శాస్త్రి, యం. ఎ. శైక్రటరీ. 87, రెగిడెన్సీకోడ్డు, హైదరాబాదు-అని వ్రాసిన బిడయగలరు.

WANTED.

Immediately for ANDHRA-DESA 3 Inspectors for organising and supervising Agencies on a salary of Rs. 100/- and allowance Rs. 35/- with over-riding commission. Schemes to suit millions. Splendid Prospectus for really capable men. None but those that can pay a Cash Security deposit of Rs. 1,000/- need apply with one anna stamp in the first instance to the Directors:—

The Morning Star Provident and Banking Corporation Limited, Royapettah, MADRAS

తిరువాన్కూరు నేషనల్ బ్యాంక్, లిమిటెడ్.

(1912 సం॥ లో తిరువాన్కూరులో ఇన్ కార్పొరేట్ చేయబడినది.)

హెడ్ క్వార్టర్స్—తిరువళ్ళ, (ద. ఇండియా.)

బ్రాంచి ఆఫీసులు:—కొట్టయం, తిరువండ్రము, అల్లెపే, క్వీలక్, ఎర్నాకులం, త్రిపునిట్టూరు, మధుర, కొచ్చిన్, దేవకోలమ్.

12-4-1930 లో గల బ్యాంక్ నిధి

నిర్ణయించబడిన మూలధనము	రూ. 10,00,000	రిజర్వు ఫండు	రూ. 1,50,000
జారీచేయబడిన మూలధనము	రూ. 10,00,000	వాటాదార్లు నిల్వధనముక్రింద చెల్లించవలసినది	రూ. 5,00,000
చందాపేజీబడిన మూలధనము	రూ. 10,00,000	డిపాజిట్ సొమ్ము	రూ. 17,00,000
చెల్లించబడిన మూలధనము	రూ. 4,01,593	పైగా	
గవర్నమెంటు పూచీకత్తుల క్రిందనున్న, యితర బ్యాంకులలోని ఫిక్సెడ్ డిపాజిట్ మొత్తం.			రూ. 1,88,067

యభివృద్ధి రిపోర్టు.

క్రింద తెలుపబడిన ముఖ్యహంశములు 1927, 1928, 1929 సంవత్సరములలో ప్రతి సంవత్సరం 31 డిసెంబరుతో అంత్యముగు ఆయ, వ్యయ పట్టికలలో గల వత్సాసములు.

	1927	1928	1929
చెల్లించబడిన మూలధనము	రూ. 2,74,278	రూ. 3,11,248	రూ. 3,46,195
రిజర్వుఫండు	రూ. 45,000	రూ. 1,10,000	రూ. 1,50,000
డిపాజిట్లు	రూ. 8,95,285	రూ. 9,90,287	రూ. 15,68,295
ముద్రాము తీసుబడిన మూలధనము	రూ. 1,03,443	రూ. 1,02,252	రూ. 49,012
గవర్నమెంటు బాండ్లు, యితర బ్యాంకులలోని ఫిక్సెడ్ డిపాజిట్లు	రూ. 89,688	రూ. 77,081	రూ. 1,12,420
అప్పులు, అడ్వాన్సులు	రూ. 11,57,484	రూ. 18,12,720	రూ. 17,12,821

డిపాజిట్లు:—కరెంటు, ఫిక్సెడ్, సేవింగ్స్ బ్యాంక్, పాస్ బుక్, లేక ప్రూడెన్షియల్ (చిట్టీలు లేక కుర్రీలు) లకు వడ్డీ లాసంగబడును. గత 17 సంవత్సరములలోను యీ బ్యాంక్ నందు గూడ లేదు.

ధనమును చెల్లించుట యందును, తీసుకొనుట యందును ప్రత్యేక సౌకర్యములు గల యభివృద్ధి మరియేయితర బ్యాంక్ నందు హిందూదేశమంతటను గల మా యొక్క అన్ని బ్రాంచి ఆఫీసులందును గలవు.

పూర్తి వివరములకు ఇంగ్లీషులో హెడ్ క్వార్టర్స్ కు గాని లేక బ్రాంచిలకు గాని వ్రాసి కను గొనుదు.

(బోర్డువారి ఉత్తర్యుమేరకు)

కె. సి. ఏపెన్. బి. యే.,

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

K. C. EAPEN, B. A.,

Managing Director.

తిరువళ్ళ
12-4-1930
Tiruvalla,
12-4-1930.

2.

స్వాతంత్ర్యయోధుల చిత్రపటములు

(చిత్రకారులు: చావలి నాగేశ్వరరావుగారు)

క్రియంత పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, పండిత జహార్ లాల్ నెహ్రూ, దేశభక్త వెంకటప్పయ్య, శుభాష్ చంద్ర బోస్, వట్టాభిశిఖారామయ్య మొదలగు శుభ్రసిద్ధిపాతకు లీపటములను గురించి యభినందించియున్నాడు.

మహాత్మా గాంధీ, లోకమాన్య తిలక్, లాలా లజపతిరాయి, దేశబంధు చిత్రరంజనదాసు, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, నర్సూరు వల్లభాయి, మహర్షి సాంబమూర్తి, పండిత జహార్ లాల్ నెహ్రూ, శుభాష్ చంద్రబోస్, దేశభక్త వెంకటప్పయ్య మున్నగు 25 గురు స్వాతంత్ర్యయోధులపటములు త్రివల్లములలో బహురమ్యముగ వివిధ సైజులలో చిత్రీకరింపబడినవి.

ఖరీదు 0-8-0, 0-6-0, 0-2-0 మాత్రమే.

పురమందిరములు, స్థానికనండ్లలు, జాతీయసభశాలలు మొదలైనవాటికి అనలు చిత్రములు (Original Paintings) వరసమైన ధరలకు తయారుచేసి యివ్వబడును.

ఆంధ్రదేశమునం దన్ని చోట్లను మంచి పలుకుబడి, సమర్థత గల యేజెంట్లు కావలెను.

వర్తకులకును, మొత్తముగా కొనువారికిని మంచికమిషను ఇవ్వబడును.

వివరములకు:—

THE ANDHRA CHITRASALA,
LAKESHMI BHUVAN,

GUZDEN PARK, BOMBAY. 2

చూడ సొగసైనవి!

“హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్” విన సొగసైనవి!!

గ్రామఫోనులు, రికార్డులు.

గ్రామఫోనులు మిక్కిలి సొగసైనవి, సమృద్ధిమైనవి పలురకములలో వివిధ ధరల యందు మావద్ద విక్రయమునకు సిద్ధముగానున్నవి.

రికార్డులు ఆంధ్ర, ద్రవిడ, కన్నడ, హిందూస్తాని మొదలగు పలుభాషలలో మేలు రకము రికార్డులు గలవు. వాటిని విని తీరవలయునేగాని వ్రాయవలసికాదు.

ఒక పర్యాయము మావద్దకువచ్చి వినిన సర్వము మీకే తెలియగలదు.

హట్చిన్స్ అండ్ కో, గ్రామఫోను వర్తకులు, 185, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

దుర్గా మెడికల్ హాల్

గవర్నరుపేట, బెజవాడ

గనేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదుర్చును

(1) ఈ మందు సెగ్గోగములను నివారించి మూత్రము నిడుచుచున్నప్పుడు గలగు పొటలు, మంట, చురుకును యింజక్షను లతోను పిచ్చికారీలతోను నిమిత్తములేకుండ తప్పక కుదుర్చును. సీసా 1-కి రూ. 3-0-0.

మూర్ఖారిష్టము

(2) ఈ మందు ఎటువంటి మూర్ఖత్వమును యొన్నిసం స్మరములమండియున్న మూర్ఖులైన నను గ్యారంటీగా కుదుర్చును. నెలకు పరిపాపు మందు రూ. 3-0-0.

పాడలకు తెలము

(3) ఈ తెలము తెల్లపాడలనేగాక యితరవిధములైన పాడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గజ్జి, కర్పాడి మొదలుగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మ మును మామూల స్థితికి మార్చును. డబ్బీ 1-కి రూ. 1-0-0. ఏజెంట్లు కావలెను. 3

జాతక దర్పణము

తేటతెలుగు ఇన్ని సంగతులు చెప్పేది యింకేది లేదు. దీనివల్ల జాతకాలు వ్రాసుకొనవచ్చు. వెల రూ. 2-0-0

వేమనసూక్తి రత్నాకరము

చక్కచేసిన వేమనపద్యాలు 4035 ఇందుమాత్రమే కలవు. వైగా వేమనగారి చరిత్రము ఉన్నది. వెల రూ. 2-0-0

పురుషోత్తమ కవీయము

తెలుగుభుండువు. ప్రకృతులు వికృతులు, రూపాంతరములు ఇందున్నంతగా ఎందును లేవు. వెల రూ. 2-0-0

అద్భుతోత్తర రామాయణము

అద్భుతతత్వమున శుభ్రసిద్ధమే. వెల రూ. 1-8-0

హిందీ రామదాసనాటకము (తెలుగులిపి) టిపాలు, స్పెల్లాలు, వచనాలను హృద్యములు. వెల రూ. 0-12-0

నాదెళ్ల పురుషోత్తమకవి, మచిలీపట్టణము.

జ్యోతిషము:—

పరియైన జన్మకాల జన్మదేశమును తెలిపిన జాతకమును స్ఫుటముగ తయారుచేసి, నెలవారి 1 సం॥ ఫలముతో 5 ప్రశ్నలకు రూ. 2-4-0, 10 సం॥ దశాభ్యుక్తిఫలములు రూ. 2-4-0 వి. పి. గా పంపబడును. సిద్ధాంతి, తిప్పావర్ణుల గౌరీవాదశర్మ, తిరుపతి.

MADE BY THE MAKERS
OF THE WORLD-RENOVED
'BIG BEN' & 'BABY BEN'
THE N. W. MODEL
POCKET BEN
An Ideal Pocket Watch
For Rs. 5/14 only

PACKING & POSTAGE FREE. GUARANTEED 5 YEARS.

The New Model POCKET BEN is a forward step in modern watch-making. It is styled in beauty, Smaller...Thinner...and more Modern while the MAKER'S Name on the dial is sufficient GUARANTEE of its Reliability, Durability and accurate working.

To be had of:—
The Union Trading Co.
166, Harrison Road (c/4), Calcutta.

లాహూరు కుట్ర కేసు

నిందితులకోరికలను స్వీకరించుట
నిరాకరించుట

నిందితుల విచారణయందు జోక్యము
పుచ్చుకొనగూడదని నిశ్చయించుకొనుట
లాహూరు, సెప్టెంబరు 1:—లాహూరు కుట్ర కేసు
విచారణ రెండుమాడు దినములలో ముగియగలదు. ఒకపక్ష
ములోపుగ తీర్పుచెప్పబడునని తోచుచున్నది. డిఫెన్సు ఏర్పా
టుల విషయమై నిందితుల పక్షపునకీర్లు కారాగృహమునందలి
ఫై దిలతో మాట్లాడియుండిరి. ప్రాసిక్యూషనుతరపునాదుల నం
దరిని అడ్డుపరీక్ష చేయునట్లేమును నిందితులతో నిరువురు ఎ.కె.
ఘోష్ బి. కె. సిన్హాగార్లు తెలిపిరిని నిందితుల స్టేడరు కోర్టువా
రికి తెలిపెను. ప్రాసిక్యూషనుతరపున 457 మంది సాక్షులున్నా
రనియు, ఇంతమందిని మరల కోర్టునకు పిలిచి వారి నందరిని
క్రాస్ పరీక్ష చేయుటకు పిలువదనియు, నిందితులు కోరిన 5
మందిని అప్రూవరులను క్రాస్ పరీక్ష చేయవచ్చుననియు స్పె
షియల్ జడ్జి బుద్ధి నలు వారు చెప్పిరి. అట్లయిన
కోర్టువారిఅభిప్రాయమును నిందితులకు తెలుపవలయునని స్టేడరు
చెప్పెను.

మధ్యాహ్నము డిఫెన్సు స్టేడరు నిందితులను సందర్శించె
ను. ప్రాసిక్యూషను పక్షపు సాక్షుల నందరిని అడ్డుపరీక్ష చేయ
వలయుననియు, డిఫెన్సువాదియును తయారుచేయుటకు విచా
రణ వారముదినములకు వాయిదా వేయవలయుననియు, నిం
దితుల పక్షమున వాదము చేయుటకు ప్రభుత్వమువారి ఖర్చున
ఒక న్యాయవాది నియమింపబడవలయుననియు ఈకోరికల నం
గీకరించనిచో విచారణయందుపాల్గొనుట నిరర్థకమనిఅభిప్రాయ
ము తెలుపుచు నిందితులు వ్రాసిన పంపిన పేటెనును స్వీకరించు
టబుద్ధులగుటచే స్టేడరు సమర్పించెను. న్యాయమూర్తులు
పిటిషనును నిరాకరించి ప్రాసిక్యూషనువాదము ప్రారంభింప
వలయునని కనర్న మెంటు ఆద్య కేటును కోరిరి. కనర్న మెంటు
ఆద్య కేటు తన వాదమును ప్రారంభించిరి. రెండు లేక మూడు
దినములు వీరు వాదించెదరు. ఆ. (పె.)

పోలాపూర్ కేసుల అప్పీలు

బొంబాయి హైకోర్టువారు అప్పీలు కొట్టివేయుట
బొంబాయి, సెప్టెంబరు 1:—పోలాపూర్ మార్షల్ లా
కేసులలో క్షింపబడిన 17 మంది బొంబాయి హైకోర్టులో
అప్పీలుచేసిరి. ప్రధాన న్యాయమూర్తి బీమంట్ గారును,
న్యాయమూర్తులు మిడ్డోకర్ బేక్యోర్ గార్లును కేసు విచారణ
జరిపిరి. అప్పీలు కొట్టివేయుచు, మిలిటరీ కోర్టులవారి తీర్పుల
పై వచ్చు అప్పీళ్లను మామూలుకోర్టుల తీర్పులపైవచ్చు అప్పీళ్ల
వలె చూచుటకు పిలువదనిరి.

నివిల్ హార్నిస్ డిక్ష కాలాను ఆనుపరించియు సి. ప్రా. కో.
491 నెక్కు ననుసరించియు అప్పీలు పిటిషను దాఖలుచేయ
బడినది. "1930 సం॥రపు నాల్గవ అర్జి నెన్సుప్రకారము శేర
ములుగా పరిగణింపబడిన కేసులను మిలిటరీకోర్టులవారు విచా
రించుట న్యాయశాస్త్రమునకు విరుద్ధము. అర్జి నెన్సులో నెన్సు
టను ఇట్టి కోర్టులను గూర్చి చెప్పబడలేదు. అర్జి నెన్సు అమలు
పరచుట కపసరమును లేదు." అని వై పిటిషను లో
వ్రాయబడినది. ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు
అభిదవిట్టులో తెలియజేయబడిన సంగతులనుబట్టియు, పోలా
పూర్ లో మార్షల్ లా అమలు పరచబడినందునను రాజప్రతి
నిధి ఈ విషయమున అర్జి నెన్సుక్రింద చర్య దీసికొనివలసిన
అవసరము గలిగినదనిరి. అందుచే పిటిషను కొట్టివేయుచున్నా
నిరి. మిడ్డోకర్, బేక్యోర్ గార్లుగూడ వైదిధ్యముగనే తమ నిర్ణ
యముల నొసంగిరి. మార్షల్ లా కోర్టులవారు ఇంజింజిన్ ఫీటు
మాత్రము న్యాయముగ లేవని న్యాయమూర్తులందరు సంగీకరిం
చిరి. (ఆ. పె.)

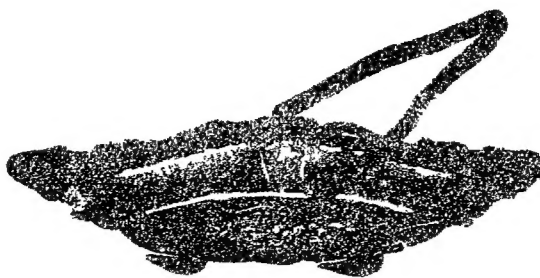
WANTED

5 Dy. Supervisors in Madras on a
salary of Rs. 100-110-10-250 p.m. Appli-
cants must have a genuine love for
country-life and be able to purchase 30
shares of Rs. 10/- each of the company
of which Rs. 151/- is payable before
appointment. From those unwilling to
purchase shares a security of Rs. 1000/-
is also accepted. Apply with an anna
stamp.

ALL-INDIA FISHERY & POULTRY Ltd.,
20-A, Gopal Bose Lane, Calcutta.

తెలిసి మనుజుడు

నవీనము, నవనాగరికము, నవలావణ్యము, ఆకర్షణ

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,
నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

తెలిసి మనుజుడు

నగలరాలు పిలికితమైన, పెండిసామానులను బహుళ
వగలు మాత్రమే ప్రబలు ప్రస్తుతము వస్తువైదరు.
గాన మేము పిటితో నొక్కటిరైనను తక్కువ అను
రించుచుండుటచే మా వ్యాపారాభివృద్ధిని, కాక
వారులు హెచ్చుటకును ముఖ్యకారణము.

ఒకసారి కరిక్షించిన అన్నియు విభులముగా
తెలియును.

AMRAK

(OF LONDON AND U. S. A.)

తెలిసిన మనుజుడు

THE HOTEL CLARENCE

రండాల్స్ రోడ్డు, వేపేరి, మద్రాసు. తెలిపాఫ్: 2481

"అమరక్" నిన్ను గురించియు, మరి యితరులను గురించి
కూడ చెప్పును.

నీకు వ్యాధిచేగాని, ద్రవ్యసంబంధముగనట్టియు, కుటుంబసంబం
ధముగు విచారముండిన జీవము కల్పించునట్టి యీ శేర్పరి
యొక్క ఫలహాను సొంది లాభమును వడయుటకు యిదియే
అత్యుత్తమము. 2000. ఓనుదులు ప్రోగుచేసియున్నాడు.

యోగి, హస్త సాముద్రికుడు, వ్యాధులను చెప్పవచ్చును. ఆదివారములు నెలపులేదు.

వీరు 1930 సం॥ సెప్టెంబరు. 6 తేది శనివారం. సాయంత్రం 6 గంటలు

1930 సం॥ " " 11 వ తేది గురువారము.

సాయంత్రం 6 గంటలు మద్రాసు, పాజ్ కెంట్, పచ్చయప్ప కాలేజియందు ప్రసంగము, ప్రమాణ
ములతో ఉచితముగా చెప్పుదురు.

(ప్రవేశమునకు హక్కు ప్రత్యేకించి యుంచబడినది)

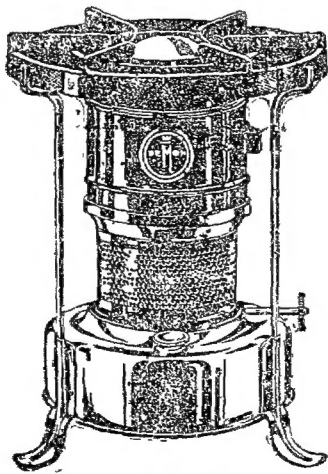

ఫలహా అడుగుకాలము:—
తెల్ల వారి 9 గంటలు మొద
లు సాయంత్రము 6 గంట
లువరకు ఏర్పాటుపైగా.
వీరు తగుమాత్రమైనది.

డి ట్ మార్కు

డె మ న్

అద్భుతమైన వంట కుపయోగపడు "స్టవ్"

నం. 48:—గట్టియై తైలపాత్ర గలిగి,
ప్రకాశమైన ఎనామెల్ బాడి గలది.

సామాన్య కిరణనాయిలు ఆవిరిగా మారి, స్వచ్ఛమైన ఉదారంగుల మం
టులు ఎక్కువ వేడితోనుండును. ఈ వెన్నదనము వృధాబోక, సరిగా పాత్ర
కిందనే యుండగలదు. కొద్దిగరలో కుగ్రమైన, చక్కనిభోజనము, ఒక
పేంటు మానెతో 6 గంటలకాలము కాచుటలేక వంటచేసకొనవచ్చును.
కష్టములేదు. పంపుకొట్ట యవసరములేదు. మసిలేదు. పొగలేదు.

సామాన్య ల్యాంపు మాదిరి ఉపయోగించవచ్చును.
నులభ్యముగ తీసికొని వెళ్ల దగియున్నది.

క్రిందివారివద్ద వారక గలదు:—

మొనర్పు: పాప్టర్ జమాల్ అండ్ బ్రదర్సు, గ్లాస్ వేర్ వర్తకులు, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
త్రాంచి:—11, ఈవినింగ్ బజారు కోడ్డు.

రత్నపురుష లేహ్యం

ఏ కారణముననైన నచ్చిన శుక నవ్వు మెనను తగ్గించి పలవ పడిన పీఠమును గట్టిపరచును. జీర్ణించిన శుభవ్యాధులను వచ్చిన బలహీనతను తగ్గించును. రక్తమును బాగుచేయుటలో శుభ పొందినది. నెలరోజుల మందు ఖరీదు రు. 3-4-0.

(ఈ లేహ్యం) కలకు రు 1-8-0.

శ్రీ పట్టాభిరామ వైద్యశాల,
రాయవరము, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

భారత ఇన్స్యూరెన్సు

కంపెనీ, లిమిటెడ్.

ప్రకటన

ఇందుమూలమున నర్వజనులకు తెలియబరచ డమేమనగా మా మద్రాసు ఆఫీసు నెం. 60 తంబు చెట్టిపిడికి 1930 సెప్టెంబరు 1 తేదీనుండి మార్చి జడినది.

పి. కుప్పస్వామిఅయ్యర్,
మేనేజరు.

కాంగ్రెసు పనివారలకు తీరుబడి యున్నప్పుడు

ఒక లాభకరమైన పని

కాంగ్రెసు కనకమైనది నిర్మాణకార్యక్రమము
విదేశీయ భీమాకంపెనీల బహిష్కరణము

ఇండియా ఈక్విటీబిల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ

లిమిటెడ్. మాకు తీరుబడియున్నప్పుడు మీ శక్తి కొలది చేయుపనికి రు. 1 నుండి రు. 10 ల వరకు నొసగును. వివరము లకు ఈదిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

Dr. A. LAKSHMIPATHI B.A., M.B., & C.M.,
Managing Director, Madras Branch,
43, Harris Road, Mount Road,
P. O. Madras.

సారూప్యపథశాస్త్రము

అను

హోమామోపతి (తెలుగు)

700 పేజీలు క్యాలికోరైండు ధర రు 3-0-0.

ఇది చాక్లరు లంక రామరావు హెచ్. ఎం. బి. గారిచే రచింపబడినది. దీనియందు హోమాపతి యంతయు విపులముగ చర్చింపబడినది. దీనిసాహాయ్యమున ఆంధ్రమున జీర్ణ ప్రతివారను డాక్టరుసాహాయ్య మునవరము లేకయే తమంతట తాము వైద్యముచేకొనవగల్గుదురు. ఈ గ్రంథములో వ్రాసిన 120 మందులు ఒక చక్కని లేఖపెట్టెయందు చుంపబడి రు. 19 ఖరీద యున్నవి. 60 మందులపెట్టె రు. 10 లు ఖరీదు. పుస్తకముతో సహా ఒకేసారి కొనుదాకి పెట్టెలతో ఒక రూ పాయి తగ్గించబడును. పుస్తకము ప్రత్యేకము రు. 8 ఖరీదు. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. ఇవి గాక మాచోలులో అన్నిరకముల హోమాపతి మందులు అన్ని పనరులలోను పరపమైన ధరలకు విక్రయించబడును.

వైటలీను అను ధాతుపుష్టికరమైన దివ్యోపధము

ఇది శుక్ల నవ్వుచూపకును, నవ్వుపకత్తయినకును, నరముల నిచ్చుతునకును, గజేంద్రాను ప్రథమాస్థిలోను అచ్చుకముగా పనిచేయును. దీని అద్భుతగుణము ఒకేసారి వాడి చూచిన మీకే తెలియగలదు.

40 రోజులకు సరిపడు సీసా ఖరీదు రు. 5-0-0 మాత్రమే.

ది హోమామోపతి మెడికల్ హాలు,
మెయిన్ రోడ్డు, చాకినాడ.

విశేషము	ధర
హోమామోపతి	0.8-0
హోమామోపతి	0.8-0
హోమామోపతి	0.4-0
హోమామోపతి	0.8-0
హోమామోపతి	0.4-0
హోమామోపతి	0.4-0
హోమామోపతి	0.4-0
హోమామోపతి	0.4-0
హోమామోపతి	0.4-0
హోమామోపతి	0.4-0

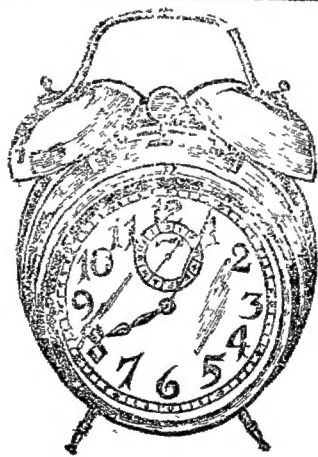
ఖుట్టం సరిహద్దులవద్ద

పోరాటము

ఇండియా ప్రభుత్వ సైన్యములో నొకడు
మృతుడగుట

ఆఫీడీ పరిస్థితులలో మార్పు లేదు

సిన్హా, సెప్టెంబరు 1:—ఖుర్రాచీ ప్రాంతమునందలి విరోధులు ఖుట్టం సరిహద్దులనుండి వెలిసిపోలేదు. వా రచటనే యం దందు చేరి సైనిక కాపలాదారులపై తీవ్రముగనూ, విరాము ము లేకుండగనూ శుపాకులను కాల్చుచున్నారు. సైనికులలో నొకడు చంపబడినాడు. ఖోట్టుదండీంకను కడలలేదు. ఖుర్రాచీ సమీపమున నికను విడిసిపోయి విరోధులు ఆకాశదళముపై తుపాకుల గాలిపిరి. మన గ్రామములపై చాటు ననుండి తుపాకులను కాల్చుచుండిన ఖానీఖేలులపై పరచినారో కు తూర్పున కోహ్లానుండి వెడలిన ఆకాశదళము ముందు విరోధులను హెచ్చరించి పీఠుట (30 తారీఖువాడు) బాంబులను ప్రయోగించెను. ఖోట్టువారో దండలలో నంతకలహమును విమోఘ తయు ప్రబలుచున్నది చెలియుచున్నది. ఇదివరకు సంఖ్యలో 500 వరకు తగ్గియుండిన మహాలామగ్గురు మరల హెచ్చినది. దత్తాత్రేయపై దాడివెడల వీరు పంకత్పించి యున్నారు. మద్రా ఖోట్ మహారాజు ఖోట్ జాతుల ప్రదేశముగూడా వీరు వెళ్లవలసి యున్నది. వీరినడ్డుటకై మహారులు ఆగస్టు 31వ తారీఖు రాత్రి పంపబడినవి. ఆకాశదళమువారును బహిరిన గావించుచున్నారు. మిత్రులగు మొహమాండులు అంతకలహములను తాత్కాలికముగా విరమించి విరోధులకు ఆహ్వాన మొహమాండులకు వివేకమును గల్గించి యుత్పించుచున్నారు. ఆఫీడీ పరిస్థితులలో వెట్టి మార్పును గలుగలేదు. బారా లోయకు చెందిన మూర్తి ఖోట్ ఒకాడు జాయలయొక్క బిర్లాను షిప్ కమిషనరు గాను పీఠావధిలో జూచిరి. వారంతయును మిలిటరీ చిర్య యేమియు గైకొనబడి యుండలేదు. మొహమాండ్, తీరా, ఖుట్టం, పజీరు స్థాన ప్రాంతములలో ఆకాశదళమువారు తిరిగి, స్థలపరిశోధనమును క్రమము తప్పక గావించు చుండిరి కడచిన రెండు దినములలో విరోధలలో మిక్కిలి తక్కువ చలనము ఆగ పడెను. (ఆ. ప్రె.)

చాల అందమైనదియు, చాలమేలైనదియు, నుంచి పని తనము గల ఒక క్రొత్త అలారము ప్రైమిషను. ఇదివర కెన్నడును ఇట్టిది చూచియుండరు.

సరకు చాల కొద్దిగా ఉన్నది — వేగిరపడుదు

రెండుగంటలు గల అలారము	రూ 5/8/-
ఒకగంట గలది	రూ 5/-
జర్మన్ రి క్లెంట్	రూ 2/-

పోస్టేజీ ప్రత్యేకము రిచ్ మన్ అండ్ కో.,
పోస్టుబాక్సు నెం. 255, మదరాసు.
పునరుగిరి నీతారామాచార్యులు.

కాంగ్రెసు సర్టిఫికేటు

పాండిన

అచ్చ స్వదేశీ వస్త్రములు

అతిచాకధరలకు దొరకును
సి. యూజిన్ అందు నన్ను.
Representative } పీఠం అందు డయింగ్ కంపెనీ
చక్కా బలరామయ్య } పాపిష్టి సరి
రాజమండ్రి } మలబారు జిల్లా.

బెంగాలు

కలకత్తాలో గుజరాతీస్త్రికి శిక్ష
కలకత్తా, సెప్టెంబరు 1:—బుర్రాబజారు గుడ్డలకుకా ణములను పికెటింగుచేసినందులకై గోదావరి థేస్ అను గుజరాతీ స్త్రి 4 నెలల నిడివై దు విధింపబడెను.
మరి నల్లరు బుర్రాబజారు స్త్రి పికెటర్లు ఈ దినము శుభాష్టమి అరెస్టుచేయబడి లాల్ బజారుబంధిలో నుండు బడిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యదర్శికి 2 నెలల శిక్ష
బెంగాలు రాష్ట్ర కాంగ్రెసుకుమిటీ కార్యదర్శి యగు హేమచంద్రమోహగారు కొన్ని రాజద్రోహ దోహదములకర ప్రత్రముల ప్రచురించినందులకు 2 నెలల కఠినిశిక్ష విధింపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

“బాంబుసోదాలు, అరెస్టులు
నలుగురు యువకులు బాంబుకేసు సందర్భమున అరెస్టు చేయబడినవారు నేడు మేజిస్ట్రేటుముందుచుండుటచేరి. శోభరాణి దత్తుగారిని జామీనుపై విడుదలచుచునా యను విషయము పరా మర్శింపబడుచున్నది. అమోహర్షునీధిశా భోజనశాల నొక ధానిని సోదాచూచి, పాతీసులు 8 గుర్రు, యువకుల నరె స్టు చేసిరి. వేణు అను వారపత్రికా కార్యాలయము శోధింప బడుచున్నది. ప్రీ. ప్రె.

7 గురు సిక్కులకు శిక్ష
కలకత్తా, సెప్టెంబరు 1:—పండిత జవహర్లాల్ నేవ్గుప్త గార్ల ఆరెస్టు సందర్భమున భవానిపూర్వలో జరిగిన వారతాళము లో పాల్గొని గడచిన గావించినది ఏప్రిల్ 15 వ తేదీన 7 గురు సిక్కులపై నేరారోపణ చేయబడెను. ఈదినము మధ్యాహ్నము వారికి 6 నెలల కఠినిశిక్ష విధింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

67 గంటలకాలము నీటియందు ఈడుట
కలకత్తా, సెప్టెంబరు 2:—వంగరాష్ట్రమున ఈతిగా డని ప్రసిద్ధిగాంచిన ప్రఖ్యు ఘోష్ గారు కారణవాదులను స్వేచ్ఛయందు 67 గంటలు 10 నిమిషములు ఇరుగు ఈడుచుండిరి ఇంతవరకు భారతదేశమున ఎవరూ ఇంతకాలము నీటియందుండలేదు. కడ చిన సంవత్సరము మొత్తీలాలదానుగారు 45 గంటలు ఈడిరి. న్యాయాధిపతిని లాల్ బజారు సో. మెజిస్ట్రేట్ 72 గంటల కాలము నీటియందు ఈడుచుండిరి. ఇది ప్రపంచమున కంతయు రికార్డుగ నున్నది. (ప్రీ. ప్రె.)

ప్రశ్న
భవిష్యత్తును గురించిన రీ ప్రశ్నలకు అధిపతి వ్రాయబడు రు. 1-0-0. వై ప్రతిప్రశ్నకు రు. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయు కాలమున తెలుపవలెను. వి. పి. 0-4-0 అగును.
కాడి కోర్టిమనియో. తిరు వ్రణి. P. O.

శుక్లబంధు

ఎంత దుర్బలమైన పిల్లమునైనను గట్టిపరచి ఒక్కగంటలోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్ల నవ్వును కట్టుటలో శరసాంది, స్త్రీపుగములకు నిరంతరము ప్రేమను కలిగించుటకు దీనిని వినియోగించుధములేదు. 25 మా 2-8-0 కేటగును చితము. 17-3

త్రిపురసుందరి వైద్యశాల,
మహేంద్రనాథ-రామచంద్రపురంపాట్లు, గోదావరిజిల్లా.

ఆత్మకథ

(గాంధీమహాత్మునిస్వీయచరిత్రము.)
ద్వి తీ య ము ద్ర ణ ము
క్రొన్ పైజా, పుటలు ౪౫౦
మేలయిన కాగితము; ముచ్చటలు గూర్చు అచ్చు.
అమూల్యమైన ఈ గ్రంథమునకు
వెంటనే ఆర్డరులు పంపుము.
శతావధాని వేలూరి శివరామ
శాస్త్రిగారు తెనిగించినది
వెల 12 అణాలు మాత్ర మే.
లోకుగా కొనువారలకు కమిషన్ యివ్వబడును.
బొమ్మకర్చులు ప్రత్యేకము
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మదరాసు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 3 తేది బుధవారము

1. ధాన్యములు		
బియ్యము బస్తాలు		
మనుమ తెనాలి ,, ప 45 కుండు	12 8 0	13 4 0
నెల్లూరివి ,, డిటో 42	12 14 0	13 0 0
ధిల్లి ,, డిటో 46	14 0 0	15 8 0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	8 12 0	9 0 0
నవ్వులు ,,	17 14 0	18 0 0
2. ధాన్యము పప్పులు		
కందులు బస్తా 1-కి ర 205	12 12 0	14 0 0
నెనగలు ,, డిటో	13 4 0	15 0 0
పెసలు ,, డిటో	12 0 0	14 0 0
మినుములు ,, డిటో	15 4 0	16 0 0
ఉలలు ,, ర 195	7 2 0	7 4 0
3. నూనెపప్పులు		
నవ్వులనూనె బా 1-కి	105 0 0	110 0 0
నెయ్యము 1-కి	14 0 0	19 0 0
వేరు నెనగపప్పు బా 1-కి	87 0 0	89 0 0
వేరు నెనగనూనె గానుగ బా 1-కి ర 94	మి.మి.నూనె 74	
అముదము బా 1-కి	94 0 0	96 0 0
4. చిల్లరపప్పులు		
చాయపసుపు బా 1-కి	85 0 0	86 0 0
కూరపసుపు ,,	85 0 0	45 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి	98 0 0	105 0 0
ధనియాలు ,, బా 1-కి	28 0 0	35 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మునుగు 1-కి ర 40	45	
వెల్లుడు బా 1-కి	24 0 0	40 0 0
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి	24 4 0	24 8 0
చింతపండు బా 1-కి	24 8 0	35 0 0
5. ఇనుము		
పట్టారకం బా 1-కి	29 8 0	30 0 0
చదరం	24 0 0	29 8 0
రవుండు	24 0 0	29 8 0
6. నూలు		
నెం 20 బెన్ని సింహం యీ లె	రు 6 2 0	
నెం 6 ,, కటారి	3 6 0	
నెం 20 1/2 రెట్టలేడి	5 5 0	
నెం 40 రాణి	7 6 0	
నెం 4 బెన్ని మసీదు	3 0 0	
44 సాండ్	4 5 0	
నెం 20 1/2 జమ్మరు	5 4 0	
నెం 20 1/2 చేతిబిళ్ల	5 7 0	
నెం 20 1/2 తిరుచురు	5 6 0	
నెం 28	6 8 0	
నెం 30) విన్నపెట్టె) త్రిచురు	3 7 0	
కోలాపూర్ నెం 24	6 2 0	
,, నెం 12 1/2	4 5 0	
,, నెం 6 1/2	3 8 0	
,, నెం 22	5 14 0	
రెండుజంకలు నెం 20 1/2	5 5 0	
7. లోహములు		
నెండి 100 కులం 1-కి	రు 47 12 0	50 0 0
బంగారు కులం 1-కి	21 8 0	21 13 8
సవరను 1-కి		13 9 3
ఇత్తడి బా 1-కి	196 0 0	198 0 0
రాగి బా 1-కి	250 0 0	252 0 0
8. రంగులు		
అతిమేలు స్విట్జర్లాండు అలిజరయిక్ సింహంమాడ్కు		
,, నీలిరంగు 1 రతి	0 10 0	
,, 14 రతులు	1 10 6	
,, 28 రతులు	1 10 9	
,, 55 రతులు	1 8 0	
,, 1 అందరు	1 8 0	
రస్మటుపాస్టా-బో-లెట్ అనగా (టర్ని-రెడ్డు)	3 4 0	
కాంగో రిడి	1 0 6	
దిరు 4	1 2 0	

ఈ దిగువస్థలములందు ఆంధ్రపత్రికకు యేజెంటు తక్షణమే కావలెను

రు 100 నుండి 200 లకు తక్కువ లేకుండా ధరానత్తు చెల్లించగలిగినట్టి యా, పలుకుబడి, యోగ్యతలు గలవారుమాత్రమే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలయును. దరఖాస్తుదారులు యెచ్చట యేజెంటుగా నుండగోరెదరో అచ్చటనే వారి నివాస ముందు టావశ్యకము. మిగత వివరములకు యీ దిగువ విలాసమునకు ఒక అణాస్టాంపుతో వ్రాయవలెను. విల్ల పంపనివారికి బదులు వ్రాయబడదు.				
బరంపురం	వరంగల్	మెకటగిరి	బెంగళూరు	పాండిచ్చేరి
గూడూరు	బోనగిరి	కడప	మైసూరు	బాంబాయి
యలమంచిలి	కాజీపేట	అనంతపురం	తిరువళ్ళూరు	బెనారస్ సిటీ
బాబ్బిలి	దోర్నకల్	రైచూరు	అక్కిణి	ఖరగ్ పూర్
చికాకోల్	పాకాల	హిందుపూరు	కంజీవరం	కాకతూ
పార్వతిపురం	ధర్మవరము	ప్రొద్దుటూరు	చెంగల్పట్టు	రంగూర్
పల్లాకిమిడి	చిత్తూరు	మార్కాపురం	తిరుచినాపల్లి	మోల్ మిన్.
బారింగుపేట	కాళహస్తి	వేలూరు	మధుర	మాండలే

మేనేజరు, (ఏ) ఆంధ్రపత్రిక, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మదరాసు.

విశాఖపట్నములో ఆది ఆంధ్రుల సమావేశము

చెన్నపురిలో పేకపడియున్న సంచు సంతాగర శ్రీ యలగు శ్రీయుత సి. వాసుదేవు గారు గత వారమున విశాఖ పట్టణమున దర్శించిన సమయమున, ఆచ్చటి ఆదిఆంధ్రులందరును కుమారు 800 నుండి యొక భవన జరిపిరి. శ్రీయుత చెన్న ధర్మారావు గారు వాసుదేవుగారిని పుట్టించిన పరిచయము గావించుచు, వాసుదేవుగారు బాల్యమునందు విశాఖపట్నములో, జీవించి యుండిరినియు, వారిప్పుడు చెన్నపురిని తమ నివాసస్థలము గావించుకొని, ఆచ్చటి ఆది ఆంధ్రుల సంఘసభ్యులగు విధివిధానము లేకుండ తమ యావచ్చక్రింది వినియోగించుచున్నారనియు వారిప్పుడు విశాఖపట్నమును దర్శించుట విశాఖపట్టణ ఆది ఆంధ్రుల యదృష్టమే యనియు మదిరి. పిమ్మట, శ్రీయుత వాసుదేవుగారు సభ్యుల కరతాభ్యుదయ మధ్య తమ యావచ్చ న్యాయము ప్రారంభించిరి. గత పదియేండ్లనుండియు తాము నిన్ను బాధ్యుడైనామునకే తమ కక్షిని కాలమునంతకు విడిచి గించుచున్నామనియు, విశాఖపట్న ఆదిఆంధ్రుల నాయకుడగు శ్రీయుత చెన్న ధర్మారావుగారితో కొంత వ్యవహారము నిమిత్తము తాము వచ్చితిమనియు ధర్మారావుగారి నెట్టి ధన పంతుడు యితరనాయకులవలె సౌఖ్యముగా జీవించక, నిరుపేదలగు ఆది ఆంధ్రుల గుడిసెల మధ్యనే జీవించుచు వారి కుటుంబముల పాల్గొడుట కావితా మాతృకవలె చున్నామనియు, అందుకు వారెంతయు గౌరవార్థులనియు విశాఖపట్నమునందు ఉన్నత జాతీయవారు తమ ఆది ఆంధ్రులకు యభివృద్ధికి తోడ్పడకపోవుట చాల విచారకరముగా నున్నదనియు, తాము విశాఖపట్నమును విడిచి యిప్పటి కిరువదేడ్లకాల మయినదనియు, ఆచ్చటికిని యిప్పటికిని విశాఖపట్నం ఆది ఆంధ్రులస్థితి యొక్కరీతిగా నే యుండుట తమ కెంతో దుఃఖకరముగా నున్నదనియు, ప్రభుత్వ కార్యకలాపము చెందిన తమ మిత్రుల సహాయములన తమ స్థితి త్వరలోనే బాగుపడవచ్చుననియు వాసుదేవుగారు మదిరి.

వాసుదేవుగారి యుపన్యాసము ముగిసిన తరువాత ఈ క్రింది తీర్మానములు సభలో ఆమోదించబడెను:—
(1) విశాఖపట్న పురపాలక సంఘమువారు, ప్రభుత్వమువారు, విశాఖపట్న ఆదిఆంధ్రుల యోగక్షేమములను విచారించకపోవుట ఈ సభవారికి చాల విచారమును నిరకేతు బుట్టించుచున్నది.
(2) లేబరుకమిషనరుగారు వీరి నోకసారిదర్శించి, వీరి యోగక్షేమములను విచారించి, వీరి ఆరోగ్యభివృద్ధికిని, విద్యాభివృద్ధికిని తగిన సౌకర్యముల సేర్పాటు చేయవలసినదిగా యీ సభవారు గోరుచున్నారు.
(3) విశాఖపట్న జిల్లాబోర్డుకు శ్రీయుత చెన్న ధర్మారావు గారిని ప్రభుత్వమువారు తిరిగి నామినేటు చేయవలసినదిగా సభవారు గోరుచున్నారు.
(4) విశాఖపట్నం ఆది ఆంధ్రుల ఆవస్థలకొరకు లేబరు కమిషనరుగారిని, ఇతర అధికారులకును, విన్నపము గావించి పరిశీలనగా యీ సభవారు శ్రీయుత సి. వాసుదేవుగారిని ప్రార్థించుచున్నారు.
ఈ కథ ముగిసిన తరువాత శ్రీయుత వాసుదేవుగారు విశాఖపట్నము విడిచి విజయనగరమునకు వెడలిరి.

విజయనగరములో ఆది ఆంధ్రుల సమావేశము

శ్రీయుత సి. వాసుదేవుగారు గత మంగళవారము మధ్యాహ్నము సరికి విజయనగరము చేరిన వెంటనే ఆచ్చటి ఆదిఆంధ్రులు కుమారు 2000 నుండి ఆంకాపట్నము వందు సమావేశమయిరి. శ్రీయుత చిట్టాచార్యగారు వాసుదేవుగారిని సభ్యులందరకును పరిచయము గావించిన తరువాత వాసుదేవుగారు తమ యుపన్యాసమును ప్రారంభించిరి. తాము 28 ఏండ్లక్రిందట విజయనగరములో విద్యార్థిగా నుంటిమనియు, జ్ఞాతుపిమ్మట తాము విజయనగరమును దర్శించుట కిదియే ప్రథమ వనియు, ఆచ్చటికిని యిప్పటికిని, పట్టణముందు చాల అభివృద్ధి గానించుచున్నను, ఆది ఆంధ్రులస్థితియందుమాత్ర మెట్టి భేదము గానింపకున్నదనియు, విద్యాభివృద్ధికి ఉన్నతజాతి మోడల్స్ సంచు సేవాసక్తి యీస్థలములో నెచ్చట గానించుచుండుట చాల విచారకరమనియు, ఆది ఆంధ్రుల యోగక్షేమములను కనుగొనుచు వారెవరో గాఢభివృద్ధికిని, విద్యాభివృద్ధికిని తగినసౌకర్యముల సేర్పాటు చేయుట పురపాలక సంఘముయొక్కయ, ప్రభుత్వమువారియొక్కయ, మాతృకవిధి యనియు, ఆది ఆంధ్రులు పరిశుభ్రమును జీవింపవలె గడపు ప్రశ్నమును త్వరలోనే తా మభివృద్ధి చెందగలరనియు తమ యీస్థలమునకు లేబరు కమిషనరునెదుట విన్నపము గావించెదమనియు వాసుదేవుగారు మదిరి. పిమ్మట విశాఖపట్న ఆదిఆంధ్రుల సమావేశములో నామోదించబడిన నాయక తీర్మానములను యీ సభలోగూడ ఆమోదించబడెను.

తిరువతినారలు

తిరువతి, ఆగస్టు 31:—
జెనబాడ వాస్తవ్యులకు సత్కారసాయమునకు శ్రీయుత వెంకటప్పకృష్ణగారు ఖడ్గరు ఉడుపులతో గాఢబోధి ధరించి 28 ఏ తేదిన తిరువతికి వచ్చిరి. వీరు బహుశుండు పోవుచుండగ విద్యార్థులు పలువురు వారివెనక నడుచుచు గాంధీకి జను అని కేకలు వైచిరి. ఈవిధమున వీరు సుసన్నాకాభిరూపములగా ఆకాశాల విద్యార్థులు వీరితో కలసికొనిరి. అచ్చట ఒకసభ జరిపి విదేశవస్త్రములను బహిష్కరింపవలయు నని వెంకటప్పకృష్ణగారు పన్నుసించిరి. అప్పుడు విదేశవస్త్రములు కొన్ని కాలబడెను.

రైలుపట్టాలపై రాళ్లనుంచుట
రైలుపట్టాలపై రాళ్లను ఎవరో యుంచుచున్నందున రాత్రిపూట రైల్వేవారు కాపలాకాయుటకు తొందరిని నియమించుకొనిరి. కాని ఇటీవల కాపలాకాయుట నిలిపివేయబడుటచే మరల పట్టాలపై రాళ్లనుంచుట ప్రారంభమైనది. పాకాల గూడూరుల మధ్య 70 గర్లు యుండునని పోలీసువారు ఆదేశముమై వెచారకొలుపుచున్నారు.

సంస్కృతికళాశాల
తిరువతి, ఆగస్టు 31:—సంస్కృతికళాశాల గాను విద్యార్థులకు నైతిక రూపాయి కళాశాలాధికారులు ఇచ్చుచుండెడి వారు, ఈవద్దతి రద్దుచేయబడినందున కళాశాల విద్యార్థియగు ఏ. నారాయణయ్యగారు విరతించు విద్యార్థులు ఆదోళన చేయుచుండిరి. నంటపా నీరువయిన అభ్యుగము నడిచుచున్న నూనె నీకాయ బాగాలేదనియు వీరు కంపెయింటు చేయుచుండిరి. నారాయణయ్యగారు డిస్మిసు చేయబడిరి. 800 మంది విద్యార్థులు వస్త్రధారణ చేయబడిరి. (ప్రెస్ నో.)

ప్రజాత్మక రాజకీయ క్రైస్తవము

కే. యస్. కేసరికుటీరం, పాపం.

కే. యస్. కేసరికుటీరం, పాపం.

ప్రజాత్మక రాజకీయ క్రైస్తవము...

ప్రజాత్మక రాజకీయ క్రైస్తవము...

ప్రజాత్మక రాజకీయ క్రైస్తవము...

అధినివేశనానందము

అధినివేశనానందము...

అధినివేశనానందము...

అధినివేశనానందము...

అధినివేశనానందము...

హైకోర్టు జడ్జి

మదరాసు.

అయ్యో,

కేసరికుటీరం అధ్యక్షులకు కే. యస్. కేసరికుటీరం...

ఇట్లు,

వి. భాష్యం అయ్యంగారు,

వి. పి. వి. ఎల్.

అన్ని పాపులలో చొరకును.

కేసరికుటీరం,

ఎగ్జూర, మదరాసు.

నెహ్రూనివేదిక ఆంధ్రానువాదము

ఇట్టి యుత్తమ రాజకీయ గ్రంథ మిదివరలో వెలువడియుండలేదు.

కైలి సులభము

గొలిపివేయు మాత్రమే మిగిలియున్నది.

వలయువారు వెల 1-0-0 మాత్రమే తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము

రించుటకై తగిన మార్గమునుగూర్చి పట్టుదలతో నిష్కడము

అయినప్పటికిని రాజప్రతినిధిగారు ఈక్రింది అభిప్రాయ

రాండుటేబిలు సభ

గత సంవత్సరము డిసెంబరుమాసములో లాహోరునందు

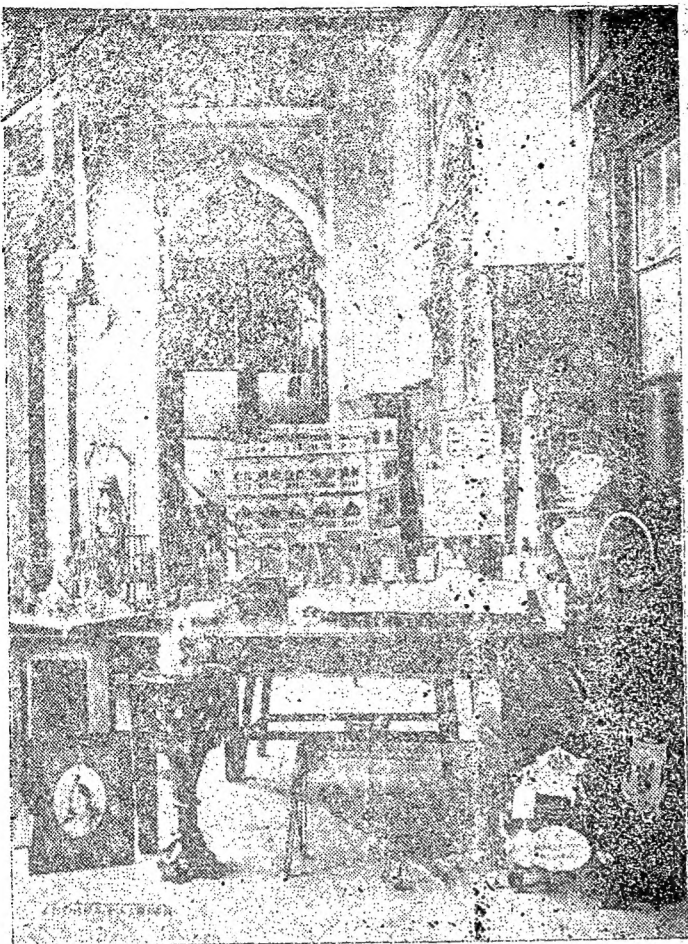
(1) పైని సూచించినరీతిగా భారతీయుల స్థిరసంకల్ప

(2) రాండుటేబిలు సభ జరిగినప్పుడు మిగిలినవారు

(3) అది మన గాక, ఈదేశప్రజాస్వామ్యములకు హాని

(4) ప్రస్తుత విపరీత పరిస్థితులు కారితీయ జేయుటకై

ಗೋಪಾಲಪುರಂ, ಕೃಷ್ಣವಿಟವಾಡು, ಗೋದಾವರಿಜಿಲ್ಲಾ.

మదరాసు బాలబాలికా ప్రదర్శనము:— సెప్టెంబరు 2 వ తేదీన ప్రారంభించబడినది, బాలురచేతను తయారుచేయబడిన కొన్ని వస్తువులు. (పి. ఎన్. ఎ.)

మదరాసు విశిష్ట హోస్టలులో జాతీయపతాకమును శ్రీమతి దాదా బాయిగారు స్థాపించుట. (పె. ఛో. బి.)

శ్రీనాథనగర్ సభ:— ఆదివారమునాడు మదరాసు శంకరమఠములో శ్రీలక్ష్మీఅమ్మలు (కడప) గారి అధ్యక్షతన జరిగెను. (పి. ఎన్. ఎ.)

మదరాసు చూళయిలో ఆరోగ్యప్రదర్శనమున కమిషనరు కార్పొరేషను స్పీకరుగా తెరచుట. (పె. ఛో. బి.)

సింధువలదలు

కరాచి, సెప్టెంబరు 1:—సింధు వలదలను గురించి సింధురాష్ట్ర ప్రభుత్వమునకు గాఢీ క్రింది ప్రకటన గావించుచున్నాడు:—వలదలు తగ్గినవి, కండ్లీకో, భూముల నగరములకు ప్రస్తుత మెట్టిఅపాయములేదు. ఈవలదలవల్ల జకోబాబాదునందు 800 ఎకరముల పంట నశించినది. మూడు గ్రామములు మునిగిపోయినవి. లాహోర్ నాజిల్లాలో ఇంకను నీళ్లు తగ్గలేదు. వలదలవల్ల గ్రామములకు వదలి వచ్చినవారు మరల స్వగ్రామములకు పోవుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

చిటగాంగుపిఠూరి "నాయకులు" అరెస్టు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 2:—ఫ్రెంచి అధికారులకు జైల్లోని, బెంగాలు, కలకత్తా పోలీసులు చంద్రనాగూరులో చిటగాంగు పిఠూరి గాంగులను బాగియుండిరి. అతమానకు, స్వగృహమును ముట్టడించి ఇరువైపులనుండి గుండ్లు కొన్ని కాల్చబడినది. అట్లుగా గణేశ్ ఘోష్, అనందగృహ, లోకనాథ్, బాల్ గారలును మరి కొందరును అరెస్టు చేయబడిరి. వీరియొద్ద ఆయుధములు నిధిగా నుండినవి. (అ. ప్రె.)

శ్రీ తల్లావర్మల శివశంకరశాస్త్రిగారు సాహితీసమితి సభాపతి, పి రిభుడు కారాగృహానికి నమస్కరించుచున్నారు.

తిరువనంతపురము వార్తలు

తిరువనంతపురం, ఆగస్టు 30:—అల్లెపిల్లో ఈ వారము హిందుస్థాని సేనాదళపు బ్రాంచి స్థాపించబడినది. మద్యపాననిషేధ ప్రచారము సలుపుటకై ప్రచార పర్యవేక్షకులు కెయిబాంకి కార్యాలయమున కాపరసభ్యులగు పచ్చపిల్లెగారి అధ్యక్షతన జరిగెను. రాష్ట్రమున సంపూర్ణ మద్య పాననిషేధమును అమలుచేయుచున్నదని పలువురు పరస్పరించిరి. మహాత్మాగాంధీకి జయ అను ధ్వజంతో రాత్రి 8 గంటలకు సభ ముగిసెను. రాటుముపై నూలుతీయుట, చేతిమగ్గుముపై నేతను ప్రోత్సహించుచు క్వీలాను సమీపమునకున్న ఎడవాన్పూరు నందొక స్వదేశీసమితి స్థాపించబడినది. రాండు టేబిలు మహాసభ నుండి వాసు సర్ మిర్జా ఇస్మాయిలుగారితో కలిసి ఇంగ్లండునకు పోవుచున్నది. బి. బి. టి. రాఘవమూర్తిగారికి సహాయమునకుటకై లా మెంబరు జి. పరమేశ్వరను పిల్లెగారు ఆదాయపు పన్ను ఇస్తున్నట్లు కృష్ణమూర్తి ఆయ్యగారు స్పష్టముగా ఆశీస్సులు నియమించిరి. (శ్రీ ప్రె.)

సత్రా, జయకరుగార్లు పూనా చేరుట

గవర్నరుగారిలో సంభాషించుట

నేడు గాంధీమహాత్మునితో సంభాషించుట

ముందుగా గవర్నరుతో సంభాషించవలెనని సత్రాగారికి సింహానుండి అర్జంటు తెలిగ్రాము వచ్చుట

మోతీలాలు జవహరులాలుగార్లు

కోరిన పరతులు

అలహాబాదులో వదంతి

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 2:—నయీ షెరసాలతో సరే జవహరు సత్రా, ఎం. ఆర్. జయకరుగార్లకు, పండిత మోతీలాలు సత్రా పండిత జవహరులాలు సత్రాగా ర్లకు, జరిగిన సంభాషణలను సత్రా జయకరుగార్లు మిక్కిలి రహస్యముగానే యుంచిరి. కావున యీసంభాషణలనుగూర్చి వెలువడిన వార్తలు ఖటిప్రహరే. మోతీలాలు జవహరులాలుగార్లు సత్రాగ్రహమును విడిచిచుట్టకు రాండు మరతులను కోరిరిని అలహాబాదులో వదంతిగావచ్చుది.

1 రాండుటేబిల్ సభలో భారతీయుల హక్కులను సమ రించెదనని రాజప్రతినిధి వాగ్దాన మొసరుట.

2 రాజకీయ ఖయిదీలందరిని వదిలివేయుట.

ఈరెండుమరతులను రాజప్రతినిధి అంగీకరించినచో సత్రాగ్రహమున తాత్కాలికముగా నిలిపివేయుటకు మేము సమ్మతించెదముగాని సభలు మాన్పనవని మూలమున ప్రచార మును చేయుచునే యుండును" అని మోతీలాలు జవహరులాలు గార్లు సత్రాజయకరుగార్ల కరిగించిరిని యిటు వదంతిగా వచ్చుది.

సత్రాగార్లకును రాయబారులకును జరిగిన సంభాషణ ఆకాశం గ క ర ము గా నున్నది. మొదట తాముకోరిన మరతులన్నిటిని సెరవేర్చి తీరవలెనని సత్రాగా ర్లు పట్టుబట్టిరిగాన రాయబారులు సఫలమునని అతియ ట కవశము చాల తక్కువగానున్నది అని కాంగ్రెసుసభ్యు రాలగు నొకవారినితో తెలిపెను.

"సత్రా జయకరుగార్లు సత్రాగార్లతో సంభాషించి వచ్చిన పిమ్మట వారు చాల ఉత్సాహముగానేయుండిరి. మాతో చాల ఉల్లాసముగా మాట లాడిరి. భార్యను సఫలమునను ఆతతోనే వారు ఎరవాడ వెళ్లుచున్నార. ఏ. రంగస్వామయ్యగారు గూడ సత్రాజయ కరుగార్లతో నయిటాలో చెరసాలకు వెళ్లి సత్రాగార్లతో సంభాషించిరి" అని రాయబారులు నయీ షెరసాలనుండి వచ్చినపిమ్మట వారితో సంభాషించినవారు తెలిపిరి. (ఆ.పె.)

సత్రాజయకరు రంగసామయ్యం

గార్లు పూనా వచ్చుట

రైలు దిగగానే సిన్హానుండి వచ్చిన

అర్జంటు తెలిగ్రాము అందజేయుటకుట

పూనా, సెప్టెంబరు 2:—సరే జవహరు సత్రా ఏ. రంగస్వామయ్యగారు ఎం. ఆర్. జయకరుగార్లు సేను రాత్రి 8-15 గంటలకు పూనాకు వచ్చిరి. వారు రైలు దిగగానే వారికి అర్జంటు తెలిగ్రాం అందజేయబడెను. "మీరు రైలు దిగగానే ముందుగా పూనాలోనున్న బొంబాయి గవర్నరుతో మాటలాడవలెను" అని సిన్హానుండి తంతి యియ్యబడెనని తెలి యుచున్నది. బొంబాయి గవర్నరుగారి మోటారుకారు వారి కొరకు రైలుస్టేషనువద్ద సిద్ధముగా నుండెను గాన వారు ఆ కారులో సెక్రీ గజేఖిందులోనున్న గవర్నరుమొంటు హాసుకు వెళ్లిరి. అప్పుడు గవర్నరుగారు గొప్ప విందు చేయుచుండినను సత్రాజయకరుగార్లు వెళ్లగానే వారితో యేకాంతముగా మాట లాడుటచే యిది చాల ముఖ్యమైన విషయమయ్యుండనని ఖహాహించబడుచున్నది.

తేపు ఉదయమున 11½ గంటలకు ఎరవాడ చెరసాలకు వెళ్లి గాంధీమహాత్మునితో సత్రా జయకరుగార్లు సంభాషించె దరు. ఆచెరసాలలోనున్న యితర కాంగ్రెసు నాయకులు గూడ వెనుకటివలెనే యీసారియును సంభాషణలలో పాల్గొందురు. ఎల్లండిగూడ సంభాషణలు జరుగునని తెలియు చున్నది.

గవర్నరుగారిలో సంభాషించుట

నేడు రాత్రి 8 గ 40 నిలకు సత్రా జయకరుగార్లు గవర్నరుమొంటు హాసుకు వెళ్లిరి. అచట 15 నిమిషములనేపు

గవర్నరుగారిలో సంభాషించిరి. 8 గ ౧౦ 55 నిలకు అలహుండి బయలుదేరి వెళ్లిరి. (ఆ.పె.)

బొంబాయిలో చాలమంది

సత్రా జయకరు గార్లను

సందర్శించుట

సత్రాగార్లు తమఅభిప్రాయమును తెలిపి మహాత్ముని పరిష్కారము సంగీకరించెద మనుట

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 2:—సత్రాగారు జయకరుగారి గృహముననే బసచేసిరి. చాలమంది పత్రికాచిత్రకరులును పత్రిక మంది ప్రముఖులును నేడు పునయమున జయకరుగారి గృహమున కేగి రాయబారుల ఫలితమునుగూర్చి వారిని ప్రశ్నించెరి. "ఇటువై ఎక్కువఆలస్యము జరుగదు. కొద్దిరోజులలోనే మేము ఫలితమును ప్రకటింప గలుగుదుము" అని జయకరుగారు రినిరి.

"పండిత మోతీలాలు సత్రా, పండిత జవహరులాలు సత్రాగార్లు, సత్రా జయకరుగార్లు తమతో తెలిపిన విషయ ములనువిని తమ అభిప్రాయమును ఒక పుత్తరములో వ్రాసి గాంధీమహాత్మున కొనుగట్టుటగాను ఆపుత్తరము సత్రా జయ కరుగార్ల కిచ్చిరి. పండిత జవహరులాలుగారు కాంగ్రెసు అధ్యక్షు డగుటచే పర్యవసానమును తేల్చుననిన అధికారము జవహరులాలుగారికే యుండినను మోతీలాలు జవహరులాలుగా రిద్దరును ఆ అధికారమును గాంధీమహాత్మునియందేయుంచి రినియు మహాత్ముడెటుల నిర్ణయించిన నటుల సమ్మతించెదమని రినియు తెలియుచున్నది.

సత్రా జయకరుగార్లు ఆశను నిరాశగూడ వెల్లడించ లేదు. వారు రాజప్రతినిధితో సంభాషించిన పిమ్మట కాంగ్రెసు నాయకులు వ్రాసిన లేఖలోని ప్రతినిధయమునకును ప్రత్యుత్తరమును సిద్ధపరచిరి. ఈ ప్రత్యుత్తరములను రాజప్రతి నిధి తెలిపియుండలేదు. ఈప్రత్యుత్తరములు కాంగ్రెసువారును దొరతనమువారునుగూడ ఆమోదించుటకు ఆనుకులముగా నుండగల వను నభిప్రాయముతో సత్రా జయ కరుగార్లే వాటిని సిద్ధపరిచిరిని తెలియుచున్నది.

గాంధీగా రివరతులకుగూడ సమ్మతించినచో రాయ బారుల చరిత్ర సంతుల సత్రా, జయకరుగార్లు వెంటనే ప్రకటించెదరు. అటుల ప్రకటించుటకు కాంగ్రెసు వారును రాజ ప్రతినిధియునుగూడ సమ్మతించిరి.

"భారతదేశమున కాంధిని సెలకొల్పునట్టి సమస్య ఒక్క భారతదేశమునకు మాత్రమే సంబంధించియుండలేదు. ఇది ప్రపం చమున కంతకునుగూడ సంబంధించినది. కావున యీసమస్యను నుండి మేము గాంధీగారిలో సంభాషించదలచితిమి. గాంధీగారి అభిప్రాయము లిదివర కెటులుండినను యీసమస్యనులను వినిన పిమ్మట గాంధీగారు అనుకూలముగా ఆలోచింపక మాడరు" అని జయకరుగారు నుడివిరి.

మీరు ఆక్టోబరు 4 వ తేదీని ఇంగ్లాండుదేశమునకు బయలుదేరెదరిని ఒక ఆంగ్లో ఇండియను పత్రిక ప్రకటించిన వార్త నిజమేనా? అని జయకరుగారి నడుగగా నా యేర్పాటులను గూర్చి వాకంటె యీ పత్రికే హెచ్చుగా తెలిసియుండి నట్లున్నది. నేను 4 వ తేదీని బయలుదేరెద నను వార్త యిది వరకు నే నె చట ను విన లేదు. నేడే తొలిసారి వినుచున్నాను" అని జయకరుగారు పరిహాసముగా నుడివిరి.

(ఆ.పె.)

మైమ్ము ఆఫ్ యిండియా ప్రకటన

సత్రా జయకరుగార్లు నేడు ఉదయమున బొంబాయికి రాగానే వారికి మైమ్ము ఆఫ్ యిండియా పత్రికలోని ప్రకట నను చూపించిరి. "నయీ షెరసాలతో జరిగిన సంభాషణల సంతృప్తికరముగాలేనని తెలియుచున్నది. పండిత మోతీలాలు సత్రాగారు పిడివాడమునకుబూనుటచే రాయబారులు విఫలమైనవని తోచుచున్నది" అని అలహాబాదు నిత్యరి పం పిసంతతివార్త మైమ్ము ఆఫ్ యిండియా పత్రికలో ప్రజటింప బడెను. జయకరుగారు దానిని సాకల్యముగా చదివిరి. దానిని గూర్చి నే నపుడేమియును చెప్పజాలను. నేను పూనానుండి

రాగానే యీసమస్యత్రాంతమునుగూడ తెలుపగలగుదను అని మాత్రమే జయకరుగారునిరి.

వయినీరు పత్రిక ప్రకటన

"కాంగ్రెసువారు యెటులచేసినను సరే చేయనిండు. సంధి రాయబారులు విఫలమైనవి. పండిత మోతీలాలుగారు మొండి పట్టు పట్టుట వలన సత్రా జయ కరుగార్లు ప్రయత్నములు వ్యర్థమైనవి. తేపు యెరవాడలో నేడైన హిప్ప అద్భుతము జరిగిననే తప్ప సమా ధానము కుడురుట అసంభవము గాన మనము రాండుటేబిలు సభను జరుపు ప్రయత్నములో నుండుటయే ముఖ్యకర్తవ్యము" అని నేడు 2 వ తేదీని వెలువడిన వయినీరు పత్రిక ప్రకటించెను.

లీడరుపత్రిక విమర్శ

"ప్రస్తుతము రాండుటేబిలుసభ నిలిపివేయవలెననిమేము చేసిననూదనను సద్భావము గలవారుగూడ సరిగా చదువక దానికి ఆపార్థమును కల్పించినందులకు చాల చింతిల్లుచు న్నాము. మామూలన సైలు వారును మరియొకసారి నిమ్మి కముగా నాలోచింపగోరెను. రాండుటేబిలుసభను జరుపుట నూకిష్టుములేక మేముటుల వ్రాసితిమిని అలహాబాదులో కొందరు ప్రముఖులు తలచుట చాలసంతోషకరము. మంచిచింతకాలములో లండను నగరమున రాండుటేబిలు సభనుజరుపుట విజయ నూచక ముగా కనబడదు." అని లీడరుపత్రిక నేడు (2 వ తేదీ) మరల వ్రాసెను.

(ఆ.పె.)

సెప్టెంబరు 12వ తేదీని మహాత్ముని

విడుదల జరుగవచ్చును

సెప్టెంబరు 15వ తేదీలోగా రాయబారులు

సఫలముగును

బాపట్ల, ఆగస్టు 30:—గాంధీమహాత్ముని జూలై 28 వ తేదీని విడుదల చేసెదరని గ్రహాస్థితి బట్టి నేనిదింకు నుంచింది. ఆనాడు మహాత్ముని విడుదల జరుగలేదు గాని ఆనాడే సత్రాజయకరుగార్లు సంభాషణల నిరారణగా ప్రా రంభమైనవి. మిక్కిలి అనుకూలమైన గ్రహాస్థితిలో సంభాషణలు ప్రారంభమగుటచే రాయబారులు తప్పక సఫలమునని తెలు పుటకు తగిన ఆధారములేకనబడుచున్నవి. సెప్టెంబరు 5 వ తేదీని 12 వ తేదీని గ్రహాస్థితి మిక్కిలి అనుకూలముగా నుం డును గాన సెప్టెంబరు 15 వ తేదీలోగా రాయబారులు సఫలముగును. సెప్టెంబరు 12 వ తేదీని మహాత్మునివిడుదలగూడ జరుగునని తెలుపుట కాధారము కలదు. నవంబరునెల కడపటి వారములో మరల గ్రహములు ప్రతికూలముగా నుండును గాన అప్పుడు మరల పోరాటము, ప్రారంభమగునట్లు కనబడుచున్నది. కాని అది రాండు టేబిలు సభలోనే జరుగవచ్చును. అపు డే రపుండుటేబిలుసభ గూడ ప్రారంభమగునని చెప్ప వీలగు చున్నది 1931 జనవరి నెల 15 వ తేదీ ప్రాంతమున మరలగ్రహా స్థితి అనుకూలముగును గాన అప్పుడు రాండుటేబిలు సభలో భార తీయులకు అనుకూల్యమేర్పడునని చెప్ప వీలగుచున్నదని, బాపట్ల లో ప్లిడరు కే.పి. అప్పారావు బి. ఏ. గారు మహాత్ముని బాతి కముకు భారత దేశముయొక్క గ్రహాస్థితిబట్టి చూచించిరి.

బందరు నబుకోర్టులో

I. P. No. 14/30

పిక్కిమరయ:—వోగిరాల పెంకటప్పయ్య

and

రెస్పాండెట్టు, క్రెడిటర్లు:—వరె పెంకట సుబ్బయ్య వగైరా.

పైన నమోదుచేయబడిన పిక్కిమర రెస్పాండెంటును యిక్సాలోనెంటుగ డిక్లెరుచేయుటకై 28-8-30 పిక్కిమర దాఖలు చేసుకోబడెను. సదరు పిక్కిమర 4-12-30 వాయిదా ఆయియున్నది. క్రెడిటర్లు ఆక్షేపణ లున్నయెడల సదరు తేదీ స్వయముగా గాని పేకిలద్యుగాగా గాని కోర్టుప హాజరై తెలియపరచుకోవలెను.

ఏ. వేమనోపాలరావు,

అధికవల్ సబ్జాడినేట్ జడ్జి

WONDERFUL

Infallible Daiba Medicines for Asthma, Hernia and Hydrocele, (Re. 1-4-0 each) accidentally obtained from a Mahatma. Many Government Doctors buying. Asthma cured in a day by one dose or price refunded. SWAMI & Co., 42/5-A, Harrison Road, Calcutta.

బెంగాల్ విప్లవోద్యమము

చిట్టగాంగ్ ఆయుధములదోపిడి సందర్భమున పోలీసువారి ప్రయత్నములు

కలకత్తా, నవంబరు 2:—ఈనాడు చిట్టగాంగ్ జరిగిన ఆయుధములదోపిడి సంఘటనకు విప్లవోద్యమమునకు వాడుకలగు కారణములు పట్టుకొనవలయునని పోలీసు వారు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఆయుధములదోపిడి సంబంధించిన ప్రధానమైన వారు కొందరు చంద్రనాగూర్ కు సమీపములోనున్న ఒక రహస్య ప్రదేశములో నివసించుచున్నారని కలకత్తా పోలీసు వారికి తెలియవచ్చినది. వారికి యిట్లు కలదనియు, అయిటి చుట్టును ఆడనియున్నదనియు, లోపలివారు రహస్యముగా వై సంగతుల నన్నిటిని గమనించుచుండుటకు వీలగునట్లు ఆ యింటికికొక కిక్కురముగూడ కలదనియు పోలీసువారికి తెలిసినది. అట్లుపై సర్ చార్లెస్ బె గార్ల గారి వాయకత్వము క్రింద పోలీసు వారు కొందరు బయటదేరి, చంద్రనాగూర్ లోని ప్రైవేట్ అఫీసరీ యనునదిని పొంది నేడుదయమున వాని యింటిని హుట్టించిరి.

పోలీసువారు చాల బాగ్రైగా మండినను వారి రాక సంగతి లోపలివానికి తెలిసిపోయినది. వెంటనే వారు బయటికి వచ్చి పోలీసువారిపై ఎండ్లు ప్రేలుబుట్టు మొదలుపెట్టిరి. అట్లే కొంతసేపు పోరాటము జరిగింది. లోకీనాథ్ అనునత డొకడు పట్టుపడెను. ఇతని దగ్గర పూర్తిగా దట్టపబడిన రివోల్వర్ గొకటి యుండెను. అనంతరపు గణేశ్ ఫోన్ అను మరి యిద్దరు పోలీసువారి తుపాకి దెబ్బలు తిని క్రింద పడిపోయిరి. వీరిలో అనంతరపు మాత్రమే గుండు దెబ్బ తగిలినది. వెంటనే వారిద్దరును ఆరెస్టుచేయబడిరి. అనంతరపు దట్ట-పబడిన రివోల్వర్ ను ముందు గుండు సామానల సంచి యొకటియు కనబడెను. ఫోన్ ఫిగర్లకూడ నట్టిదే యొక రివోల్వరుండెను. 14 విడిగలండ్లుగూడ నుండెను. మరియొకడు తుపాకి దెబ్బ తిని ఆశ్రయమును వెరుపులోపడి మునిగిపోయెను. ఇతనిపేరు నాథుఫోహాల్.

ఈకలకత్తావిప్లవోద్యమో కేంద్ర అచర్యమునమరి యొకడు గలడు. అతడు ఇ. వి. ఆర్. లో టీకెట్ కలెక్టరుగా నున్నాడు. కురియిద్దరు స్త్రీలుగూడ అరెస్టు చేయబడిరి. కాని వీరి దొర్లనోద్యమముతో నిజమునకు, సంబంధ మేమియు లేకపోవచ్చును. అనుమానమేమియు లేకుండ ఇదిగూడ ఏదో మామూలు సంసారమే అనునట్లు తోపించుటకై యీస్త్రీలను తక్కిన వారచుల నుంచియుండవచ్చును. అరెస్టున్నీయు అయిపోయిన తరువాత పోలీసువారు ఆయింటిని సోదామాడగా ముందుగుండు సామాన తయారు చేయుటకు పయోగించెడి అల్యూమినిం సీ సముదాయమును పడార్డులను మరికొన్ని పాముట్టును బయటపడెను.

చంద్రనాగూర్ అరెస్టులకు సంబంధించిన మరి కొన్ని వివరములు

కలకత్తా, అగస్టు 2:—చంద్రనాగూర్ లోనియీ క్రొత్త విప్లవభవనమును కేంద్ర అచర్యమునకు మూడునెలల పూర్వము అరెస్టు తీసికొనెనని తెలియుచున్నది. కురియిద్దరు స్త్రీలు గూడ అందుండిరి. అందొక స్త్రీ నడిచివయసుగలది. రెండవ యామె ఒక బాలిక. తక్కినవారందరూ తరువాతవచ్చిచేరిరి. గుండుదెబ్బలను చెరువులోపడి చనిపోయిన శేషన్ ఫోహాల్ (మాఖ్) అనునతని కరేబరము కనబడినది. ఇప్పటికి ఆరెస్టుయిన నలుగురు పురుషులును, ఇద్దరు స్త్రీలును బెంగాల్ పోలీసువారి స్వాధీనమునందున్నారు. పురుషులందరూ యువకులు. వీరికి లోకనాథ్ బాల్ నామము. ఇతడు చిట్టగాంగ్ కు చెందినవాడు. ఇతనిని విచేంద్రకు మునుపు బెంగాల్ ఆర్మీ నెస్ట్ క్రింద ఆరెస్టుచేసిరి. ఇతడు పట్టునకునప్పటికి రెండు రివోల్వరుల నొకసారి అప్పుడే ప్రేల్చెను. ఒక పెద్ద పోలీసు ఉద్యోగి అదృష్టవశాత్తూ గుండుదెబ్బ తప్పించుకొనెను. అతనిపైకి ప్రేల్చబడిన గుండు అతనికి తగులకుండ గోడకు తగిలిపోయినది. (ఆ. ప్రె.)

రంగూన్ లో బెంగాలీవిద్యార్థుల అరెస్టు

రంగూన్, నవంబరు 2:—బందిపోటుచేసినను శీరముపై బెంగాలీవిద్యార్థులకు కలగునని నిన్ను అరెస్టుచేసిరి. ఈనెల 10వ తేదీనరను వీరిని రిమాండులోనుంచెదరు. ఈలోపుగా వీరిగుట్టు మట్టన్నియు తెలిసికొనుటకు పోలీసువారు ప్రయత్నముల సాగించెదరు. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తాలో క్రొత్తఅరెస్టులు

ఇదివరకు అరెస్టుయి రిమాండులో నున్నవారికి తోడు ఈ బాంబులు కల్లోలము సంఘటనకు పోలీసువారు మరలబుడరు బెంగాలీయవలసిన ఆరెస్టుచేసి రిమాండులో నుంచిరి. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా బాంబుదురంతము

మరణవిచారణాధికారి తీర్పు

సర్ చార్లెస్ బాగ్లర్లు, పోలీసుసర్జనుల సాక్ష్యములు

కలకత్తా, నవంబరు 2:—అగస్టు 25 తారీఖున సర్ చార్లెస్ బాగ్లర్లుగారిపై బాంబు వేయు ప్రయత్నమునకు మరణించిన అనంగచంద్రనేకనుపై మరణవిచారణ నేడు జరిగెను. విచారణ పూర్తియైనతరువాత తీర్పు చెప్పుచు విచారణ సంఘాధ్యక్షుడు ఈ క్రిందివిధముగా పడినది:—

“సర్ చార్లెస్ బాగ్లర్లుగారిని చంపు సమిత్తమై కట్టకు పర్యవహానముగా అనంగచంద్రనేకనుపై పాతా, దిశ్ కేచంద్రముజాందాలో లేక యిద్దరో బాంబులు వేసి ఈబాంబులు ప్రేలుబుట్టిన అనంగచంద్రనేకనుపై మరణించెను”.

పోలీసు సర్జను సాక్ష్యముచున్నచు అనంగచంద్రనేకనుమరణము చాల గాయము లుండెనని చెప్పెను.

కలకత్తా పోలీసు కమిషనరు సర్ చార్లెస్ బాగ్లర్లుగారి సాక్ష్యముచున్నచు బాంబు క్రేలింగ్ తరువాత తాను డోహానీ ఇన్ స్పెక్టర్లుగల వల్లిన సంగతి అప్పుట అనంగచంద్రనేకను ప్రాముఖ్యము విడిచినసంగతి చెప్పెను. అతనివద్ద రెండు బాంబులు, రెంటిలో ముందుసూరబడిన రివోల్వరులు ఉండెనని ఆచన చెప్పెను. పోలీసులచే అరెస్టు చేయబడిన దిశ్ కేచంద్రముజాందా ముందుగుండు కూరబడిన రివోల్వరు, నాలుగు తోటాలు, ఒక బాంబు కలిగియుండెనని ఆచన చెప్పెను. బాంబులను తన మోటారుకు కలిపిన నట్లును బండితోలువానికి తోలిన దెబ్బలసంగతి ఆచన వివరించెను. (ఆ. ప్రె.)

వివరములు

అనంగచంద్రనేకను మరణవిచారణయందు పోలీసు సర్జను కుల యొక్క గారు ఈ క్రిందివిధముగా చెప్పెను. ఈయన అనంగచంద్రనేకనును తరువాత అతని శివమును పరీక్షించెను. అయిన యిట్లుచెప్పెను:—

అనంగచంద్రనేకను చాల గాయములుండెను. పొత్తి కనుపుచేసిన రక్తనాళము చితికిపోవుటవలన చావు కలిగెను. చాల గాయములలో లోహపురుగు కలగెను. ఆ లోహము అబహినియమని నా యభిప్రాయము.

సర్ చార్లెస్ బాగ్లర్లు సాక్ష్యము

సాక్ష్యముచున్న సర్ చార్లెస్ బాగ్లర్లు యిట్లు చెప్పెను:—

“అగస్టు 25 తారీఖున నేను లోబహాదూర్లపుట నా కాటారులో వచ్చుచుండగా జరిగిన సంగతులు నాకు జ్ఞాపకము. నా కారు హోల్స్ ఆండ్ కంపెనీ యెరుడికింగానే పడవుపై పురుండి నే నొక పెద్దకట్టముని ఆది బాంబు ప్రేలుబుట్టిన కలిగినట్లును గ్రహించితిని. నా కార్లోద్దకున్న రివోల్వరును తీసికొనుటకు నేను వదిలితిని. అప్పుడే రెండోవైపునుండి మరియొకకట్ట ను నాకు వినబడెను. ఆ వైపునకు కరునునకుపలసిందని నేను బడివానీతో చెప్పితిని. డాక్ హానీ వీధిపై పుట చాలయింది ప్రజలు వచ్చుచుండుటచూడ నేను చూచితిని. నేను బండిలోనుంచి దిగగానే ఒకయువకడకు వంగదేలి యాడు ప్రదోహానీస్మ్యోగవద్ద పడిపోవుచుచున్నది. అతడు గ్రతికియే యుండెను. కాని మాటలాడజూచుండెను. అతని యెంటినుండి రక్తము ప్రవించుచుండెను. లోబహాదూర్ పోలీసు స్టేషనుకు అతని తీసికొని వెళ్లవలసినదని పోలీసు వారి కాజ్ఞాపించి బాంబు వేయబడిన స్థలమునకు వెళ్లితిని. అప్పుట రెండుకారులుండెను. దానికట్టి 18 బాంబులలోని ముగ్గులు కనబడెను. వానిని నేను యేరితిని హోల్స్ ఆండ్ కంపెనీవద్ద రక్తము నాకు గోచరించెను. దాని వెంటపోవు ముగ్గురికి దెబ్బలుతగిలెనని గాకు చెప్పిరి. నా మోటారుకారులోను పరీక్షింపగా మడిచెనుక చక్రములోను ఎడమ ద్వారములోను బాంబులుకట్టలు కనబడెను. మోటారు నడుపువానికి గాయము తగిలెను. బాంబులను దెబ్బలు తగిలుటవలన బ్రాంబుడి పోవుమాగ్గుమీదకు, రోడ్డుమీదకు రక్తము కనబడెను. లోబహాదూర్ రాగా అనంగచంద్రనేకనును, యువకడకు ఆరెస్టుచుండగా నేను చూచితిని. తనపేరు దిశ్ కేచంద్రముజాందాదని ఆచన చెప్పెను.”

తరువాత దిశ్ కేచంద్రనేకను మా పగాయత దే నా యెరుటి ఆరెస్టు చేయబడిన వాడనియు, అతనికట్టి ముందుగుండు కూరబడిన రివోల్వరు, నాలుగు తోటాలు, ఒకబాంబు, ఒకరిగరెట్టు, కొన్ని రిమాండులనొట్టించెనని సర్ చార్లెస్ చెప్పెను. చనిపోయినవానివద్ద రెండు బాంబులు, ముందుగుండు కూరబడిన రివోల్వరును ఉండెనని ఆచన చెప్పెను. చనిపోయినవాడు అనంగచంద్రనేకను శివము.

డెప్యూటీ కమిషనరు సాక్ష్యము

తరువాత పోలీసు డిశ్ కే కమిషనరు బార్లీ గారు సాక్ష్యముచున్నట్లు చెప్పెను. ఒడలంతయు రక్తముయమయిన ఒక బెంగాలీయవలసిన నేను చూచితిని, అతడు మరణించెను. అతని

వద్దనుండి రివోల్వరును తీయుచుండగా నేను చూచితిని. డాక్టరు పెల్లెన్ గారు అతనివద్దకును బాంబులను తీసెను.

ఇతర పోలీసు ఉద్యోగియులును, జె. బి. హాన్స్ లీ గారు తరువాత సాక్ష్యముచ్చిరి. హాన్స్ లీ గారు యిట్లుచెప్పిరి:—

మొదటతరువాత యిద్దరు స్త్రీలపైగట్టుచుండగా నేను చూచితిని. అందులో నొకడు రెండవవానికంటె దీర్ఘకాయుడు. అతని ఆధికకాయమునకు రక్తము ప్రవించుచుండెను. మరలవాడు శీతలై ట్రాగుచుండెను మొదట ప్రాముఖ్యమును దగ్గరగానుండిన నేను పోయినవాని ఛామూ పట్టుచును గుర్తించెను. కాని దిశ్ కేచంద్రనేకను గుర్తించగలను. చనిపోయిన సోదరుడు కూడ పరీక్షింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

లోమెన్ గారి మరణము

జిల్లాకోర్టులో గౌరవ ప్రకటనము

కలకత్తా, నవంబరు 2:—మిష్ట్రుల జిల్లాకోర్టులో ను, ఫరీదుఖాన్ జిల్లాకోర్టులోను ఇరవైవేలరజనలలో లోమెన్ మరణమును గూర్చి సాధుభూతి తెలుపబడెను. రెండుసలసల యందును నువనదర్శనము వారులు దురంతమును అతిశ్రీమముగా ఖండించిరి. చనిపోయిన ఉద్యోగిమని గౌరవార్థమై చిట్టగాంగు స్పెషల్ విచారణ సంఘము విచారణ జరుపలేదు. మిష్ట్రుల విచారణ సంఘము కొంతసేపు విచారణజరిపి త్వోగా లేదనిపోయెను (ఆ. ప్రె.)

డోక్ హానీ నేర్వారు బాంబు దురంతము

వలపుర అరెస్టులు

డోక్ హానీ నేర్వారు బాంబుదురంతమునకు ‘వీలు’ పత్రికా సంపాదకుడగు భూపేంద్ర డిశ్ కే గాయకు యొకముగ్గురు బెంగాలీయుల ఆరెస్టు చేయబడిరి. వాన వీధి ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుయొందు హాజరు పెట్టబడగా, కోర్టువారు వారిని స్పెషియల్ రివోల్వరుకు రిమాండులో నుండునట్లు ఆజ్ఞాపించిరి. ఇప్పటికి 24 గురు ఆరెస్టు చేయబడిరి.

అరెస్టుచేయబడినవారి విడుదల

ఈబాంబుదురంత సంఘటనకు అరెస్టు చేయబడిన భూపేంద్ర భూపరాయ్, నుహాధుమారహోను అను యిద్దరు తరువాత విడుదల చేయబడిరి. కాని వారు బెంగాలు ఆర్మీ నెస్ట్ క్రింద మరల ఆరెస్టు చేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

హంతకుని అరెస్టుకు బహుమానము

డోక్, నవంబరు 2:—లోమెన్ హాన్స్ గారిలపై బాంబువేసిన క్రైమియాల్లోని అరెస్టు చేసినవో గొప్ప సహాయకుని మిగ్గులనునని దగ్గుతులులేని నోటీసు యిచ్చుట పందిపెట్టబడినది.

హాన్స్ గారికి మునుపటికంటె యిప్పుడు కొంచెము నయముగా నన్నది. (ఆ. ప్రె.)

నోటీసు

గుంటూరుకిల్లా పంగోలుతాలూకా గుడిమెళ్లపాడు గ్రామకాపురస్తుడు పొడపాటి చంద్రప్పకు 95 సంవత్సరములు వయస్సుగలిగి వృద్ధుడయివున్నాడు. చంద్రప్పకు మనస్సు సరిలేదు. చలచిదైవము వున్నాడు. చంద్రప్పకు మోసంచేసి కొన్ని సాగకడలు కలగచేసుకోవలెనని చంద్రప్ప యిలాకా బంధువులు, యిండ్లు ప్రయత్నించుచున్నట్లు తెలుస్తున్నది. మాతండ్రి అయిన పొడపాటి చంద్రప్పకు అయిదుగురు కొమారకులు, యిద్దరు కొమార్తెలున్నవి. మా అవిభక్త కుటుంబముకు చంద్రప్ప పెద్దకొమాడడనయిన నేను చెత్త నము చేయుచున్నాను. నాకు తెలియకుండా నేను ప్రాంతీ లేనినయములో మాతండ్రి అయిన పొడపాటి చంద్రప్పకు మోసపుమాటలుచెప్పి యింటినుండి తీసుకొనిపోయి దస్తయి వజ్ర వగయరా కౌశికములు వ్రాయించుకొనలెనని ప్రయత్నంలలో వున్నట్లు తెలుస్తున్నది. మా తండ్రిఅయిన పొడపాటి చంద్రప్పవలన కలుగచేసుకొన్న విక్రయములు, ఆయకములు ప్రాంతీనోట్లు నెటివ్ మెంటు దస్తయివేజులు వగయరాలు చంద్రయ్యవారుల మయిరములను బాధించవు అని అందగ తెలుసుకొనేది.

పొడపాటి పాపయ్య.

దేశీయవార్తలు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 2:—జి. ఎల్. మెహతాగారు సోధియాస్త్రియ నావిగేషన్ కమిషన్ మేనేజర్ కలకత్తా బోర్డు ట్రస్టు కమిషనరుగ భారతవాణిజ్యసంఘము బాటచి ఎన్నుకొనబడిరి.

బెంగాలు గవర్నరు డక్కా వదలుట

డాల్హౌసీ, సెప్టెంబరు 2:—బెంగాలు గవర్నరు సర్ హ్యూబ్ ఫెన్స్టెగారు డక్కా వదిలి డాల్హౌసీకి చేరిరి.

(ఆ. ప్రె.)

తిరువనంతపురం, ఆగస్టు 31:—ఎ. ఎల్. ఎల్. కాటరు గారు మూడు సంవత్సరాలందు గవర్నరు బనరలు ఏజంటు ఉత్తరహిందూస్థానమునకు మార్చబడిరినియు తెలు. కర్న. పిచ్చర్ గారు వారిస్థానే నియమింపబడిరినియు ఆగ్నేయలో యామాన్సు జరుగనియు తెలియచున్నది.

(ప్రీ. ప్రె.)

బొంబాయికి గవర్నరు హోముమెంబర్ల రాక

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 2:—బొంబాయి గవర్నరుగారు హోముమెంబర్ల సర్ ఆర్చెబిష్ట హోల్స్ గారును పూనా నుండి బొంబాయికి చేరువచ్చెను. బహుళ: వారి రాక దుర్భర యగచిన్న ఆర్థిక పరిస్థితిగూర్చి యెఱుఁచును. (ఆ. ప్రె.)

వీరువిభాగోగారి శిక్ష

కరాచి, సెప్టెంబరు 2:—వీరు విభాగోగారి ఆనుచరులు రెండు వేలమంది నిన్ను సమావేశమయి, వారిపై విధింపబడిన శిక్ష తొలగించి, విడుదలచేసి సహాయుడియల సహకారమును బడయచుని బైస్రాయిగారిని కోరుచు తీర్మానించిరి.

(ఆ. ప్రె.)

వదాల ఖైదీలు విడుదల చేయబడుట

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 2:—వదాల దాడిసందర్భమున శిక్షింపబడిన 62 మంది వాలంటీరులు సేటికెనము విశాఖ్రాజు జైలునుండి విడుదల చేయబడిరి. వీరు విశాఖ్రాజునుండి బొంబాయికి వచ్చిరి.

(ప్రీ. ప్రె.)

వంగరాష్ట్రపు జనపనార వర్తకము

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 2:—1930 సంవత్సరములో బెంగాలు వీరూ ఒరిస్సా అస్సామరాష్ట్రములలో జనపనార పంట 8,489, 600 ఎకరములందుననియు నిజటికన్న 70,685 ఎకరములు ఎక్కువనియు తెలియజేయబడినది. ఇందులో 11,281,000 బేళ్లు పండుక. అనగా నిరిటికన్న 845, 600 బేళ్లు అధికము.

(ఆ. ప్రె.)

మదరాసు రాజధానిలో ఖైదీల తుమాసాలు

సెప్టెంబరు 2:—ఆగస్టు 26వ తేదీకి ఇనంతల కాసనోల్లంఘనోద్యమముందు సాల్వానున్నవారిలో 14 గురు సచారణ సందర్భమున తుమాసా నొసగి విముక్తిగాంచిరి. శిక్ష నశుభవించుచున్నవారిలో 45 మంది తుమాసణ యిచ్చి, విడుదలయ్యెరి. దీనితో మొత్తము తుమాసణ తీరాజధానిలో 882—అని మదరాసు ప్రభుత్వము ప్రకటించుచున్నది.

బెంగళూరు గుంతకల్ ఇనుపదారిపై

రైలు ట్రాక్లు తవ్వట

బెంగళూరు, సెప్టెంబరు 3:—81-8-30 తేదీనాడు ఉదయం గం. 9-30 లకు బెంగళూరు గుంతకల్ రైలుదారిపై ఒకసామానుబండి పట్టాలు లప్పినది. 12 సెప్టెంబరు తలక్రిందనది. మెహూరు ఓక్కడ్రాబాదుల నకును తిరురు రెండు ప్యాకెంజరు బండ్లలోని ప్రయాణికులను మరియొక రైలుమీద బోవుబండ్లలో నెక్కించిరి. ఆనాడు అర్ధరాత్రి గం 12 45 లకు సరాసరి రాకపోకలు మరల ఆరంభమైనవి. ఎవరిని దెబ్బ తగలలేదు. విచారణ సాగించుచున్నది. (ప్రీ. ప్రె.)

తూర్పుకుడిలో 144 సెక్షన్లు

తూర్పుకుడి, సెప్టెంబరు 2:—ఆగస్టు 29-వ తేదీనాడు తూర్పుకుడిలో 144 సెక్షన్లు అమలుజరపబడినది. దీనినిబట్టి కాంగ్రెసువాలంటీర్లు ఆనాడు మొదలగాని ఒకసంవత్సరము ట్యాంకికారణంలోగాని దానికి చుట్టుప్రక్కల రైల్వే లోపుగ నున్న ప్రదేశములలోగాని ఉత్సవములు, కేటెరింగు మున్నగు వానిని జరుగునాడదు. జాతీయకేసులను పొగుట చివరం గముగా చందాబు ప్రాగుచేయుటమొదలైన పనులుగూడనిషేధముక్రిందికి వచ్చును. ప్రజలెవ్వరిగూడ మేజు దాహరింపబడిన పనులలో పాల్గొననూడదు. ప్రముఖులైన విడుదల పక్షిల్లపై గూడ ప్రత్యేకముగా నోటీసులు అమలుజరుపబడెను.

(ప్రీ. ప్రె.)

బొంబాయి దొరతనమునకు 125 లక్షలు నష్టము

నత్యాగ్రహమే దీనికి కారణమని దొరతనమువారు ప్రకటించుట

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 2:—నత్యాగ్రహమున బొంబాయి దొరతనమునకు 125 లక్షల రూపాయలు నష్టమువచ్చినది. ఎన్నుకొని డిపార్టుమెంటు (కల్లు సారా నాన్సుగుర్రు) కలన 60 లక్షలూ, అడవుల డిపార్టుమెంటునకు 16 లక్షలూ, స్టాంపులకు 11 లక్షలూ, నష్టమువచ్చినది. వార్తరస విశేషములో భూమిశిస్తులో 6 లక్షల రూపాయలు యింకను మనూలుకాలేదు. ఈ మొత్తములో 4 లక్షలు బ్యాంక్ లలోనే మనూలు కావలయున్నది. దీనిని మనూలు చేయటము వెంటనే తగిన చర్యలు చేయబడెను అని నేడు బొంబాయి దొరతనమువారు ప్రకటించిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

బొంబాయి భూమిశిస్తు నష్టము

ప్రభుత్వప్రకటన

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 2:—కాసనోల్లంఘనోద్యమము యిప్పటివరకు బొంబాయి రాష్ట్రమున భూమిశిస్తు పనులనుకు నష్టము కలిగించలేదు. కాని, యికముందు చాలకష్టదశ గలదు. ఈ విషయము బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనలు రెండింటిలో తెలియజేయబడినది. 1930 జూలైలో ఆరంభమయ్యె వత్సరమునందు మనూలు భూమిశిస్తు పనులు ఉద్యోగిలకు గౌరవప్రదముగానే యున్నవని గవర్నరుగారు దలంచుచున్నారు. గజరాటు డివిజను, పన్నుల నిరాకరణోద్యమమునకు ముఖ్య పట్టుచునియు, రెండేడ్లక్రిందను పల్లభాయపటేలుగారు జనుప్రదముగా పన్నుల నిరాకరణోద్యమము సాగించిన వారిలో బాలాకాయుడును పన్నులవనూలు కష్టముయ్యెను. ఈ డివిజనులో మొత్తముపై నూటికి 20 ముతులు ఇంకను మనూలు కావలయున్నది.

రెండేళ్లప్రకటనయందు యిట్లు గలదు: మూడు 98,000 పాములు బొంబాయి బడ్జెటులో నష్టము రాగలదు. లాభము కొద్దిక వచ్చును. కాంగ్రెసు చర్యలవలన, బహిష్కరణము, హత్యలవలనను వర్తకము తగ్గుటచే రాబడి తగ్గుటయే యందుకు కారణము. విప్లవోద్యమము అణచుటకు జేయు యత్నము లకుగాను అధికముగ పోలీసు జెయిన్లు, ప్రత్యేకవేతుములను అధికముగ ఖర్చునను. (ఆ. ప్రె.)

నైకిలు దుకాణదారునికి శిక్ష

గుంటూరులో ఉప్పుచేసెనని ఏడాదియైదు

గుంటూరు, సెప్టెంబరు 2:—గుంటూరు ఉప్పుచేసెనని నైకిలు దుకాణదారుడైన 148 సెక్షన్లు, 74 ఉప్పుచట్టము ప్రకారము గల కేసులో సబుబిజనలుమేజిస్ట్రేటుగారు 30వ తేదీన తీర్పు జెప్పిరి. ముద్రాయి 18-4-80 తేదీన 25 గురు వాలంటీరులతో గూడ ఎక్. వి. ఎల్. సరసింహరావుగారి యింటిలో ఉప్పు చేసినట్లు ప్రాసిక్యూషను సాక్షులు చెప్పిరి. ముందుగ తనకు సాక్షులులేనని జెప్పిన ముద్రాయి, ప్రాసిక్యూషను సాక్షి విచారణ జరిగినపిదప ఇరువురు సాక్షులు కలరని చెప్పెను. వారు గూడ సైకిలు దుకాణదారులే. ముద్రాయి యొక్క వాలంటీరులతో తిరుగలేదనియు, ఉప్పుచేసినట్లు తాము చూడలేదనియు వారు జెప్పిరి. గుంటూరులో నిషేధలక్షణము తయారు జేయబడిట్లు యెగుడుచుచు క్రానుపరీక్షలో చెప్పిరి.

మేజిస్ట్రేటుగారు ముద్రాయి జేబునుండి నిర్ణయించి ఒకసంవత్సరము కఠినశిక్ష విధించి సి. తరగతి నిర్ణయించెను. సెషన్సుకోర్టులో ఆపీలు చేయుటకై తీర్పు నకుల కోరబడెను.

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

గుజరాతు

రణపూరు పోలీసు అత్యాచారముల విచారణ

144 సెక్షన్ ప్రయోగము క్రమమా?

అహమ్మదాబాదు, సెప్టెంబరు 2:—ఈదినము సాయం త్రయ జరిగిన ఐహిరంగసభలో సేట్ మంగల్లాసుగా రధ్యక్షత వహించిరి. సేట్ కమిటీభాయి లాల్నాయి, జీవకోల్ దేకాయి (పటేలు) భాయిలాల్ (ప్రదగు) గార్ల నొక కమిటీగా ఏర్పరచి, రణపూరు పోలీసు అత్యాచారముల విచారణసందర్భమున మేజిస్ట్రేటు 144 సెక్షన్ ప్రయోగించుటను గూర్చి లగిన చర్యల తీసికొనవలసినట్లు తీర్మానింపబడినది. జీవకోల్ దేకాయి భాయిలాల్ గారు తీర్మానమునుగూర్చి మాట్లాడుచు, 144 సెక్షన్ ప్రయోగము కేసుల మక్రమను నడిపిరి. (ఆ. ప్రె.)

వ్యాయామ క్రీడలు - క్రికెట్టు

ఆస్ట్రేలియనులకును, ససెక్సు జట్టుకును పోటీ

ససెక్సుజట్టు 269 ముగియుచేయుట

జే. పార్కు, కుక్ గార్లు బాగుగనాడుట

లండన్, సెప్టెంబరు 1:—నేడు మరల ఆస్ట్రేలియనులకును ససెక్సు జట్టుకును జరుగుచున్న క్రికెట్ పోటీ సాగించబడెను. ఆస్ట్రేలియనుల మొదటి ఇన్నింగసునందు 867 పరుగులు చేసిరి. పిదప ససెక్సు జట్టు తమ ఇన్నింగసు ప్రారంభించిరి. పోటీ ప్రారంభమున, బాల్ జే. పార్కుగార్లు ఆడిరి. పరుగులు 68 అగురకు ఎవరైనా అవుటు కాలేదు పిదప వాలీగారు అవుటు బాబడిరి. ఆప్పటికి ఆరురు 24 పరుగులుచేసి యుండెను. వీరిసాసమున దుకేగారు ఆడిరి. కాని యితడు 15 పరుగులు చేసి చేయక పూర్వమే అవుటు గావించబడినది. ఫలాహారకాలమునకు 81 పరుగులు ఆయియుండెను. పిదప కుక్ గారు పార్కుగారితో చేసిరి. పార్కుగారు తన పరుగులకు 50 వరకు సాగించిరి. పరుగులు 176 అగునకి పార్కుగారు అవుటు ఆయిరి. వారు 84 పరుగులు చేసిరి. పిదప కుక్, లాంగ్రిడ్జిగార్లు పరుగులను 228 వరకు సాగించిరి. ఆప్పుడు లాంగ్రిడ్జిగారు అవుటుకాబడిరి, 6 గురు ఆటగాంద్రు త్వరగా అవుటు ఆయిపోయిరి. టేబ్ గారు 21 పరుగులుచేసి అవుటు ఆయిరి, కుక్ గారు మాత్రము అవుటు కాకుండ 67 పరుగులు చేసిరి. ససెక్సుజట్టు మొత్తముమీద 269 పరుగులు చేసెను.

మరల ఆస్ట్రేలియనులు తమ రెండవ ఇన్నింగసు ప్రారంభించి ఎవరైనా అవుటు కాకుండా 22 పరుగులు చేసిరి. ఆప్పటికి లట ఆపివేయబడినది.

పరుగులవివరము

ఆస్ట్రేలియనులు 1-వ ఇన్నింగసు 867

ఆస్ట్రేలియనులు 2-వ ఇన్నింగసు (ఎవరును అవుటు కాకుండా) 22.

ససెక్సు జట్టు 1-వ ఇన్నింగసు 269.

* * * * *

బెంగళూరులో క్రికెట్ పోటీ

విశ్వవిద్యాలయము బాలురజట్టు కఠింకం జట్టును ఓడించుట

బెంగళూరు, సెప్టెంబరు 1:—విశ్వవిద్యాలయము గ్రామ బాలురజట్టు నిన్నటితోజన కఠింకంజట్టుతో ఆడిన క్రికెట్ పోటీయందు కఠింకంజట్టును ఓడించిరి. కఠింకంజట్టువారిం దురుగు 150 పరుగులు జేసిరి. కఠింకంగారు 65 పరుగులను ఆ. ఎస్. మణిగారు 88 పరుగులు జేసిరి. విశ్వవిద్యాలయము ప్రాథమికర జట్టువారు మువ్వరకు 157 పరుగులు జేసిరి. 7 గురు ఆటగాంద్రు ఆడకయే యాజట్టు కఠింకంజట్టును ఓడింపగలిగెను. ఈజట్టుపరంబించిన విజయసారధిగారు 70 పరుగులను బి. ఆర్. పటేల్ గారు 42 పరుగులను యం. వి. కుశ్వారావుగారు 30 పరుగులను జేసిరి.

ఆఫ్సు తిరుగువాటు

ద్రోహులు శిక్షితులగుట

(రూటరు)

బెహార్, సెప్టెంబరు 2:—ఆఫ్సుస్థాన తిరుగబడిన వారిలో 22 సుకి ఉరిశిక్షను విధించిరి. ఇందుల చాలమంది అధికారులుగూడ గలరు. ఇంకొక 20 ఇద్దరు ప్రవాసమున కంపబడిరి. ఇందులో ఇద్దరు ప్రాతమంత్రులున్నారు. ఇంకొక అయిదుగురు విచారణలో నున్నారు.

చీనాపరిస్థితులు

(రూటరు)

పితం, సెప్టె 2:—

చీనాలో దొంగలచే గొంపోబడిన ఆంగ్ల మత్ప్రచారకులను తెచ్చుటకు పంపబడిన సైన్యములు వ్యర్థమై తిరిగివచ్చెను. ఒక ఆమెరికను ప్రచారకుని మాత్రము దీనునవచ్చిరి. ఇంకొక 5000 చీనావారిని గూడ, వారు అచటందుటకు భయపడుటచే బెంటు తీసుకువచ్చిరి.

సంధి సంభాషణలు

సంధి రాయబారములు ముగియుచున్నవి. సప్తా జయకరుగార్లు నిన్నటిరాత్రి పూనానగరము చేరిరి. నేటిదినుము వీరు గాంధీమహాత్మునితో సంప్రతించెదరు. నేటిదినుముగూడ వీరి సంభాషణలు జరుగవచ్చును. ఎట్టివాడజయిలలో నున్న ఇతర కాంగ్రెసు నాయకులు గూడ ఈ సంభాషణలలో పాల్గొందురని తెలియుచున్నది. సప్తా జయకరు గార్లు పూనాలో దిగగనే, సిమ్లానుండి వచ్చిన తంతి వార్త వారి కందజేయబడె ననియు, వీరు వెంటనే గణేశఖండుకు వెడలి బొంబాయిగవర్నరుగారితో సంప్రతించిరినియు, అసోసియేటెడ్స్ పత్రిక వార్తలు చెలుపుచున్నవి. ఇందలి విశేష మెద్దియో తెలియదు గాని, సంధివిషయమై బొంబాయి గవర్నరు గారును, రాజప్రతినిధిగారును గూడ ఆశురము జూపుచున్నట్లు గ్రహింపవచ్చును. ఎట్టివాడ సంభాషణలఫల మేమగునో యని, తా మెదురు జూచుచున్నట్లు, బొంబాయిగవర్న రగు నర్ ప్రెజ్డెంట్ కు సైక్కుగా రిటీవల నుపన్యసించుచు చెలిపి యుండిరి. ఇండియను డెయిలీమెయిలు వృత్తాంతము ప్రకారము, బొంబాయి గవర్నరుగారు భారతీయవణిక్కుల యభిప్రాయమును గోరగ, ప్రభుత్వమువారి ఆర్థికవిధానమును, ప్రజాశయ సాఫల్య నిరాకరణమును ప్రస్తుతదుస్థితికి ముఖ్యకారణము లని వారు చెలిపినట్లు, తెలియుచున్నది.

ఇట్టి సందిగ్ధసమయమున ప్రజాశయములను సఫలపరచినగాని, పరిస్థితులు చక్కబడవని, తేట తెల్లమగుచున్నది. బొంబాయిగవర్నరుగారు గూడ, ఈసంగతిని గుర్తించునెడల, దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధికి తోడ్పడక మానరు. ఇతియ గాక దేశపరిస్థితులు నానాటికి విషమ మగుచున్నవి. అహింసాబద్ధమగు నుద్యమమును నిరోధించుటవలన, పాలకులు తలచిన యూహలు సఫలమగుట లేదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు, బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారికి వంపిన లేఖలో, విదేశవస్త్రబహిష్కార మింకను బాగుగ కొనసాగుచున్న దనియు, కాంగ్రెసుకార్యక్రమములో నిడియే ప్రధానవిషయ మగుచున్న దనియు సూచించిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు చెలిపిన యీ క్రిందివాక్యమును గుర్తించవచ్చును:—

“సత్యాగ్రహోద్యమముపట్ల ఉత్సాహము సామాన్యముగ తగ్గుచున్నది. ఇది తగ్గినకొలదియు, దౌర్జన్యము నవలంబించువారి చర్యలు వృద్ధి యగు నని తోచును.”

సత్యాగ్రహోద్యమము తగ్గినంతకు పాలకు లకు వంపినది. గలగుటకు నూరుగ, మరింత ఆందోళనము గలుగుచున్న దని, వైవాక్యములబట్టి

విదిత మగును. అహింసాబద్ధ మగు మహాత్ముని యుద్యమము జనించుటకు గల మూలకారణమును శాంతి యుతముగ నివారించియున్నచో, శాంతి వెంటనే కుదిరి, అనుకూలపరిస్థితు లేర్పడియుండవచ్చు.

అందుకు మారుగ, మహాత్ముని యుద్యమమును బలిమిచే నణచివేయ ప్రయత్నించుటచే, ప్రస్తుతదుస్థితి ఏర్పడె నని విదితమగుచున్నది. ఇట్టి స్థితిలో మహాత్ముడు, మున్నగు కాంగ్రెసునాయకులతో సమాధానపడి, ప్రజాశయసాఫల్యమునకు తోడ్పడుట, పాలకులవిధి యగుచున్నది. రాజప్రతినిధిగారును, బొంబాయి గవర్నరుగారును ఈసంగతిని గ్రహించియున్నచో, ఇంగ్లండుకును ఇండియాకును గూడ మే లొనర్చెదరు. ఈవిషయ మటుండ సప్తా జయకరుగార్లు సంధిప్రయత్నము లిడివరకే విఫలమయ్యెనా అను సందియము గలదు. బ్రిటీషు అఫీషియల్ వైస్లెసు వార్తలప్రకారము, నెహ్రూ గార్లతో జరిగిన సంభాషణలు విఫలమయి యుండు ననియు, గాంధీమహాత్మునికి వీరంపిన లేఖనుబట్టి చూడ అపజయము స్పష్ట మగుచున్న దనియు, సూచించబడెను. కాని, సప్తా జయకరుగార్లు పత్రికాప్రతినిధితో జెప్పిన వృత్తాంతమునందు గాంధీ మహాత్ముని జూచి సంప్రతించువరకు తా మేనంగతిని జెప్పజాల మని తెలిపిరి. సంధిసంభాషణ లిడివరకే విఫలమయినచో, తాము మహాత్మునియొద్దకు వల వెడలెదమని, జయకరుగా రడిగిరి. ఏసంగతియు నేడును లేవును జరిగెడి సంభాషణల మూలమున తెలియగలదు. రాయబారములు విఫలమగుచో, సప్తా జయకరుగార్లు, ఇంతవరకు జరిగిన సంభాషణలను, ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను ప్రకటించెదరు. అంతటితో నిజము ప్రపంచమునకు వెల్లడియగును. అలహాబాదు వృత్తాంతము ప్రకారము, రాండు లేబిలు సమావేశములో హిందూదేశపు కోర్కెలను బలపఱచుటకు రాజప్రతినిధిగారు పూచీపడ వలయు ననియు, రాజకీయనిర్బంధితులను విడుదల జేయవలయుననియు, వరతులను నాయకులు గోరి రని తెలియు చున్నది. శ్రీవెస్టు వృత్తాంతము ప్రకారము, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, పండిత జవహరిలాల్ నెహ్రూగార్లు తమ యభిప్రాయమును గాంధీమహాత్ముని కొక లేఖమూలమున చెలిపి రనియు, అంత్యనిర్ణయము మహాత్మునకు వదలివెట్టిరనియు, చెలియుచున్నది. హిందూదేశ సమస్య ప్రపంచసమన్వయనియు, తాము గాంధీమహాత్మునితో నావిషయమును తేటపరచెద మనియు, జయకరుగారు శ్రీవెస్టు ప్రతినిధికి చెలిపిరి. హిందూదేశసమస్య ప్రపంచసమన్వయమునమాట నిజమే. నాగరికప్రపంచ మంతయు, హిందూదేశము పై తనదృష్టిని నిగుడించియున్నది. హిందూదేశమున శాంతి గురుచుచో, ప్రపంచమున గూడ శాంతి చేకూరగలదు. కాని, హిందూదేశాభిలాషలు సఫలము గాంచనిది, శాంతి చేకూరజాలదు. అందుకుగాను, తోడ్పడవలసిన బాధ్యత నాగరికప్రపంచముపై నిలిచియున్నది. ఈ సంగతిని హిందూదేశపాలకులు గూడ గుర్తించుచో, నిర్బంధవిధానమును కొనసాగింపజాలరు. కాని, వారింకను తమ ప్రాతపద్ధతులనే కొనసాగించుచున్నారని, విశాలదృష్టిని బహుమతున్నారు. సప్తా జయకరుగార్లు ప్రయత్నఫలిత మేమయ్యెనో, త్వరలో

చెలియగలదు. ఎట్టివాడసంభాషణలు అనుకూలముగ నున్నచో, సప్తా జయకరుగార్లు రాజప్రతినిధిగారియొద్దకు మరల వెడలెదరు. లేనిచో, సంభాషణల వివరములను ప్రకటించెదరు. గాంధీ మహాత్ముడు సమాధానమున కేమాత్ర మవకాశమున్నను, విడనాడదని, అతని జీవితచరిత్ర తెలుపకనే తెలుపుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికాలో, స్కట్సు గారితో వీరు చేసికొనిన ఒడంబడికయేమి, హైందవ సమస్యపరిష్కారము నిమిత్తము లాహోరు కాంగ్రెసుసభకు పూర్వమును, పిమ్మటనుగూడ ఒడంబడిక గుదుర్చుకొనునిమిత్తము వీరు సలిపిన యత్నములేమి, కారాగృహమునకుబోయిన పిమ్మటగూడ స్టాకోంబుగారితో వీరు చెలిపిన సమాధానపు పరతులేమి, సంధినిమిత్తము వీరు చూపిన ఆశురమునకు నిదర్శనములు. ఇప్పుడయినను, దేశకారపమునకు భంగము కలిగింపని ఒడంబడిక గుదుర్చుకొనుటకు వీరు వెనుదీయ రని తలంపవచ్చును. ప్రతిష్ఠతో వీరికి బనిలేదు. కాని, కలకత్తా యూరపియనులు గోరినరీతిని లొంగుబాటును గోరుచో మాత్రము, మహాత్ము డంగీకరింపడు. మహాత్ముడు ప్రారంభించిన యుద్యమము అహింస సత్రిక్రమింపకుండ కొనసాగె నని, ఇండియాప్రభుత్వపు హోంమెంబరుగారు గూడ అంగీకరించిరి. లండనులో ప్రచురింపబడు అబ్జర్వర్షపత్రికకు బొంబాయివిలేఖకుడు వ్రాయుచు, “మహాత్ముని యుద్యమము ప్రస్తుత పరిపాలనావిధానమును మార్పుటకు మాత్రమేగాక, దౌర్జన్యమును తొలగించుటకుగూడ ఉద్దేశింపబడె నని, కలకత్తా యూరపియనులు గ్రహింప జాలకున్నారు. కాంగ్రెసు ఉద్యమము బలముగ నున్నచోటుల, దౌర్జన్యవలంబుల చాకచక్యమున కవకాశములేదని, గ్రహింపవచ్చు”నని తెలిపెను. ఈసంగతిని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గూడ గ్రహించినట్లు, వారిలేఖబట్టి విదితమగును. ఇట్టి సమయమున, పాలకులు గాంధీమహాత్మునితో సమాధానపడుట యవసరమని, ప్రజ్ఞాల్లేరు చెలుపకమానరు. అందుచే సప్తా జయకరుగార్లు సంధి రాయబారములు సఫల మగుగాక యని, దేశమంతయు గోరుటలో నాశ్చర్య మేమున్నది?

రాబోవు ఎన్నికలు

శాసనసభల ఎన్నికలగూర్చి నిన్నటి మద్రాసు మెయిలు పత్రిక యిటుల వ్రాసెను:

“ఇక నొకవారము దినములలోపల, చెన్నపురిలో శాసనసభల ఎన్నికలు జరుగనున్నవి. ప్రస్తుతసందర్భముల గాంచిన, ఎన్నికలు ఎట్టి విశేషము లేకుండనే గడచిపోవునని తలంపవచ్చును. ఏలన, అప్పడప్పకు ప్రచురింపబడు నొకహాస్యపు బొమ్మయు, ఇట్టివైఖరినే జూపుచు నొకపత్రికలో నపుడపుడు వ్రాయబడెడి వ్యాసమును, కొన్ని నోటీసులును, మూడుసభలును, కొందరు పలుకుబడి గల వోటరుల సంచారమును దప్ప, వేరెట్టి సంచలనము గనుపింపదు. హాస్యకరమగు బొమ్మలయినను, వ్యక్తిగతముగ నున్నవిగాని, రాజకీయసంబంధముగ గనుపింపకున్నవి. ఎన్నికలు సమీపించుచున్నవని తెలుపుటకు బలమగు చిహ్న మేదియు చెన్నపురిలో గనుపింపకున్నది. ఇట్టి అసాధారణ మయిన చలనరాహిత్యమునకు, ఓటరుల యు

పేక్షయే కారణమని చెలుపబడుచున్నది. ఏలన, వోటరులు ఇతర ప్రదేశములలో జరిగెడి విషయములపై దృష్టిని గుడించుచున్నట్లు జెప్పచున్నారు.

జెన్నపురిలో గనుపించెడి చలనరాహిత్యమే ఇతరప్రదేశములలోను గలదని చెప్పవచ్చును. గుజరాతునందు భారతశాసనసభకు జరిగెడి ఎన్నికలలో వోట్ల సీయవలదని ప్రచారము నలుపుచున్న ప్రచారకులను పలువురను నిర్బంధించినట్లు వార్తలు చెలుపుచున్నవి. అనహయోద్యమ దినములలో బహిష్కార ప్రచారము నలిపినవారిని నిర్బంధించి యుండలేదు. ఈమారు నిర్బంధములు గూడ జరుగునని విదితమగుచున్నది. కాని బహిష్కారప్రచారము జరిగినను జరుగకున్నను ఎన్నికల విషయమున ప్రజలలో నెట్టియుత్సాహము లేదని విదితమగుచున్నది. కాంగ్రెసు ఉద్యమము విశేషముగ వ్యాపించని చెన్నరాజధానిలో నయినను, ఎన్నికల పట్ల ఉత్సాహము లేకుండుటబట్టి, నిజస్థితి తేటతెల్లమగును. ఈ రాజధానిలో సైమను కమిషనుకు తోడ్పడిన ఇరుపక్షములవారు మాత్రము కొంత ఆర్జాటము నలుపుచున్నారు. వీరిరువుర మధ్యగల నిర్ణీత మగు థే ద ము లె వి యో చెలియకున్నవి. వీరిలో నొకపక్షమువారు బహిరంగప్రచారము ననలే నలుపుచున్నట్లు దోషము. కాంగ్రెసుపక్షమువారు ఎన్నికలలో పాల్గొనుట లేదని తెలిసినవిషయమే. మిగిలినవారిలో నయినను పేరెన్నికగనినవారు ముందుకు వచ్చుటలేదు. స్త్రీలెవరును అభ్యర్థులుగ నిలువలేదు. ఇట్టిస్థితిలో ఎన్నికలలో వోట్ల పలువురు పాల్గొందు రని తోషదు. ఇంతియ గాక, దేశరాజకీయసమస్య ఇంకను పరిష్కారము గాంచలేదు. సంధికాయబారము లొకవంక జరుగుచున్నవి. రాండుటేబిలు సమావేశ నిర్ణయమెటులుండునో, పార్లమెంటునభ ఎటులీర్పాదించునో తెలియదు. ఇట్టి సమయమున నిరర్థకమగు ప్రాత సంస్కరణములను నిర్వహించుటవలన, తమకుగాని ఒరులకుగాని శాసనసభ్యులు తోడ్పడజాలరు. స్వపరిపాలనసంపాదనమునకై పాటుబడుచున్నవారి యత్నములకు నిరోధమును మాత్రము వీరు గల్గింపవచ్చును. నూతన సంస్కరణముల క్రింద, ఎన్నికలు మరల త్వరలో జరుగ గలవు. ఆలోపల యింత తొందరయు, ధనవ్యయమును ఏలాకో తెలియదు.

ఆంధ్రజనసంఘము, కళ్యాణి

బొంబాయి రాష్ట్రమున కళ్యాణి నగరము నందలి ఆంధ్ర జన సంఘపు ప్రభు ద్వితీయ వార్షిక నివేదికలు ప్రచురింపబడెను. అన్యరాష్ట్రములలోని ఆంధ్రులు సంఘీభావము నలవరచుకొని, మాతృభాషాభివృద్ధికై ఎటుల పాటుబడుచున్నారో, ఈ నివేదికవలన తెలియును. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయవిభజనమును నిరసించుచు, కళ్యాణి ఆంధ్రులు తీర్మానించిరి. శుక్ల సంవత్సరాది, శ్రీరామ నవమి, వీరేశలింగం పంతులుగారి వర్ధంతి, ఆంధ్ర రత్నవర్ధంతి, కృష్ణదేవరాయ జయంతి మున్నగు నుత్సవములను, ఆంధ్రసంఘమువారు ధృతో నిర్వహించిరి. కళాప్రపూర్ణ వేదం వేంకటరాయశాస్త్రిల వారినిర్యాణముగూర్చి సభ జరుపబడెను. వారికధాకాలక్షేపములును, సభలును జరుపబడెను. లజపతి థాయి వర్ధంతియు, మహాత్ముని షష్టిపూర్వత్వస

మును జయప్రదముగ నిర్వహించబడెను. ఆంధ్రజన సంఘమువారు గ్రంథాలయము నొకదానిని పోషించుచున్నారు. దీనియందు ఆరువందల ఆంధ్రగ్రంథములును, మూడువందల ఆంగ్లగ్రంథములును గలవు. బొంబాయి రాష్ట్రాధ్యనమావేశము, గా॥ వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారి యధ్యక్షతక్రింద జరుపబడెను. ఇట్టిప్రబోధము నలుపుచున్న కళ్యాణి నగరాంధ్రసంఘము దినదినాభివృద్ధిగాంచి, ఆంధ్రాభ్యుదయమునకును, ఆంధ్రోద్యమవ్యాప్తిని చేకూర నొనగొనగ యని కోరెదము.

బొంబాయి రాష్ట్రము - మత్తపదార్థములరాబడి బొంబాయి రాష్ట్రములో ప్రస్తుతోద్యమము మూలమున, ప్రభుత్వపు రాబడిలో 125 లక్షల రూపాయిల లోటు గలిగెనని, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. దీనిలో అరవదిలక్షల లోటు మత్తపదార్థముల రాబడిలో గలిగె నని, ప్రకటించబడినది. మత్తపదార్థముల రాబడిలో లోటు గలిగినందులకు చింతింపబనిలేదు. ఏలన, ఈ లోటుతోబాటు మద్యపువాడుక గూడ చాల వరకు తగ్గియుండవలయును. మద్యపాన నిషేధమును ప్రవేశపెట్టుట కనుకూల పరిస్థితు లేర్పడెనని, ఇందువలన స్పష్టమగుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టుచో, నిషేధము సుసాధ్య మని విదితమగును. మద్యపురాబడి తగ్గుటవలన, తాత్కాలిక ద్రవ్యసప్తము గలిగినను, ప్రజల అవినీతియు, దురాచారమును తగ్గి, వారియందు పవిత్రత ప్రవేశించినందుకు, సంతసింపవలయును. ఎప్పటి కయినను మత్తపదార్థముల రాబడిని కోల్పోవుటకు, ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధత జూపినగాని, మద్యపాననిషేధ సంస్కరణము కొనసాగుటకు వీలుండదు. ప్రజల సాభాగ్యము పెంపొందు కొలదియు, రాబడిలో గలిగిన నష్టము భర్తీ యగు నని, అమెరికాదేశ పరిణామము బట్టి గ్రహింపవచ్చును.

నెహ్రూగారి ఆత్మగౌరవము

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు, జబ్బుపేరుతో విడుదల యగుటకు సమ్మతించలే దనువార్త, వారి ఆత్మగౌరవమునకు నిదర్శనము. పదలిత్యేతన రాజకీయనిర్బంధితుల సం ద ర ను పదలిపెట్టుడనియే, నెహ్రూగారు కోరుచున్నారు. అంతియగాని, తామొక్కరమును బయల్పడుటకు వారు సమ్మతించుటలేదు. రా జ కీ య ని ర్బంధితుల నెల్లరను ఈసమయమున విడుదలజేయుట పాలకులకే మిగుల లాభకరము. దేశమునందు అనుకూలవాతావరణము ప్రబలుట కింతకన్నను అనుకూలమార్గ ముండబోదు. నెహ్రూగారు తామొంటరిగ విముక్తులగుటకు నిరాకరించుట, వారి స్వార్థరాహిత్యమును చాటుచున్నది. నెహ్రూగారు త్వరలో స్వస్థదేహులయ్యెద రని, భావించెదము.

బొంబాయి యూరపియనులు

బొంబాయి యూరపియనులు గూడ కలకత్తా యూరపియనులననుసరించుటకు యత్నించుచున్నట్లు ల దోచును. ఏలన, కేంద్రప్రభుత్వమునందు బాధ్యతను ప్రవేశపెట్టుటకు, హిందూదేశ మింకను తగియుండ లేదని, వీరు తీర్మానించినట్లు చెలియచున్నది. కలకత్తాయూరపియనులు సంస్కరణము

కా శీ నా థు ని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు
కా శా గృహ చా న యు
నేటికి 136 దినములు
నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

లలో నెట్టిమార్పు గలుగగూడ దని తెలిపియుండ బొంబాయి యూరపియనులు సైమనుకమిషనువారు సూచించిన మార్పులను మాత్రము ఆమోదించుచున్నారు. కాని, ఈసమయమున ప్రజాశయముల కడ్డు తగులుటవలన, తమకే తీరనినష్టము గలుగునని, యూరపియనులు గ్రహింప నవసరము గలదు.

రాండుటేబిలుసమావేశము

రాండుటేబిలుసమావేశమున కే ర్పాటులు చురుకుగ జరుగుచున్నవనియు, కాంగ్రెసుప్రతినిధులు హాజరు గాకపోయినను, సమావేశము జరిగితిరననియు, రూటరువార్తలు చెలుపుచున్నవి. కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు రా వీలులేనిచో, రాండుటేబిలుసమావేశము జరిగినను, నిరర్థకమే యగునని, బ్రిటీషు ప్రముఖులు గ్రహించు టవసరము.

బొంబాయిలో విదేశవస్త్ర బహిష్కరణము
మిల్లుయజమానుల ప్రకటన

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 2:- బొంబాయికాంగ్రెసువారితో నిషేధింపబడిన మిల్లులలో చేర్చబడిన 15 మిల్లులు ఒక్కపిల్లు పనిచేసినంత మాత్రముననే సంవత్సరమునకు 8810 లక్షల గజములబట్టలను నేయగలిగినవిగా నున్నవి. మొత్తము బొంబాయి మిల్లులన్నియును సంవత్సరమునకు 12500 లక్షల గజములబట్టలను నేయగలిగియున్నవి. కావున యీ 15 మిల్లులను బహిష్కరించుటవలన బట్టలనిర్మాణములో 100 కి 25 వంతులు తగ్గిపోవుచున్నది. ఈ 15 మిల్లులలో ను 16876 మంది భారతీయులు వాటాదారులుగా నున్నారు. మూల్యసములో వారివంతు కెట్లుబడి 183 లక్షలరూపాయలు, దీచెంచుట 10 లక్షల రూపాయలు. ఈమిల్లులలోను 87 మంది భారతీయులుడై రెక్కరులుగా నున్నారు. 15 భారతీయులుకానివారిలో అధికారరీత్యా డైరెక్టరులయినవారుగాక మిగిలినవారు 19 మంది 100 కి 66 మంది భారతీయులు డైరెక్టరులుగా నున్నారు. రని దీనివలన తెలుచున్నది. ఈమిల్లులను బహిష్కరించుట వలన 24000 మంది భారతీయులకు పనిలేకుండపోవుచున్నది. అందువలన పనివారికి సాలకు 145 లక్షలరూపాయలు నష్టము ఎచ్చుచున్నది. బొంబాయిలో ఒక సాలకు నష్టయమగుచున్న నూలు బట్టలలో 2 1/2 లక్షలబేస్త తగ్గిపోవుచున్నది. ఈ బహిష్కరణమువలన బొంబాయిలోను భారతదేశమునందంతటను కలుగుచున్న నష్టము దీనివలన విదితమౌగాగలదు అని బొంబాయిమిల్లు యజమానులు ప్రకటించిరి.

నేడు మరల బొంబాయిలో 6 మిల్లులు మూసివేయబడుట

నేడు మరల 6 మిల్లులు మూసివేయబడెను. బీట్లీ మాడు సానూసుగ్రూపులోనివి. రాండు ఫిట్లీగ్రూపులోనివి. మొత్తముమీద యిప్పటివరకు బొంబాయిలో 24 మిల్లులు మూసివేయబడెను. అందువలన 60000 మంది కార్మికులకు పనిలేకుండ పోయినది. (ఆ. ప్రె. స్పె.)

భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

అధ్యక్షుడు క్రొత్తసభ్యులను నియమించుట లక్నో, సెప్టెంబరు 2:- భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘ సభ్యులగు శ్రీమతి హంసమితా గారితో కలి వేడు బడినందున ఆమె సానిమున పండిత గోవిందరాంథమాలవాగ్ధి గారిని, అధ్యక్షుడు చొవరీ ఖలికు ఉజ్జ్వలమగుగాని నియమించిరి. కా॥ కెయ్యంతు మహమ్మదుగారి స్థానమున గోవిందమాలవాగ్ధి గారు జనరలు సెక్రటరీగా నియమింపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

సానకవార్తలు

చెన్నపురియందు దీపములు వెలిగించుకాలము
గతవారము సెప్టెంబరు 4 వ తేదీ సాయం. 6-49. గం.
కుక్రవారము సెప్టెంబరు 5 వ తేదీ సాయం. 6-48. గం.

నాగవ ప్రెస్ డెస్క్ మేజిస్ట్రేట్:—త్రయంబకం, శ్రీరామయ్యగారు నాగవ ప్రెస్ డెస్క్ మేజిస్ట్రేట్లు వంటి నంది విరమించుటకు ముందుగా ఆక్టోబరు నెలలో సెప్టెంబరు 25 తేదీన పి. కాన్స్టేబుల్ గారు నియమింపబడిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము
ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము భోదూరులో (కడప జిల్లా) సెప్టెంబరు 4 వ తేదీన 2 గం జరుగును. అది క. నువ్వారాంగారు మదరాసునుండి తెలుపుచున్నారు.

చెన్ననగర కత్తిపోటు కూని

శ్రీ పి. ముద్దలియాండాన్ చెట్టిగారు ప్రాణపాయకర స్థితియందు ఉండుట
మద్రాసు, సెప్టెంబరు 2:—కొద్దిరోజులక్రితము పూన ముద్దలి ప్రాణపాయకర జరిగిన కత్తిపోటు కూనీరకడకు పట్టుకుని తిరిగివారు మిగిలి ప్రస్తుతము మద్రాసు, మద్రాసు విభాగమున కమలమ్మగారి భర్త శ్రీ పి. ముద్దలియాండాన్ చట్టిగారు జరిగిన ఆటపత్రయందు ప్రాణపాయకరమగు స్థితియందున్నారు. రాల్ బి. పి. దొరస్వామి మొదలి యార్ గారు రాష్ట్ర సాలగవమేజిస్ట్రేట్లు, చెట్టిగారివద్దనుండి దరఖాస్తు పూర్వము గైకొనబడగా జ్యూరులను గైకొనిరి. కీల్ కేస్ కమలమ్మ కొడల కత్తిపోటుగాయములు బాగుకావడి ఆటపత్రయందు విడవబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

రాకపోకలు:—తెల్లసెంటు కలవల్ బి. హెచ్. శే. యస్. గారు మైదూరుబాదు రెసిడెంటు శేటి ఉదయ మున మైదూరు బాదునుండి చెన్నపురికివచ్చిరి. శేటి రాత్రి వీరు ఉదకమండలమునకు వెళ్లెను.

రాజా సర్ బానుదేవరాజుగారు (కొల్లెంగోడురాజు) శేటి ఉదయమున కొల్లెంగోడునుండి చెన్నపురికి వచ్చిరి. రెవరెండు డబ్బూ ఆర్. క్రైస్టమ్ గారు తాత్కాలిక మద్రాసు విభాగము, వాల్తేరునుండి శేటి ఉదయమున చెన్నపురికి తిరిగి వచ్చిరి.

రాల్ పి. పాదరాజుగారు నాయకుగారు ఆరునాంకరు నుండి శేటి ఉదయమున చెన్నపురికి వచ్చిరి.

రాల్ బి. పి. రాజా అశ్వారోగారు శేటి ఉదయమున చెన్నపురికి వచ్చిరి.
నవాబ్ సాలర్ జంగ్ బహదూర్ గారు నిన్న రాత్రి ఉదకమండలమునకు వెళ్లిరి. కల్లికోట రాజుగారు నిన్న రాత్రి కల్లికోటకు వెళ్లిరి.

జైలు మార్పులు

ఈ క్రింద నుదాహరింపబడినవారిని తంజావూరు బోర్డులో న్యాయమునది తిరుమకపల్లి సెంట్రల్ జైలునకు మార్చినారు

- 1. కిష్టా శివస్వామి, 2. దుర్గా వెంకటకృష్ణమూర్తి, 3. మాదభూషి వెంకటాచారి, 4. వేదాంతం సుబ్బాస్వామిశర్మ, 5. పుకాభవల్లి నుండర శర్మ, 6. మరుకుంట వెంకటకృష్ణయ్య, 7. పుల్లెవెంటి వెంకటేశ్వరరావు, 8. మూలపూరి సత్యనారాయణ, 9. మేరనపల్లి సీతారామయ్య, 10. ఎండూరి వెంకటేశ్వరరావు, 11. చెదలవాడ పిచ్చయ్య, 12. వెలుపల్లి సరసింహ సింగరావు.

(ఒకవిలేఖరి)

డాక్టరు పట్టాభిసీతారామయ్య గారిని మరల వేలూరు తీసికొని వెళ్లుట

నే నాయకులను తీసికొని వెళ్లిరి

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 3:—డాక్టరు పట్టాభిసీతారామయ్య గారిని నే నాయకులను తీసికొని వెళ్లిరి. ఇప్పుడు కడుపువొప్పి మద్రాసు బాధ లేనియందు కలగుట లేదని తెలిసినది. ధూరము నడవలేకు న్నారు.

చెన్నపురి సహకార పంచాయతీదార్ తరగతులు:— మద్రాసు రాష్ట్ర సహకార యూనియను యాజమాన్యమున 1-9-30 తేదీ సాయంకాలమున తెల్లవారి 5.30. టి కే హనుమంతరావు గారు ప్రారంభోపన్యాసము నొసగిరి. రాష్ట్ర సహకార యూనియను కార్యదర్శియగు వి. వెంకటసుబ్బయ్య గారు సహకారము గూర్చి మ్యాజిక్ లాంఛను ఉపన్యాసము నొసగిరి. ఈ యుపన్యాసములో మద్యపానమునకు, దుమ్ముతీయులును సహకార సూత్రములను కఠారుపమున బోధింపబడెను. వీరన పంచాయతీ దార్ల తరగతుల ఆగ్రసెజరు జి శ్రీరాంబాబు నాయకుగారు ఉపన్యాసంబులకు నందినము లర్పించుచు 8 వ తేదీన 2 వ తరగతులు ప్రారంభింపబడునని పథ్యుల తెలుపబడిరి.

హిందూస్థానీదాయముల బోర్డు కమిషనరు రాల్ బి. కే. సీతారామరెడ్డియార్ గారి పర్యటన కార్యక్రమము
హిందూస్థానీదాయముల బోర్డు కమిషనరు రాల్ బి. కే. సీతారామరెడ్డియార్ గారు యాక్రిది కార్యక్రమ మునగరించి పర్యటనము గావించెదరు.

7-9-30 తేదీ మధ్యాహ్నము 12-45 గం. చెన్నపురి నుండి బయలుదేరి సాయం 5-27 గంటలకు విత్తూరు చేరెదరు. 8 వ తేదీ నీ న. తూరులో ఆగెదరు. 9 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 1-42 గంటలకు విత్తూరునుండి, సాయంకాలము 6-18 గం కాలవస్త్రీ చేరెదరు 10 వ తేదీన కాలవస్త్రీయందుండి 11 వ తేదీన ఉద, 8-57 గం కాలవస్త్రీ నుండి బయలుదేరి మధ్యాహ్నము 3-45 గం చెన్నపురి చేరెదను.

ఉస్మానిద్ రైల్వే ఛార్జి తగ్గించుట

వాణిజ్య సంఘము గోరుట
మద్రాసు, సెప్టెంబరు 2:—రైల్వేల చీఫ్ కమిషనరు ఆర్. జి. రెస్సెలగారు నిన్నటిదినమున కే తెలిపినట్లుకు దక్షిణభారత వాణిజ్యసంఘమువారిని గృహిణి కొని రైల్వే రైలుకు సంబంధించిన కొన్ని విషయములను చర్చించిరి. ఉస్మానిద్ రైల్వే ఛార్జి తగ్గించు విషయము ముఖ్యముగా చర్చింపబడెను. తిరుచివాపల్లి కొలయెర్ల నొక గుక్కపెద్దు తెనవకుట, మిక్కిల పొన్నపల్లి ఒకేవిధమున రైలు నియంపక బడుట, కొన్ని టి కి ప్రత్యేక పురేట్లు నిర్ణయింప బడుట, మున్నగు విషయములు గూడ చర్చింపబడెను. సామాన్యజనులకి కాకినాడకు రైలువార్గము ముఖ్య రైలువార్గముతో సమానము గావించబడు విషయము కూడ చర్చింపబడెను. వైస్ చర్చింపబడిన విషయముల నన్నిటిని కమిషనరు రైల్వే యేజులతో పూర్తిగా చర్చించెను. వాణిజ్యసంఘమునకు గౌరవ మునగిరి.

కడపజిల్లా సెషన్సుకోర్టు లిచారణమున దున్న కొన్ని హత్యకేసులు

ప్రాద్దుటూరుకు 4 మైళ్ల దూరములోనున్న చిన్నదండలూరు అను గ్రామములో కాపు కులమునకు చెందిన ఎద్దుల శివమ్మయన 60 యేండ్లవృద్ధురాలు 20-2-30 తేదీ రాత్రి 7 గంటల సమయమున తన పొరుగింటివానితో మాట్లాడుచు వీధి గుమ్మముమీద కూర్చొని యుండగా, నలుగురైదుగల పాంతులు వాడిగలయూములతో వచ్చి యామెను పొడిచి చంపిరి. ఈ పాంతులు జన్మలపడుకలూకాయందలి కొద్దురు గ్రామనివాసములు. హత్యగావించబడిన శ్రీ కమారు రెండులకులూపయ్యయ్య ఆసిని పొందియుండెను. తన గ్రామముందు, యిది స్థలములందు గల దేవాలయములను, సత్రములను, పాతకాలకును, మునుగు 30 వేల రూపాయలవరకు దానధర్మముల నొసగియుండెను. ఈ మెకాకి నాడ కాంగ్రెసు మహాసభకు కడపజిల్లా ప్రతినిధిగా హాజరయ్యుండెను. ఈమె తన బంధువులకు ప్రాసియుంచిన పింజామాను రద్దుచేయుట కుదేశించినందున వారీమెను హత్య గావించియుండునని పోలీసు విచారణబట్టి తెలియుచున్నది. ఈకేసులో, నిందితులకు పదియది సెషన్సు విచారణకు పెట్టబడియున్నది. సెషన్సు జడ్జిగారి తీర్పు యింకను చెప్పబడవలసియున్నది.

మరియుక ఫౌరహత్య:— మొరగాడిగ్రామమునకు 4 వ జంక చిన్న చెన్నయ్య అనువాడు గతజూలై 12 వ తేదీన పన్నెండు సంవత్సరములగా కిరీరము 42 బల్లెపు పొట్టుతో నిండియుండెను. ఈ కేసులో యిద్దరు పాలెవాండ్రు, ఒక గొల్లవాడు, యిద్దరు వైద్యులు, విచారణకు పెట్టబడియున్నారు.

ఇద్దరు ఒక్కసారిగా హత్య గావించబడుట:— నరసంబులలోల అను గ్రామములో చిన్న హగయ్య, హనుమంతి, అను వారిద్దరు గత నెల 7 వ తేదీ యుదయమున కొండరు పొంతులచే అయుధములతో హత్య గావించబడిరి. ఈ కేసులో 11 గురు విచారణకు పెట్టబడియున్నది. (ఒకవిలేఖరి)

లాటి చెట్టులవలన హరగోవింద లాల్ గారు మృతినొందుటయొక్క ఫలితము

లాల్ గారి భార్య దొరతనమువారి వలన లక్షరూపాయలు నిష్పరిహారమును కోరుట

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 2:—అగస్త్య నెల 2 వ తేదీన తిలగు వర్షంతో పూరిగింపు జరిగిననాటి బొంబాయి పోలీసువారు లాల్ గారు ప్రయోగించుచున్న ప్రభాతిసంక్తి పని సంఘముగలకు డరు హరగోవిందలాల్ గారు మృతికొందనందున అందులకు తనకు దొరతనమువారు 10000 రూపాయలు నష్టపరిహార మియ్యవలె ననియు లేనినో యాండియామంత్రిత్వని దావా చేసెదననియు లాల్ గారి భార్య బొంబాయి దొరతనము హామీమునెక్కులకి నోటీసు పంపెను. (ఫీ ప్రె.)

వెషావరు వార్తలు

మొహమూండు తెనరును దురంగజాయి విజేరు గారికి సహాయము చేయుటలేదు

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 2:—బ్రిటిష్ వారి సహాయ రుప్తీ ములపై తిరుగుబాటు చేయుచున్న దురంగజాయి హజీగారి కిమానాడు ఎనవదేశములోని మొహమూండు తెనరువారి సహాయము నదుకటై వెళ్లెను. కాని వారు సహాయము చేయుటకై వాగ్దానము చేయలేదు.

కర్ణాటకీ 4 మైళ్లు పడమరగానన్న నొక ప్రదేశమునకు కుగ్రాము సరిహద్దు ప్రాంతములలోని కొమ్మ పటాలముల వారు దండెత్తి వచ్చిరి. ఇంకను దక్షిణమునన్న కొమ్మలపైరవలాలమునకు రెండువందల మంది వజీరులు వచ్చిచేరి.

మొహమూండులు కొండరు బ్రిటిషువారికి ప్రతి కత్తులై యున్నారు. ఇరు తెగల మొహమూండులును సమాజక మైరి. కాని ఫలితము తెలియలేదు.

బళ్ళ నగరమునది పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు గారి యింటి ముందు బాంబు ప్రేలేను. ప్రమాదమేమియు జరుగలేదు.

బళ్ళ నగరమునకు 12 మైళ్ల దూరములో బుక్కాకేలు తెగవారు గుబానీకేలు తెగవారును ఆగస్టు 31 వ తేదీన సమాజకమైరి. తిరిగి సెప్టెంబరు 7 తేదీన సమాజక మయ్యెదరు.

విమానములకుండి బాంబులను విసరుటకై మిరానావద్ద బ్రిటిషు కొమానములు సిద్ధముగా నుండెను. కాని, మహాలిస్సా రు టటాలము కన్నుగరాయిమారుగా వెల్లియుండలేదు. ఆందువల్ల బాంబులు విసరుట జరగలేదు. (ఆ. ప్రె.)

పికెటింగు-అరెస్టులు

అహమదాబాదులో 72 అరెస్టులు
అహమదాబాదు, సెప్టెంబరు 2:—భారతశాసనసభా ఎన్నికలసందర్భమున పికెటింగు గావించినందులకు 72 మంది వారింబరిలు నేటిదినము అరెస్టు చేయబడిరి.

సూరత్ లో 125 అరెస్టులు
బొంబాయి, సెప్టెంబరు 2:—నేటిదినము ఎన్నికల సందర్భమున పోలీసుబాతో వద్ద పికెటింగు చేయుచున్న నలంబరిలు 125 మంది అరెస్టు చేయబడిరిని వార్త వచ్చినది. వీరిలో 29 మంది శ్రీలు, పోలీసువారు రెండుపర్వాయములు లాల్ చార్జి జరిపిరి 28 మందికి గాయములు తగిలినవి. మధ్యాహ్నము 1 గంటవరకు 46 మంది వోల్టరు మాత్రమే వోల్ట నొసగిరి. సూరత్ యుద్ధాలోచన సంఘపు అధ్యక్షులగు రిన్నలాల అండ వాలగారు నవసారిలో మజూరాదగాగు అరెస్టు చేయబడిరిని వార్త వచ్చినది. (ఫీ ప్రె.)

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 2:—ఖుర్దాబాదులో నేటిదినము పికెటింగు జరుపుచున్నందులకు 12 మంది శ్రీలు అరెస్టు చేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

లాహోరు, సెప్టెంబరు 2:—ఢిల్లీయందు పికెటింగు జరిపినందులకు 14, 15 సంవత్సరములు వయస్సుగల కుండలాల హార్మునింగు అను పేరుల గల బాలురు రిఫర్రేటరీ స్కూలుకు పంపబడిరి. ఉండలాలగారు ఈ స్కూలు నందు 4 సంవత్సరములు హార్మునింగుగారు 3 సంవత్సరములు యుండవలయునని మాజిస్ట్రేటు ఉత్తరు వొసగెను. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి
ఆంధ్రేయందు పోలీసుబాకులవద్ద వారింటిరులు పికెటింగు జరిపిరి. 11 మంది శ్రీలు 29 మంది పురుషులు అరెస్టు చేయబడిరి.

కోటవద్ద అరెస్టు చేయబడిన 18 మంది పికెటరులకు 4 మాసములు శిక్ష విధింపబడెను. (ఫీ ప్రె.)

యస్. నత్యమూర్తిగారు కాంగ్రెసుకార్యసంఘమున చేరగోరుట

కాంగ్రెసు అధ్యక్షునకు నత్యమూర్తిగారి లేఖ
మదరాసు, సెప్టెంబరు 21:—మీమైన చాదరి ఖతకజ్జా
మక గారికి, అఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాపకసభ్యులకు
మీకు నేను కాంగ్రెసుకార్యసంఘ సభ్యుడనుగా నేనుచేయు
టకు సిద్ధముగా నున్నానని తెలుపుకొను చున్నాను. ఇది భక్తి
పూర్వకపరామర్శనలను దేర్చుచు నా నిశ్చయము. కావున
కాంగ్రెసు కార్యసంఘములో యొక్క మొదటి ఖాళీసమయ
మున గాని, సమష్టిగా కార్యసంఘసభ్యులకు అరెస్టు చేయు
సమయమున గాని, యొక ముందైనను సరే, నన్ను కార్యసంఘ
సభ్యునిగా నియమింతురు గాకయుని జేయుచున్నాను. పలువురు
ప్రజా కిట్టి నేనార్హము చేయు ప్రార్థనల గానించి యున్నారని
నాకు తెలియును. కాని అవిభావనలను నామిత్రులు
శ్రీయుత సి. రాజగోపాలాచారి గారు కైలకు పోయినపిదప
యెవ్వరు కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ్యత్వమునందు చేర లేదు
కావున మీరు తమిళనాడు సీనియరుగా గౌరవించుచో యీ
ప్రార్థనలు కాంగ్రెసు కార్యసంఘము నిషేధింపబడునని
నాకును ప్రతికార్యసంఘపు అరెస్టుసమయమునకు ఒకసభ్యుని
యీ ప్రాసమున కొనసాగుచుండ గలదని వాదన విచ్చుటకు
సాహసించుచున్నాను.

గడచిన ఆరేమాసములలో శ్రీమతలకు నేలకొరిగి
తన దేశములు దేశమాతృ స్వాతంత్ర్యయుజ్జవాటికలో ప్రీతిక
శయముతో బలిపాడుచుండు దృశ్యమును గాంచి సంతోషముగాం
చని హృదయము నిర్బీచునియే చెప్పదగిన, రణభూమిని పో
రాడు సైనికచయమునకును, వీర ధైర్యమును త్యాగమును
ప్రస్తుతిపాత్రములు. వీలయెడల శత్రువుల చంపవచ్చును.
కాని హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యమునకై పాటుపడుచున్న యీ
కాంతిసైనికులు తాము గాయపడుటయో నిహతులగుటయో
గాక, ప్రతిపక్షుల హింసపెట్టరు.

పరిసితు లిట్లుండియు, నేరింతవరకు ఉద్యమమున చేర
కుండుటకు కారణము నాకు హృదయాంతర్యత సమాహ్వనము
బలమును గాకపోవుటయే కాని, యిప్పుడు ప్రభుత్వము
కాంగ్రెసు నామ రూపములను మాపజూచునపుడు
నే నూరుకుండజాలను. ఏమహాసభ యీ రోజులోని ఉత్తమ
మేధావైతన్యములవలన ప్రతిష్ఠితమైన స్వాతంత్ర్య దేవాలయ
మని చెప్పదగినో ఎచట నేను 22 సంవత్సరములుగా నా
నేనానుచుముల నర్పించేసి ధన్యతనని కలంచుచుంటిని ఆ భా
రతజాతీయ మహాసభా నిర్మాణమున నేను పీఠింపనోపను.
ప్రభుత్వమునకు పరాజయమే నిష్పితమనియు కాంగ్రెసు
నిర్మాణమునకు ప్రభుత్వము గెలుపొందనీయు గూడదనియు
హిందూదేశము జీవించివున్నంతకాలమును అట్టికార్యము జరుగ
నేరదనియు తలంచువాడనై నేనిప్పుడు నానేనిన కార్యసంఘ
మున కర్పించుచున్నాను.

గౌరవప్రదమైన సంధి సాధ్యమైనచో, దాని కొడబడి
వలెనను యాశయుగలవారలలో నే నొకడను. ఇర్విక్ ప్రభువు
కునన్నూర్తిగా సంధిని కోరునని కూడ తలంతును. కాని ఇ
గ్గాంధునందును హిందూదేశమునందును ప్రాతిపదికలు ప్రబల
మైయున్నది. అట్టి సంధి కనుమేరదూరములో లేదు. కావున
మనము విజయముగాంచువరకు యీ హిందూదేశస్వాతంత్ర్య
సమరమును సాగించుట కర్హము. ఇట్టిభావముతోడనే నేను
నా నేనను మీ కరగతియు చేయువాడను.

కార్యసంఘముయొక్క ఆగామిసమావేశమున నుదగాను
లో జరుపు మని విన్ను కోరుచున్నాను. మదరాసు సమయ
మునకు తగినరీతిని ప్రవర్తించగల దశలకు సందియము లేదు.

ఇట్లు
న హృద్విధేయుడు
(సం) యస్. నత్యమూర్తి

రౌండుటేబిలు సభ

బొంబాయి ప్రతినిధులు

ఎం. పి. జిన్నా ఇబ్రహీంహీతులూ సర్ పురు
షోత్తమరాజు రామారావు, సర్ కోస్తాజిశంకర్, సర్ ఫిరోజ్
నెతనా, ఎం. ఆర్. జయకర్, రౌండుటేబిలుసభకు జాం
బాయి ప్రతినిధులుగా నియమింపబడుచురని ఈవినింప న్యాయ
కు ఆఫ్ యండియా (బొంబాయి) పత్రిక ప్రకటించెను.

ఆంధ్ర సోదరీమణులకు విజ్ఞప్తి

ఏలూరునందు చరఖాపాతశాల

మీరాబాయిగారు తెరచెదరు

మన కేమిచేయగలిగినను ఏమిచేయజాలకన్నను ఖద్దరు
ప్రచారమునైనను గానించి శతమాత్రసేవ చేయుట కంకర్తవ్య
గుచున్నదని మాఆంధ్ర సోదరీమణులకు మేము వివరపూర్వక
ముగ విన్నవించుచున్నాము. ఈఖద్దరుగా పశ్చిమగోదావరి
జిల్లావాసులకు చెప్పినదేమనగా మనజిల్లావాసులు కాకరాగార
నిముక్తులై వచ్చునరీతి జిల్లాలో యెవ్వలవానినను ఖద్దరప్రస్త
ధారులే కన్నదునట్లుచేయుటయే మనకర్తవ్యమనియు అటులజేసి
మనజీవితములను ధన్య మొనరించుకొనవలెననియు మేము కోరు
చున్నాము. ఇట్టిని నిట్టి యుద్దేశ్యముతోడనే మేము
ఏలూరుపురమునందు ఖద్దరు ప్రచారమును ప్రారంభించితిమి.
ఇంజింటికి జోయి ఖద్దరు నమ్ముచున్నాము. విదేశీవస్త్రముల
న విసర్జించువలెనని మన సోదరీమణులను గోరుచున్నాము.
పలువురు మాప్రచారమునకు ప్రోత్సాహ మొసగుచుండుటకు
మేము వారి కెంతయు కృతజ్ఞులము. మేము ఈపురముననేగాక
యీ తాలూకాలోగూడ అవకాశము కలగజేసికొని ఖద్దరు
అభివృద్ధికై ప్రచారము సలుపుటకు నిశ్చయించివాము. ఇతర
తాలూకాలలో కూడ మాసోదర, సోదరీమణు లిట్టి ప్రచార
జూను సర్వ కృతకృత్య లగుదురుగాక యని గోరుచున్నాము.
మీరాబాయిగారు చరఖాపాతశాలను తెరచెదరు

మరియుక విషయ మేమనన, కొలది దినములలో ఏలూరు
పురమునందు చరఖాపాతశాలను స్థాపించి, ప్రారంభోత్సవమును
జనప్రభుకు శ్రీమతి మీరాబాయిగారిని ఆహ్వానించుటకు
మేము తలంచినాము. ప్రస్తుత మీ విషయమున రాల్పాడులను
జనుచేయుచున్నాము. పాతశాలకు సభ్యులను చేర్చుచున్నాము.
ఈ విషయమునకూడ మాకు ఏలూరు పురవాసులు పర్యవేక్షణ
తోడ్పడెదరు గాకయుని కోరుచున్నాము. ఖద్దరు అభివృద్ధికై
ఏరాజీయ పక్షమునా రెనను తోడ్పడుట కెట్టి యధ్యంతర
మునులేదు గాన రాజీయ, కల, మతభేదములు లేక మాయా
ద్యమమున కలరను సహాయభూతులు కావలెననియు మా
కోరిక. ఇంతతో విరమించుచున్నాము.

ఇట్లు మీ విధేయు రాంధ్రు,
మూల్కూరి చుక్కమ్మ,
ద్రోణరాజు లక్ష్మీబాయిమ్మ,
శృంగారకవి లక్ష్మీనరసమ్మ,
వర్ధిపర్తి శకుంతలాదేవి,
సత్తిరాజు శ్యామలాంబ.

శ్రీమతి మీరాబాయి (మిస్ నేను) గారి రాక

ఈమె ప్రస్తుతము తమిళదేశములో పర్యటనము చేయు
చున్నాను. ఈరాష్ట్రమునకు వచ్చునను వార్తలు యంతవరకు
ప్రబలియున్నవి. వీరి యుత్తరప్రభుత్వములవలన, తమిళదేశ
ములో పనియుండుటవలన చాలకోజులు ఆహ్వానింపి వచ్చినద
నియు, కంటికి కలకత్తాకు వెళ్లెనని యుండుటవలన నీ
రాష్ట్రములో నొక్కరోజుకంటే మెచ్చుకాలముండుటకీల
లేదనియు నిరపదించెను. ఈమె 7 వ తేదీ ఉదయపు మొయలు
లో రాజగండ్రిలో దిగి ఆరోజంతయు అచ్చటనుండి 8 వ
తేదీ ఉదయపు మొయలులో బయలుదేరి కలకత్తాకు వెళ్లుచు
గాన ఆమెను సందర్శించదలచినవాడు రాజగండ్రిలో కలిసికొని
పలసియుండును.

వే. నారాయణమూర్తి,
కార్యదర్శి, అ. భా. చ. సంఘము, బందరు, 2-9-30.

వెంకటగిరిలో జాతీయ ఆరోగ్యవారము

(ఒక విలేఖరి)

వెంకటగిరియందు జాతీయఆరోగ్య, శిశువారోత్సవ
ములు జరుగదగిన ప్రజల మనఃపూర్వక సహకారముతో
జరుపబడెను. వెంకటగిరి మహారాజాగారి సంస్థానం బాండు
వాద్యము యీ ఉత్సవములు జరుపబడిన సమయములందు
నాయించుటను. గతమాసము 25 వ తేదీని బాలబాలికలు
ఊరేగుచూ ఆరోగ్యవిషయక పాటలను పాడిరి. ఆరోగ్యవిష
యక మాత్రములు ప్రదర్శింపబడెను. వెంకటగిరి మహారాజా
గారి చిత్రపటము యీ సందర్భములో ఊరేగింపబడెను. ఈ
వారములో ఆరోగ్యవాక్యము పాఠశాల బాలబాలికలచే
ప్రదర్శింపబడెను. జిల్లాఆరోగ్యాధికారులు మాజీమలాంతకు
సహాయముతో ఆరోగ్య ఉపన్యాసముల నొసగిరి. శిశుప్రద
ర్శనము హరికథాకాలక్షేపములు యిత్యములు కూడా జరప
బడెను. ఈ వారము జరుపుటకు పట్టెర ఖద్దరులకు మహారాజా
గారు కూడా విరాళమునసగిరి. డా॥ యస్. స్వామినాథయ్యగారు
శిశుప్రదర్శనము జరుపుటలో అధిక శ్రద్ధ వహించిరి.

ఏలూరులో దశరా కాంవిటిషన్

(పోటీ) కుస్తీలు

సెప్టెంబరునెల 25వ తేదీని ప్రారంభమగును

ఏలూరు, ఆగస్టు 30:—ఏలూరు పడమర వీధి వాళ్ళ
యూను సంఘ భవనములో సెప్టెంబరు 25వ తేదీ మొదలు
యిక్కుమూశేస్త్రు వల్ల విద్యకు (కుస్తీలు) పోటీ పరీక్షలు
జరుగును.

25వ తేదీని పోటీదారులు జోడిట నిర్ణయింపబడును,
గాన దిరఖాస్తుదారులు ఒక రూపాయి రుసుముతో 25వ
తేదీలోగా దిరఖాస్తులను పంపవలెను. 25వ తేదీనాటికి ఏలూరు
లో హాజరు కావలెను.

26వ తేదీ లగాయకు కుస్తీలు వుస్తాదులకును విద్యా
రులకునుకూడ వేరువేరుగా జరుపబడును. గెలిచిన వారికి
వోడిన వారికి విగూడ బహుమతు లియ్య
బడును. కుస్తీలో గెలిచినవారికి 40, 30, 20, 10 రూపాయలు,
వోడినవారికి 20, 15, 10, 5 రూపాయలు. 40 రూపా
యలు బహుమతును బడసినవారు మరల యింకొకసారి
పోటీచేయవలసి యుండును.

శస్త్రవిద్యల పోటీలు—సెప్టెంబరు 30-వ తేదీని ఆట్టో
బరు 1, 2 తేదీలను మూడురోజులు జరుగును. (1) చెడి, (2)
బాణా, (3) దాలు చేతలలో పోటీలు జరుగును.

బాకుపట్టు కటానించా వర్గ రా కత్తిసలులు పరీక్షలు
గూడ జరుగును.

పదరాను రాజధానిలోను, మైసూరు, నైజాం, కిరు
నామగూరు మున్నగు సంస్థానములలోను వున్నవారందరను
దిరఖాస్తు చేయవచ్చును. దిరఖాస్తుదార్లు వుండుటకు బసలు
చేర్చాటు చేయబడును. తక్కిన వివర
ములను తెలియగోరువారు కార్యదర్శి
శ్రీయుత కాంచర్ల నుబ్బారావుగారికి డేలూరు వ్రాయవలెను.
ఈ సంఘమునకు శ్రీ మోతే నారాయణరావు జమీందారు
గారు చెసిడెంటు, యం. కోటయ్యనాయకుగారు, జవరలు
మేనేజరు. గెలిచినవారికి బహుమతులను శ్రీ మోతే గంగరాజు
జమీందారుగారును శ్రీ మోతే నరసింహారావు జమీందారు
గారును శ్రీ మోతే కృష్ణారావు జమీందారుగారును శ్రీయుత
దండువోయిన నరసయ్యగారును యిచ్చెదరు. రైల్వే కంపెనీ
వారు ధర్మ క్లాను రిలరను టికెట్లు ధరలను తగ్గించిరి.
19-9-30 మొదలు 2-10-30 వరకును రిలరను టికెట్లు
యిచ్చెదరు. అని కార్యదర్శి మాకు వ్రాసెను.

బందరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

బందరు, ఆగస్టు 30:—నిన్నటిరోజున హిందూ
కాలేజి, నోటల్ కాలేజి విద్యార్థులు పండిత మదఃమో
హన మారవా, విరలబాయ్ వల్లెలు ప్రభృతులను ఆరెక్కుజేసి
సంయులకు తమ తమ కాలేజీలనుకెర్రు మానిరి. నోటల్ కాలేజి
ప్రెసిడెంట్ రెవరెండ్ పి. వి. జాన్ షాన్ గారు కాలేజి విద్యార్థి
గులు కాలేజీకి రానందున హరికి శిక్షగా కనివారము, సెప్టెం
బరు 1 వ తేదీ సోమవారములు కాలేజీకూసులు లేకుండ
జేసిరి.

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడ గోపాలరెడ్డి
శ్రీయుత బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారిని అరుమాసములు
కతినశిక్ష చెప్పడముతోనే ఒక మోటారు బక్సపై నెక్కించు
కొని గూడూరునకు తీసికొనిపోయిరి అచ్చటనుండి రాజు
శేఖరుకు పిలుచుకొనిపోయినారు. వీరి విచారణసందర్భమున
శ్రీయుతులు తిక్కవరపు రామిరెడ్డి, శేబాల వెంకరెడ్డి,
మోహను దశరథరామిరెడ్డి, శేబాల పట్టాభిరామిరెడ్డిగార్లు
యింకను అనేకులు రెడ్డిప్రముఖులను, విద్యార్థులను వచ్చి
యిండిరి. విచారణలో ఏమియు పట్టానలేదు. సంతోషము
గా శిక్షను స్వీకరించిరి.

ముత్తుకూరు

ముత్తుకూరుగ్రామములో ఆరోగ్యవారము జరిగినది. ఆ
సందర్భమున గుమారు 800 (మూడువందల) లీలకు అన్నము
రైట్టివారు పోటీపందెములు జరిగి గెలుపొందినవారికి బహు
మాగములుకూడా యొసగినారు.

నెల్లూరుజిల్లా దేవాలయకమిటీ
పైకమిటీ (2-9-30) - తేదీతో సమాప్తి చెంగెనట.
మరల తిరుగా నామిషములు ప్రేమపలయును. ఈసారికూడా
దబ్బులేని కారణముచేత ఎన్నికల హోదగువు అని తెలియ
చున్నది. ముడు సంవత్సరములుగా నామిషముల మీదనే
జరుగుచున్నది.

విదేశీ వార్తలు

కలకత్తా యూరపియనుల

ప్రతికూల ప్రచారము

బ్రిటిషు పత్రికలలో ప్రకటనము

కార్మిక ప్రభుత్వమునకు రుచింపలేదు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, సెప్టెంబరు 1:—కలకత్తా యూరపియనుల ప్రతికూల ప్రచారము బ్రిటిషు పత్రికలలో ప్రకటనమును గావించుచున్నది. బ్రిటిషు లండన్ లోని పత్రికలు ఈ ప్రచారము కార్మిక ప్రభుత్వమునకు అంతగా రుచింపలేదు. ఈ ప్రచారము యొక్క ఆసక్తికరముగ ప్రారంభమగుటకు సింగ్లా ప్రతికూల ప్రాంతాన్ని మేయర్ నమ్ముచున్నారు. సింగ్లా, సైనిక సర్వీసువారి ప్రోత్సాహమున నమ్ముచున్నారు. బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు కలకత్తా పోలీసుకు తోడ్పడుటచే పోలీసువారు ప్రభుత్వముతో ప్రవర్తించు తమ కార్యమును నిర్వహించగల్గినందున బొంబాయిలో ప్రభుత్వమువారి పనిని కాంగ్రెసువారికి పదిలపెట్టుటచే అసాధ్యమైనదిగా ప్రభుత్వమువారు పోలీసుకు తోడ్పడకపోవుటచే బొంబాయి చెలరేగుచున్నదనియు కలకత్తా సైన్యము నున్నదనియు యూరపియనులు అనుచున్నారు. అసాధ్యమైనదిగా పోలీసువారు లా-ఆర్డరును నిలబెట్టుటలో తమ ధర్మమును నిర్వహించలేదని సూచించిరి. దీనికి కారణము బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు దౌర్జన్యమును జూరటయే యుచున్నారని. బొంబాయిలో కాంగ్రెసు యోధులను చెలరేకుచున్న దౌర్జన్యము లేకనడదనియు బెంగాలు ఎవ్వవారైనా దాడులు ప్రయత్నముగా నున్న వనియు కాంగ్రెసు పలుకుబడి తగ్గిపోయినదన్న చోటలందే దౌర్జన్య మేర్పడినట్లు కామస్య సభలో ఇండియా మంత్రి బిల్లింగ్స్ నాయు కార్మిక ప్రభుత్వ వర్గమువారి యభిప్రాయము. అందుచే ఈ దౌర్జన్యమున కంతకైన కాంగ్రెసువారి ఉత్తరవాదులని యూరపియనులు గాని ఇండియాలో నున్న సింగ్లాను ఉద్యోగులుగాని, భారతీయ ప్రతికూలము అనుకూల కార్మిక ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయము గాదనియు లేక అట్లు అనువారు ప్రభుత్వమువారి మనుష్యులు గారనియు అసాధ్యమైనదిగా ప్రభుత్వము తరపున మాట్లాడుటకు అధికారము లేదనియు చెబుచున్నారు.

బొంబాయిలో నున్న అబ్దుల్ హక్ ప్రతికూల ప్రచారము బొంబాయిలో కాంతము పరిచుచున్నదనియు దౌర్జన్యమును మాటచే లేదనియు వ్రాయుచున్నాడు. ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానమును మార్చుటకు మహాత్మాగాంధీగారు సంతోషించుకొన్నట్లులే ఆయన దౌర్జన్యమును అణచుటకు పూనుకొనెనని కలకత్తా యూరపియనులు గ్రహింప లేదనియు వ్రాయుచున్నారు. కాబట్టి కాంగ్రెసు యోధులను బలముగ నున్నచోట విప్లవ కారుల దౌర్జన్యము తలచుట కవకాశముండదని చెబుచున్నది.

బొంబాయి అల్లరులు

(బీము సర్వీసు)

బొంబాయి అల్లరులలో యూరపియను పోలీసువారు పాల్గొన్న విషయములను ప్రకటించినచో ఇంగ్లండులో దీనిని గించుకొని ఇట్టి పనుల ప్రాయమును దౌర్జన్యములను పరిచుచున్న ప్రభుత్వవిధానమును మార్చుటకు పరిసితులేర్పడునని భయముతో యూరపియను పోలీసువారు బొంబాయి అల్లరులలో లాటి ప్రయోగమును గావించిన భాగములను తొలగించి ప్రకటించెదరటం. ఇకమిడట బొంబాయికి సంబంధించిన విషయములను జేటిని ప్రకటించుచున్నో జేటిని ప్రకటించరాదో నిర్ణయించు పరిశోధక సంఘమును నిర్ణయించెదరటం. మూడవ జేటిని ప్రతికూల ప్రతినిధుల నిమిత్తము ప్రత్యేకముగ వారి మట్టుకు మాత్రమే ఒక ప్రకటనమును గావించెదరటం.

బ్రాంలీ ఎన్నికలు

(వైస్ నెస్)

రంగ్లీ, సెప్టెంబరు 2:—బ్రాంలీ పార్లమెంటు సభ్యుడు జోన్సన్ గారు చనిపోవుటచే ఎన్నికలు నేడు జరుగుచున్నవి. నలుగురు అభ్యర్థులు ఉన్నారు.

ఇండియా ఈక్విటబుల్ ఇన్ స్ట్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

(స్థాపితము 1908)

హెడ్ క్వార్టర్స్:—కలకత్తా.

కేవలము హైందవులచే నడువబడు దేశీయ సంస్థలయందే జీవితములను ఇన్ స్ట్యూర్ చేయుము. ఇది మీ విద్యుత్ ధర్మమై యున్నది. ఇండియా ఈక్విటబుల్ కేవలము హైందవ ఆఫీసుయై తక్కువ వేలలో నరియైన లైఫ్ ఎస్యూరెన్సు సొసైటీగా ఉండు. దీనియొక్క కంట్రాక్టు పద్ధతులు సులభమై ధారాళముగ నుండునేగాని యక్రమపద్ధతు లేవియు నిందులేవు. ధారాళమైన బోనస్సులు, క్లెయిమ్స్ (హక్కు) మొత్తములను యావత్పర్యమును గలిగించునంతటి త్వరితముగ చెల్లించబడును.

మద్రాసు బ్రాంచి—43, హార్బర్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు.

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు—డా. ఏ. లక్ష్మీపతి. బి. యే., ఎమ్. బి. అండు సి. ఎమ్.

బ్రాంచి కలెక్టర్—మిస్టర్. ఎమ్. ఎమ్. నాథన్.

3

భారతదేశ పద్ధినితులు

బికనీరు మహారాజుగారి యభిప్రాయము

(రూటరు)

లండన్, సెప్టెంబరు 2:—మెత్రితో నూడుకొన్న పరిష్కారము గోరుచో, బ్రిటన్ ఇండియా పరస్పర విశ్వాసముతో నమ్మకముతో దృఢ సంకల్పముతో వ్యవహరింపవలెనని బికనీరు మహారాజు భారత పద్ధినితులను గూర్చి రూటరు ప్రశ్నింపగ బిల్లింగ్స్, వ్యవహారములకు దొంగిలించుటతో బాటు భారతీయులు సమాన ప్రతిపత్తిని బడయుటకు దృఢచిత్తులై యున్నారని.

ఇట్టి కోరికకు కారణము బ్రిటిషువారిలో ఏర్పడిన సంబంధమే యనిరి. బ్రిటిషు రాజకీయవేత్తల దౌర్జన్యతను చక్కగ గుర్తించినవారగుటచే భారతీయులు తమ కోరికను నెరవేర్చుటకు బ్రిటిషు రాజకీయవేత్తల సహాయుని నమ్మియు ఇట్టి కోరికను గోరిరి. సామ్రాజ్యాధిపత్యములకు భంగము లేకుండ న్యాయమును భారతీయుల ఆశయములకు భంగముగా కుండ వ్యవహారమును బ్రిటిషువారు చక్క-పెట్టగలరని భారతీయులు తెలుపుదురు. కాక్స్ ముగ అనుకూలముగ పరిష్కారమును గావించుటకు ఇచ్చిన ప్రభుత్వ భూమ్యుత్సాహములను తలకెందులు జేయుచున్నారని. రౌండు టేబుల్ సభ ఇచ్చిన ప్రభుత్వ యభిప్రాయము ప్రకారము ఫలింపుటకు సంసానాధీశ్వరులు తోడ్పడెదరనియు బ్రిటిషు ప్రజలును బ్రిటిషు ఇండియా ప్రజలును గూడ తోడ్పడవలెనని.

బాంబుల దౌర్జన్యమునకు విచారమును వెలిబుద్దిరి. దీని నలన ఏవగింపు గల్గినవారందరకు ఉభయత్రా నువ్వువాసముతో నూడుకొన్న పరిష్కారము కావ్యతముగ ఏర్పడునట్లు విశేషుల భారతీయులు తోడ్పడుదురుగాకయనిరి.

సప్తా జయకరు

సంధిరాయవారములు విఫలమగుట?

నెహ్రూ లండన్ కొడుకుల వైఖరియే

కారణమునుచున్నారు

(వైస్ నెస్)

రంగ్లీ, సెప్టెంబరు 2:—అనధికారీత్యా సప్తా జయకరుగార్లు పూనుకొన్న సంధి రాయవారములు విఫలమైనవనియు అందులకు నెహ్రూ లండన్ కొడుకుల వైఖరియే కారణమనియు వార్తా పత్రికలు ప్రకటించుచున్నవి.

నెహ్రూ లిద్దరినండి గాంధీగారికి సప్తా, జయకరు గార్లకు ఉత్తరమును దీసికొనిరట. ఈ ప్రయత్నములయందు విఫలమగుట సుష్ట వస్తువు. సప్తా జయకరు గార్లు కాన్ఫెడరేషన్ మును మన్నించుటకు పూనుకొనిరి. వీరి ప్రయత్నములు ఎంతమాత్రము ప్రభుత్వముతరపునగాదు. ప్రభుత్వమువారు గాంధీ నెహ్రూగార్లతో వీరు మాట్లాడుటకు మాత్రము అధికార ప్రయత్నములను ప్రభుత్వమువారు రొంగిరి. అంత పరక ప్రభుత్వమువారి కీ విషయములో నున్న సంబంధము. ఈ

రాయవారములు విఫలమైనవనుటలే గనుక భావమునుచో ఆశ్చర్యపడ వలసరములేదు. ఇటీవల కొద్దివారములయందీ కాన్ఫెడరేషన్ మునువల్ల భారతీయులకు గూడ ఉత్సాహము తగ్గిపోయినది. యూరపియను సరకుల బహిష్కరణములో మాత్రము కాంగ్రెస్ విధానము విజయమును గాంచినది. దీనివలన గూడ నెహ్రూ భారతీయులకు సాహసకార్యకు నష్టము గల్గెను.

రౌండు టేబులు సభాప్రయత్నములు

సాగుచునే యున్నవి

(రూటరు)

లండన్, సెప్టెంబరు 2:—కాంగ్రెసు రాయవారములు అసంతృప్తికరములుగా ఏర్పడవచ్చునని చెబుచున్నను రౌండు టేబులు సభాప్రయత్నములు సాగుచునే యున్నవి. కాంగ్రెసు నాయకులు తమ ప్రతినిధులను నియమించక పోయినను రౌండు టేబులు సభ సాగించుటకు ప్రభుత్వమువారు సంకల్పించు కొనిరట.

ఇండియాలో బ్రిటిషు వర్తకులు క్షీణించుట

(బీము సర్వీసు)

“డెయిలీ మెయిలు” ప్రభుత్వమువారు కఠినచర్యను బూనవలెననుచున్నది

లండన్, సెప్టెంబరు 3:—ఇండియాలో బ్రిటిషు వర్తకులు తగ్గిపోవుటకు కారణము ఇండియాలో సమాధానమునకు రాకపోవుటయే లేక ఇండియాలో బ్రిటిషు అధికారులు కాంగ్రెసును అడంచుటకు కఠినచర్య నలంబించక పోవుటయే ప్రశ్నించుచున్నారని ఫ్రీ ప్రెస్ లండన్ లో వ్రాయుచున్నాడు. రాజకీయవర్తకులదిట్లు ప్రశ్నించుచున్నారట. దీనికంతకు తరచోపాయము భారతీయకులతో బడబడి కను జేసికొనుటయే యని కార్మిక పక్షమువారు ఇతరపక్షము వారును చెబుచున్నారు. టోరీల లాయిడ్ జార్జి పక్షము వారును ఇండియాలో కఠినచర్యల నలంబించవలె ననుచున్నారు. దీనికి రీడింగ్ ప్రభుత్వ తగినవా డనుచున్నారు.

డెయిలీ మెయిలు

పత్రిక ప్రభుత్వమువారు ఇండియాలో కఠినచర్యను అనలంబించవలెనని ప్రచారము నడుపుచున్నది. ఇండియాకు పోయినచి తన ప్రధాన కార్యాలయమును బ్రిటిషు వర్తకులు బంపినలేఖను ప్రకటించి వ్యాఖ్య జేయుచున్నది. వర్తకులు తమ లాభమునిమిత్తము సెప్టెంబరు ఆక్టోబరు అర్ధములను రద్దుజేసి కొని కూర్చుండువారిని జూచి ఏమిచేయవలెనో తెలియకున్నది. వీలన ఈ వర్తకులు ప్రస్తుతము ఇండియాలో నున్న విప్లవకారుల యుద్ధమును భయపడుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారి విశాళమున వీరు అనుసరింపలేక పోవుచున్నారు. నమ్మకము పోయినది. క్రిందటివారుముకంటే ఈవారము లంకా ప్రైయిలో పనిలేని వారిసంఖ్య హెచ్చిపోయినది. 8000 పెరిగిపోయినది. మే 12 నుండి 18000 హెచ్చినది.

చెన్నపురి నాయకులసంఘము

నూతననాయకు పట్టభద్రులకు విం దొంగుట

నాయకు సంఘమునకు చెందిన నూతన పట్టభద్రులకు చెన్నపురి నాయకు సంఘమువారి గతనెల 28 వ తేదీ శనివారమున జార్జిటౌను ప్రాంగణపు యూనియను పాఠశాలయందు విందు జరిపిరి. ఆయనకు నూతనపట్టభద్రులు విందునకు హాజరయిరి. ఫలాహారము ముగిసిన తర్వాత శ్రీయుత సి. వాసుదేవనాయకు బి. పి. బి. ఎల్. ఆర్. రొక్కయ్యపన్యాసము నొసగిరి. తిరువలిక్కేటినివాసములకు శ్రీయుత ఆదికేశవులు నాయకుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. వాసుదేవనాయకుగారు తమ యాపన్యాసమునందు నూతన పట్టభద్రుల భౌతిక ర్హము గూర్చి, ప్రపంచం చిరి ఈ రాష్ట్ర పరిపాలనమునందు నాయకుసంఘ ముచిక్కపానము నాక్రమింపగలుగునట్లుగా తాము నాయకుసంఘము నుద్ధరి పవలె ననియు, మనశ్చేయనందు అస్పృశ్యతా దురాచారమును తొలగించుటకు తాముకు పాటుపడవలె ననియు, వివాహాదిభక్తకార్యములందు ఆనవసరముగా ధనమును వ్యయపరుచు దురభ్యాసము తమ వంశమునుండి తొలగింపవలె ననియు, గవర్నమెంటు ఈ దోష్టగులును సంపాదించు నుపకారములు నానాటికి తగ్గుచుండుటబట్టి, తాము పరిశ్రామిక, వాణిజ్యసంబంధములగు వృత్తుల నవలంబింప యత్నింపవలె ననియు, వాసుదేవనాయకుగారు నూతనపట్టభద్రుల కుద్బోధించిరి.

పీదప, శ్రీయుత ఆదికేశవులు నాయకుగారు నూతనపట్టభద్రులను పుష్పచూలాలంకృతుల గావించిరి. నాయకుసంఘమున కెక్కువ వన్నెచెచ్చెరుగాక యని వారి నాశీర్వాదించిరి.

పిమ్మట, శ్రీయుత యతిరాజుగారు నూతన పట్టభద్రుల పక్షమున మాట్లాడుచు, తమకు గౌరవించిన నాయకుసంఘమునకును, తమకు ప్రబోధకరముగా నుపన్యసించిన శ్రీయుత వాసుదేవనాయకుగారిని విందనముల నర్పించిరి.

శ్రీయుత మదనగోపాలనాయకుగారు అధ్యక్షునకును, ఉపన్యాసకునకును, వందనముల నర్పించి, వారిని పుష్పచూలాలంకృతుల గావించిరి. అంతటితో సభ ముగిసెను.

“భారతసత్యాగ్రహసమరగ్రంథము”

తిరువాన్కూరు ప్రభుత్వమువారు నిషేధించుట

తిరునంతపురం, ఆగస్టు 30:—పి. నారాయణస్వామిగారిచే నాయకులసంఘము ముద్రించబడిన భారతసత్యాగ్రహసమరము అను పుస్తకమును తిరువాన్కూరు ప్రభుత్వమువారు నిషేధించిరి. ఇట్టి గ్రంథములను ప్రకటింపమాడదని ముద్రాలయమువారికి ప్రభుత్వమువారు నోటీసు ఇచ్చిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

మధుర వార్తలు

మధుర, ఆగస్టు 31:—శిల్పినిర్మంధములకుగాను మధుర ప్రజలు నేటిదినము హారతాళము జరిపిరి. ఆనాడు హారతాళము జరుపవలయునని కరపత్రములు పంచిపెట్టెదున్న కాంగ్రెసు ప్రచారకులు మధురకు ఆరెక్కుచేయబడిరి. వారికి న్యూస్పేపర్లు అట్టక్రింద 8 దినములకిత విధింపబడెను. (ప్రీ. ప్రె.)

అస్సాముప్రభుత్వము కాంగ్రెసు కార్యసంఘమును నిషేధించుట

షిల్లాంగ్, సెప్టెంబరు 1:—అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమును అస్సామరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యసంఘమును అక్రమసంఘములని గవర్నరుగారు నిషేధించిరి. (ఆ. ప్రె.)

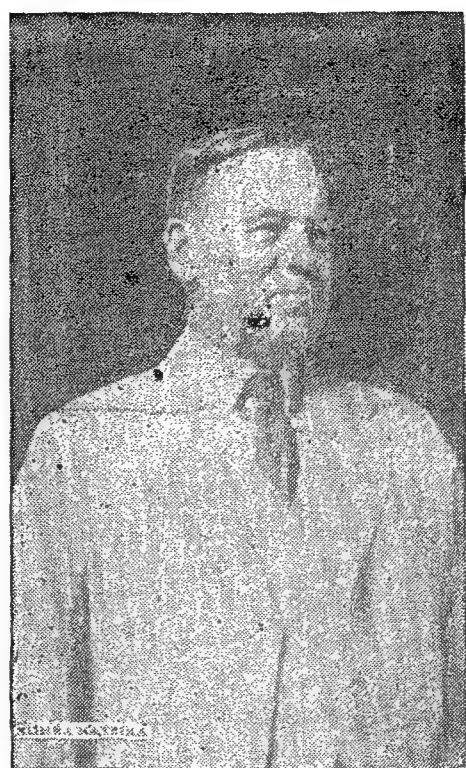
మదనపల్లి కళాశాల

తిరుచనాపల్లి, ఆగస్టు 30:—మదనపల్లి కళాశాలను సాక్షమ కళాశాలగ మార్చవలయునను ఉద్దేశముతో నిధిని ప్రోసచేయుటకై కళాశాల ప్రిన్సిపాలు సి. యస్. త్రిలోకి కరుగారు ఇచ్చటికి వచ్చియున్నారు. (ప్రీ. ప్రె.)

కలకత్తాలో శ్రీవాలంటీర్ల విడుదల

కలకత్తా సెప్టెంబరు 1:—బడాబాదర పి కెటింగ్ సంధర్మమున ఆరెక్కుచేయబడిన విడుదల శ్రీవాలంటీర్ లోను నలుగురు విడుదల చేయబడిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

డక్కా, సెప్టెంబరు 1:—బెంగాలు గవర్నరుగారు తేడీ ప్రివెన్సుగారితో నిన్నటిదినము డార్జిలింగ్ వెళ్లిరి. (ఆ. ప్రె.)

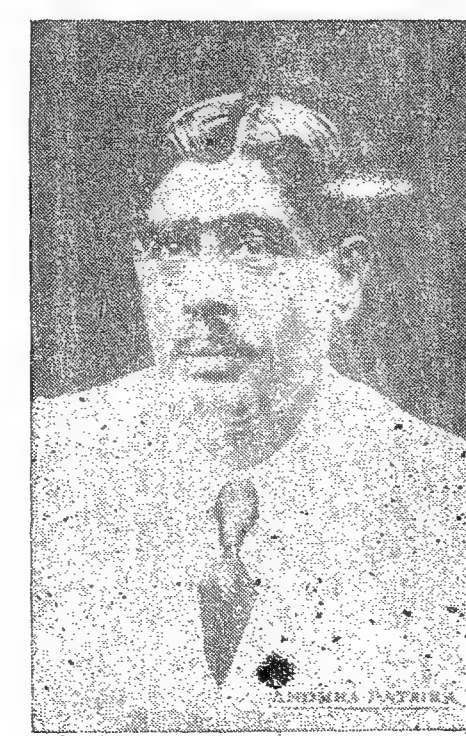
సర్ ఇ. హట్టనుగారు

బొంబాయి ప్రభుత్వము హోముమెంబరు, సర్ వైస్సగారి సెలవులో గవర్నరుగా పనిచేయుదురు. (ఎన్. పి. ఎన్)

ఆర్. ఎ. కార్జురుగారు

ఇండియా ప్రభుత్వ కార్యాలయోద్యోగి, పీరు రాంమోహెబియ సభకు ప్రధానకార్యదర్శిగ నియమింపబడిరి. (ఎన్. పి. ఎన్)

శ్రీ శ్రీ కెప్టెన్ ఎల్. ఆర్. ఉబ్బయ్యగారు

మదరాసు ఆరోగ్యశాల డైరెక్టరు. యీ మధ్యనే ఆకస్మికముగ మరణించిరి. (పి. ఎన్. ఎ.)

అతిమేల్లెన బ్లాబాగల్ సీమకమలములకు సుప్రసిద్ధమైనది. స్థాపితము 1898

వీకంసీ చబిత్ దాస్ అండ్ సన్స్

సీమకమలముల నగల వర్తకులు

1 112, 3 వైవాజాగోడ్డు, బాకం.

ప్రస్తుతం రైల్వే రిపోర్టు

(3-9-1930)

“వ్యవస్థాపితములు ధరలు”

Table with 3 columns: Item, Price, and Unit. Includes items like 50 నెం! నూలు, 10 నెం! నూలు, 20 నెం! నూలు, etc.

ఇత్తడి, రాగి రేకుల ధరలు

Table with 3 columns: Item, Price, and Unit. Includes items like ఇత్తడి రేకులు, రాగి రేకులు.

సిమెంటు ధరలు

Table with 3 columns: Item, Price, and Unit. Includes items like గిల్లింగుహం, ఇటాలియన్.

చక్కెర ధరలు

Table with 3 columns: Item, Price, and Unit. Includes items like వావా చక్కెర, చక్కెర.

వేరు సెనగనూనె ధరలు

Table with 3 columns: Item, Price, and Unit. Includes items like ఎక్స్ పెల్లర్, గానుగ.

పదునుచేసిన తొల్ల ధరలు

Table with 3 columns: Item, Price, and Unit. Includes items like ఆవుతోలు, గజతోలు.

వేరు సెనగపప్పు ధరలు

Table with 3 columns: Item, Price, and Unit. Includes items like మెషీన్ రకము, నాచారకము.

వెండిబంగారముల ధరలు

Table with 3 columns: Item, Price, and Unit. Includes items like పవరను, అంగారము.

వనపర్తి సంస్థానపు వ్యాజ్యము

(విన్నటి తరువాయి)

ఇక సంస్థాన విషయము కొంత ముచ్చటింతుము. ఈ సంస్థానేత్యుడలు చాలకాలమునుండియు దళాధిపతులుగా నుండి అప్పటికప్పుటికి పై రాజుల కన్నే సహాయము చేయుచుండిరి. వీరికి స్వంతముగా నే కాపులములు, గుట్టములు, కలపు ఇతర 1000 పండుకల కాపులములు 8000 చెయబడినవి. రెవ్యూలో క్రిమయను యుద్ధము జరిగినపుడు 1000 అరబ్బీలను పంపెదమన్నపుడు సర్కారు వారు తమకు అక్కరలేదనియు అట్టి సహాయమును కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనము లంకిరి పిమ్మట 1857 లో అల్లరి Mutiny జరిగినపుడు నైస్య సహాయము చేసి సర్కారువారి మొహకు పొందిరి. మొదట మొదట వీరు కొంత నైస్యమును భరించుచు నాయకులుగానుండి వారి దేశములో వ్యాయమును పోలించుచుండిరి. ఇప్పుడు కొద్ది ఫీజులను కూడా ఎన్నులు చేయుచుండిరి. వీటి నన్నిటినిబట్టి చూడగా వీరు సామాన్యమైన జమీందారులు కారనియు (రాజులై తేనేమి జమీందారులై తేనేమి) వీరి సంస్థానము భిన్నము పెట్ట తగినది కాదనియు నామనస్సును తృప్తి పరుచుచున్నది. (46 I. A. 446 P. 459.)

లోక సామాన్యముగా వెనపరి సంస్థానము కూడా భిన్నము పెట్ట తగిన అస్తియై అయియుండినయెడల ఎప్పుడో ఆ పేరు రూపుమానిపోయి ఉండును. (30 I. A. p. 190)

అగ్రజనారసత్వమునకును దాయాదివారసత్వమునకున్న గల భేదము చూపుటకు (48 I. A. P. 195 at p. 205) అభిన్నమైన ఆస్తివిషయములో అగ్రజనారసలకే అధికారము కలసరి వాడుక. (39 I. A. P. 85.)

కొద్దివారు:— వారసత్వము ఆచారమును బట్టి యుండును.

డాక్టరు ప్రశ్న:— (5. M. I. A. P. 169—17 A. L. I. P. 1077 at p. 188, 191, 193.—6 M. I. A. i P 186 at P. 188, 191, 193— అట్లు ఆచారములను అనుసరించుటలను యీ సంస్థానము భిన్నముకాక యిన్నాన్ని వర్తింపజేసింది. కాబట్టి అభిన్నత ఎప్పుడున్నదో అప్పుడే అగ్రజనారసత్వముకూడ ఆచారముగా నుండును. ఇది ఆచారముకాదని నిరూపించుట ప్రతిపాదులకు కర్తవ్యము. లేనిపక్షమున సదరు ఆచారములను తమరి సమక్షముందు ఋజువు చేయించుట నాకు అవశ్యమై యున్నది. (23 I. A. P. 147, 157 & 158.)

అట్టియట్లా సర్వసాధారణమైన వ్యాయమునకు విరుద్ధముగా నుండనోపడుకదా!

అజీమల్ అట్టియట్:— సంస్థానముయొక్క నిర్వచనము:— రాజవాసము, మాల్వీకాట్ పెరిస్ స్టాక్ సంస్థాన నిర్వచనము హరింగ్టున్ అనాటిస్ Vol III P. 242 and P. 328 & 349 Phillips Land Tenures, Tagore Law Lectures 1874 at p.p. 102 to 105.

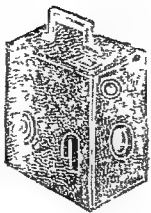
కొన్ని రాజకీయ వ్యవహారిక కారణములచేత 8 పాలి క్రిమిలు అడ్మినిస్ట్రేషనును పరాయివారి కిచ్చివేతనే అభిన్నతను ఏలాటి హానియు లేదు. కాబట్టి అగ్రజనారసత్వము అమలులో నున్నది. అందువలన తమరిని వేడుకొనున దేమనగా అభిన్నపు సంస్థానముతోపాటు అగ్రజలకే హక్కు కలదు. కాబట్టి మహారాజావారి కొడుకైనను కనిపడుట కాబట్టి వారసత్వపు హక్కులేదు. శ్రేష్ఠపుత్రునికే హక్కు కలదు. అట్లు అగ్రజలు వారసులు కారని తమరు తలచేపక్షంలో ఈ సంస్థానములోగల ఆచారములను గురించి తిర్కించునిది త్రము సాక్షులను విచారించుకోరెదను.

Aitchisous treaties of the foreign Department p. 32

ప్రతివాది ఆర్. యస్. నాయకుగారు

కొద్దివారి యెదుట ఉండు శేను పెద్దదనిన్ని, విస్తారమైన అస్తియొక్క వారసత్వమేకాక, ప్రాదరాబాదులోగల మాన్యముల (crown grant) హక్కులను గనునించవలయుననిన్ని కొద్దివారు దయగా చూడవలసినదనిన్ని కొరచు తన తిర్కమును మొదలు పెట్టెను. సర్ తేజబహదూర్ వారు చాలా గౌరవనీయులైనను యీ శేనులో ఎక్కువగా పొరబడి నిజమైకరిసితులకు దూరమై యున్నారు.

వారు తనకి డాదాని రాజాహాలో నుంచుట అసంభవము. నే నాతినిని సామాన్యపుత్రులుగా ఋజువు చేసెదను. సర్ తేజబహదూర్ గారు వనపర్తిని ఒకచిన్న రాష్ట్రమును చేసినారు. అది H. E. H. నైజాంగారి రాజ్యములో ఒకభాగముగా శేను ఋజువుచేసెదను. ఈ శేనులోని విషయములను ప్రకమముగా సర్ తేజబహదూర్ వారికి తెలియపరచక పోవడము న్ను అయిన బ్రిటిషు యండియా ప్రెస్సిడియన్లు ఈదేశపు అతియల్ ప్రెసిడియన్లో కలంపులచేసెను చాలా పొరబడి యున్నారు. ఇదివరలో చాలాసార్లు మోక్షార్థ జడ్జిలు పై

అనుభవమవసరములేదు

(శ్రేష్ఠమును చిరములు తిరుగులలో పూచి వ్యాసము)

వియోగ్రాఫ్ కమిరా

వలన ఫోటోలుతీయుట సులభము, చౌక గూడనైయున్నది.

ప్రపంచముంతటిలోనుండు కమిరాలో వియోగ్రాఫ్ కమిరా చాల చౌకయై యెవరిచేతనను సులభముగా నుపయోగించ దగియున్నది 8 1/2 X 2 1/2 అంల కొలతగల ప్లేట్ పై రమ్యమగు చిత్రమును తీరవ సులభముగా తయారుచేయు వీలగును. ఈ మాదిరిలో శ్రేష్ఠమై కాన్వెన్యెన్స్ యున్నది నెల్సనుక్లింగ్ వట్టసగలిగి, పూర్వగౌరవ, డ్రైఫ్ట్లు, దానికి తగిన ద్రావకములు, వివరములు తెలుపు ప్రకమతో సహా పంపబడును. ధర రు 8/- ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వములు ఇంగ్లీషులో జాపనెను.

P. L. Sharma, Aligarh (U. P.)

విధముగా రెండుపద్ధతులను కలపుట అపాయకరమని నోక్కి వక్కాణించి యున్నారు. ప్రాదరాబాదు దేశములో రాజా గారు యిచ్చిన గ్రాంటుల వా. గంటలు పొందిన వంశములోని వారందరి పోషణకొరకు ఇవ్వబడును. ఆవంశములో ఒకడు చనిపోయినచో వాని ఆస్తి రాజుకు చెందును. బ్రిటిష్ ఇండియాలో ప్రైవేటుగా వ్యవహరింపబడుట లేదు. వారి కనుకూలించు కొన్ని రాజ్యాంగ కారణములచే ఆచూకూసాములకే ఆహక్కులను పూర్తిగా యిచ్చినారు. ఇట్టికేసులు ఇంతవరకు ఏ అతియల్ కొద్దిలోను రాలేదు. ప్రాదరాబాదులో ఇట్టి ఆచూకూసాములను, వ్యాయములను లేవు. వీరు బ్రిటిషు ఇండియాలోని పోలీసు ఆఫీసర్లు నేనానాయకుల పంటివారుకారు. అట్లు తలచుట అధర్వము. లేటు మహారాజా గారి పెద్దలు కొందరు H. E. H. నైజాంయలకాలో నుండిరి. వారి నైస్యములను, వారిపోషణయున్న H. E. H. నైజాం వారికే అయి ఉండెను ఇప్పటి మిలిటరీ ఆఫీసర్ల యొక్క పూర్వకులుకూడా వీరి వంశమునకు చెందినవారే అని ఋజువు కాగలదు.

1882 ఫస్ట్ లో నీ వ్యాజ్యము మొదలు పెట్టబడి మా ప్రతి కక్షిదారులు అప్పటికప్పుటికి చేయు కుతర్కముల నింతవరకు సమాధానపెట్టి గెలిచితిమి. వారు మాప్రార్థనా శేను మొదలు పెట్టి యిప్పుడు నాయకులుగాను, కష్టముకట్టు సామంతరాజులుగాను తేలిరి.

అతియల్ కొద్ది శిక్షను విచారించు అధికారము లేదనిన్ని, వారు అతియల్ కొద్దియొక్క నిర్బంధాలకు బదులు కాబాల్సినన్ని చెప్పుచున్నారు. క్రిందికొద్దిలో విచారణ జరుగునపుడు కూడా ముగ్గురు నడిములున్నా ఇట్టి అసందర్భ ప్రలాపముల నెవ్వరు నాడగా నెలంగ మనిరి.

సప్రగా రక్క-డక్కడి మక్కలను కొన్నింటిని సహకూర్చి ఒక చెప్పులియకారమును తేల్చినారు. వాటిని విసంధి చేయుగా ఒకగొట్టై కనబడుచున్నది. ప్రతికక్షిదారులచే ప్రాతిపక్షినిటీయు అసంపూర్ణమైనట్టియు ఒక వద్యకావ్యము నింతగా సప్రగారు కొనియాడుచుండగా నది సరయొ ప్రమాణమని యెట్లు నమ్ముగలుగుదుము? ఏ కాగితము మీద అని ప్రాతిపక్షియున్నదో, అది ఆకాగితముంత విలువకూడ చేయుదు. ఆకాగితమునకు తగినదియు కాదు అని దృఢముగా చెప్పగలను. క్రింది కొద్దిలో దీనిని వీరు హాజరుపరచక యీ కొద్దిలో దీనివిషయ మింతపట్టు పట్టుట అసమంజసము. నవాబు తిల్వత్ జంగ్ గారి ఉత్తరపుప్రకారం శేను విచారణ అయినతర్వాత యీకావ్యమును హాజరుపరిరి. సదరు నవాబు తిల్వత్ జంగ్ గారు కొద్ది ఆఫ్ వార్డుసు అధికారి అయినను కక్షిదారుడు కాబట్టి యీపనిని చేయుట అధర్వము, అక్రమమును అగును.

రెండవది ఏమనగా:— ఎక్కువగా వ్రాయబడిన వాదాంశములందు వీరో ఒకమూల్యాయావంశావలి యున్నది. కాబట్టి శేనును పూర్తిగా విచారించినతర్వాత దీనివిషయము చర్చించుట కొద్దివారు మాడదనిరి. పరిసితు లిట్లుండగా ఆవంశావలిని ఒప్పుకొనుటకుగాని, ఒప్పుకొనకపోవుటకుగాని నాకు దానినకలు ఇవ్వక దానివిషయమై మాట్లాడుటకు అవకాశమివ్వకుండుటయే కాక అది కల్పితవద్యకావ్యముగాను, మహారాజా చనిపోవుటకు ఏవో కొన్ని దినములకుముందరనే విడికాగితములమీద వ్రాయబడియుండుటయు కారణములగుచున్నవి.

ఈవంశముందలి పూర్వీకులు ప్రపంచమునంతయు గెలిచి ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యముగా నేలినట్లుండుటచే ఆ కావ్యము అబద్ధము. అట్టి కావ్యములోని వంశావలియే ప్రబలప్రమాణ మగుచో ఆ వనపర్తి సంస్థానేత్యులచే సకలజగద్రతుకు లగుచున్నారకదా! సర్ తేజబహదూర్ గారు యీ వెంకటేశాస్త్రిని హోమరు మొదలగువారితో పోల్చుట ఎంతవరకు సరిపోవునో కొద్దివారికి తెలియకలదు. సర్ తేజబహదూర్ వారు సర్వశాస్త్రజ్ఞులైనను వారి ఉపమును ఈ విషయములో నోక తీరణ మాత్రము నేను సహింపబాలకున్నాను. సర్కారు రికార్డుల ముందర, దస్తావేజులముందర ఈ వంశావలి యేమాత్రమును నిలువబాలదు. స్తోత్రపాఠములచే జీవనముచేయు భట్రాజుపంటి యీ కవియొక్క కృతిచే ఇంత పెద్ద సంస్థానపు విచారణ తేలవలసి యున్నయెడల యింతటి నైజాం రాజ్యము లో నీ వనపర్తి సంస్థాన విషయక ప్రమాణములు దొరకక పోయినవా? సర్ తేజ బహదూర్ వారు

ఇనాము! ఇనాము!! ఇనాము!!

నెల రోజులు మాత్రమే

కొంపులు చెక్కిన "తీవరు" రిప్ట గడియారము

టైంపెను ఇనాముతో ధర రు. 15-0. తపాలాచార్జి ప్రత్యేకము

"తీవరు" కాదని రజువు

పరమ వారలకు రు. 8-0

ఇనాము ఇవ్వబడును. శ్రీలు

పురుషులు మణిశిఖరమునందు

ధరించ తగిన గొప్ప ధూమ

గము. గొప్ప పనివారలచే ప్రత్యేకముగా తయారుచేయబడి

నది. కొద్ది గడియారములే గలవు. తరగణము పోగొట్టుకొనకుడు.

వెడెలాక్ అందు కంపెనీ, పాశురై, నుద్రాను.

వంశావలిలో 15 తరములకు చూపియున్నారు. అప్పట్లో వారి కేదైన అస్తియుండెనా? ఏ డెనిమిడతరములనుండెయే ఆస్తి యొక్క వివరము కనుపించుచున్నదే. అదియుకాక 1223 H అనగా నాల్గు తరములకు ముందరనే మొదటి Sanad గ్రాంటు యిచ్చినట్లు రజువు అకవపుడు సప్రగారు 15 తరముల వారిని వర్ణించి ఎంతోనియాడిన ఏమిప్రయోజనము? శ్రీరామ కృష్ణారెడ్డిగారిని పెద్ద మెంటరీ గార్డియను అని సప్రగారు పెద్దవిషయముగా తలచినారు. కాని యిట్టి విషయములలో తొండ్రే ఒక గార్డియనును హిందూలా ప్రకారము నియమింప లేదు. ఇరుపక్షములవారికిని కొద్ది ఆఫ్ వార్డుసు గార్డియనుగా H. E. H. నైజాంగారు ఏర్పాటు చేసియున్నారు. అటువంటి (సర్కారు) ఉత్తరపు పుట్టియున్నపుడు కొద్దివారి ఎరుకయు సమ్మతియు లేక మైడ్లు ఇద్దరుకాని వారితరపున గార్డియనులు కాని ఏ వ్యవహారమును చేయ సమర్థులు కారు. అన్యులసాక్ష్యమును కొనుటకై నియమింపబడిన కమిషనరు రామకృష్ణారెడ్డిగారి సాక్ష్యమును తీసికొనుట అధర్వము, అక్రమము. అది కొద్దిలో పనికిరాదు. వ్యవహారధర్మమునకు ఇది విరుద్ధము కదా.

సప్రగారు రాజారామదేవరావు విషయమై సజీవుడైన తన అన్నను ఎదుర్కొన దైర్ఘ్యముచాలని రాజారామదేవరావుకు తన అన్న మరణాంతరం బాలవీరంతువును, చిన్నిపాపను ఎదుర్కొనగలిగినంతసాహసమును అన్యాయమును కల్గినది గదా! అని అన్నండుటగాను ఆర్. యస్. నాయకుగారు "రాజారామదేవరావు 15 ఏండ్ల అనాధుడు. మద్రాసులో బంధువులు, స్నేహితులు, స్వగ్రామస్థులు ఎవరును లేని కళాకాలలో చదువుకొనుచుండుటచే ప్రాదరాబాదులో ఏమి జరుగుచున్నదో తనకు ఎట్లు తెలియును? అని జవాబుగా చెప్పి ఆతడు తనయన్న చనిపోయినమాట విన్నతోడనే ప్రాదరాబాదుకు వచ్చి తనహక్కును స్థాపించుకొనుట, సనరుహక్కును కొద్ది ఆఫ్ వార్డుసు వారు అంగీకరించుటయు సంభవించెను. నిజానీతి విచారించగా రామదేవరావుకు బంధుసహాయము లేదు. కృష్ణదేవరావుకు వారిమామగా రయిన ముసగాలరాజాగారి బంధు సహాయము కలదు కదా. శ్రీ నాయకుగారు కడకు బహుశీత్యముగా నిట్లనిరి. అన్నీ సంబంధములను బానిసల బిడ్డపాపల మొదలు సంరక్షించు H. E. H. నైజాంగారి రాజనీతి Policy యీ రాజకుమారునిపై కొంత ప్రసరింపకుండునా? అనాదిండియు పరంపరగానచ్చుహక్కు అధికారములను హిందూలా ప్రకారం ప్రతివాది కొరచున్నాడు. దీనికి తన తండ్రియొక్క యిష్టముగాని కొరికలుగాని అడ్డము రానేరవు.

అందులో మరీముఖ్యమైనదేమనగా అతియల్ ఆస్తి సర్కారు ఆస్తి కాబట్టి దానికి పై నుదాహరించిన రీతిగా ఒకరి యిష్టము కాని కొరికకాని అడ్డము రామాడదు. ఇదియే యీరాజ్యమంద నీతియై యున్నది. సప్రగారు నోక్కి వక్కాణించిన వ్యా యమైన ఆస్తిసంపకము అన్యాయమే కాని వ్యాయము కాదు. వనపర్తి సంస్థానమునకు సొల్ల ఒకటికి 8 లక్షల ఆదాయము : చ్చును. మద్రాసురాజధానిలోని అంత ఆస్తియు 4 లేక 5 లక్షలు చేయును. ఇదంతయు కాక అనామతుగా 60 లక్షలు గలవు. ఇంత ఆస్తిని పెట్టుకొని రామదేవరావుకు 17 లక్షలు ఇచ్చి యుండుట సప్రగారు తలచిన వ్యాయము. ఇంక నెదిరి ఏయేర్పాటు ఎట్లు చేయబడినను ఇంతకంటె అన్యాయముగా ఉండదుకదా? (సశేషము)

శాసనసభ ఎన్నికలు

ఇవటూరి చెన్నమలికార్జున్ అభ్యర్థి

ఓటరు మహాశయాలకు విన్నపము

అయ్య,

ఎన్నిక సమయ మానస్సు మగుచున్నది. కాంగ్రెసు
 అజ్ఞానుబద్ధతై ఓటియకండవలెనను వారు వందనీయులు. వారి
 యభిప్రాయములకు వ్యతిరేకముగా నాకు ఓటుచేయుమని నేను
 హెచ్చరించుకొంటాను. కాని రంగస్థలము జొచ్చి ఓటు చేయదలచు
 కొన్న విశ్రుజను తమ ఓటును సద్వినియోగము చేయుమని
 నాప్రార్థన. సద్వినియోగమునగా నెద్ది? ప్రజాక్షేమమును కోరి
 ప్రజాక్షేమముల నారసి, ప్రజల ఆర్జనను కిరసావహించి, ప్రజల
 వ్యవహారాంశముల కావనరూపముగ మార్చునలసినదిగ, నిష్క
 పముగను, నిర్లక్ష్యముగను, ప్రభుత్వమునకు తెలియజెప్పు
 వానికి ఓటునిచ్చిన అది సద్వినియోగ మనబడునని చెప్ప సాకు
 నీచుచున్నాను. కాననసభలకు ప్రజలత్రవినదిగ జూచు స్వీయ
 లాభాప్రేరేపకై, పేరు ప్రతిష్ఠలకును, ఉద్యోగహోదాలకును,
 కాంతీంచువాడు న్యాయముగ లన ధర్మమును నిర్వహించ
 జాలడు గాన అట్టివానికి ఓటిచ్చిన త్రాచుకు పాలుపోవినట్లు
 గును. మనదేశము అనేక యిక్కట్లలకు లోనై యున్నది,
 అందు రైతుబిడ్డడు, కష్టించి దేశీయులకును, విదేశీయులకును
 అన్నపాకారులు సమకూర్చి కౌనవస్థలూ లగుచున్నాడు.
 మాతృభూమి ఏటేట గర్భవ దాల్చి ఫలవంతమగుచున్న
 ది. కాని ఆపంట ఏగంగబాలగుచున్నదో తెలియకపోవచ్చు
 ను. పంటపండించిన రైతుమట్టుకు అష్టాపాలకులను మూట
 వాస్తవము. రైతురణబాధ తొలగుటకు అవలంబించవలసిన కార్య
 క్రమము తెలిపమైయున్నది. 1. భూమిపై అదనపు పన్నుపత
 కండ నట్లు మాత్రమే నాక యిప్పటికే భారమై రయితును పీడిం
 చుచున్న పన్ను తగ్గించవలసియున్నది. 2. రయితును యింజ
 నీరింగ, రిజిస్ట్రాపోలీసు ఉద్యోగీయుల అక్రమపు యాతిబాధల
 నుండి తప్పించుటకు ప్రయత్నించవలసియున్నది. 3. రయితు
 సంఘములను దేశీయసంఘముల నెలకొల్పి బలవత్తర సుఖగట్లు చేసి,
 ఆరోగ్యస్వామి మొదలయారే కమిటీనివేదికపు సా
 రాంశములకు వ్యతిరేకముగ ప్రభుత్వమువారు అద
 నపునన్న విధించుటకు సాహసించుచో అట్టిసమయ
 మున రయితనకుల నర్వకర్తలను ఏకోఝృఖిము
 చేసి అదనపునన్న విధించుకై ప్రభుత్వమునకు
 రద్దగవరకును తీవ్రముగ దౌర్జన్యరాహిత్యపన్నుల
 నిరాకరణ పద్ధతిని పోరాడుటకు గాను తయారు
 చేయుట. ఆనమయము వచ్చినపుడు నేను వెనుదీయక
 ముందంజవేసి సర్వసిద్ధమగుట నావిధి.
 ఇదిగాక భాల్గోజులలో చేతనిండ పనియుడుగట్లు ప్రజా
 సమాహమనకూడను తోడు పరిశ్రమలను నెలకొల్పి తిరుగు
 తిండి, కట్టుటకు గుడ్డ ఉంచుట కిట్లు,
 వ్యాధిగ్రస్తుడైన చోలై ద్విసహాయము
 మొదలగు అత్యవసర సదుపాయములను యాగడ్డను పుట్టినబిడ్డల
 కందరికిని తక్కువగాకుండ సమకూరునట్లు చేయుట లత్యవస
 రము. రాజకీయమగ మరయొక నుట, రాజీమాలుల సాగు
 చున్నవి గాని, కాంగ్రెసు మహోద్యమము పండుకున్న సరకు
 తెంపవలయుననియో, ప్రభుత్వము వారాశించుచున్నట్లు, అఖిల
 భారత కాంగ్రెసు ఎక్కింగుకమిటీని, హిందూదేశ మండల
 టను, అంటరానిది, టుట్టరానిది, అపవదరానిది అని నిషే
 ధించుట బట్టి, ప్రభుత్వపు సుదౌష్ట్యానుపై నట్లగుపడుచున్నది.
 పెద్దలందఱును బండిఖానాలయందు బంధితులై యున్నార,
 ఇది తగినపనియని ప్రభుత్వమునకు తెలియజెప్పట ప్రజలకు
 అత్యవసరము. కాననసభలకు ఏరినిగాని అసలు పంపుట మానిన
 చో సరి, లేనియెడల కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకముగ నిలచి కానన
 సభలకు పోయి, కాంగ్రెసుకు విరోధముగ ప్రభుత్వముతో పహ
 కారము చేయుట అనుచితమని నమ్మి, మీనాడ నగుటచే మీ
 వోటు నాకీయడని కోరుచున్నాను.

(పక్షటన)

ಇಟ್ಟು ವಿನ್ಯಾಸವಿಡು.

ఇవటూరి చెన్న మల్లికార్జున్.

ఏకనరకల్పులైన ఇద్దరు భీకారులు
 పార్శ్వమెంటునభ్రష్టులగు ఐత్యోడ్ వల్లముగారు కేశాజ్ఞు
 పత్రికలో నియు పాసిగి:—

భారతదేశములో నెప్పుడు విచిత్రమైన నాటక మొకటి జరుగుచున్నది. ఈ కథకాలపమున కంతకును ఇద్దరు పురుష పుంగవులు ప్రధానపాత్రధారులై యున్నారు. వీరియొక్క ప్రత్యేక ప్రతిభనుబట్టియే వారికే ప్రాధాన్యము కలిగినది. ప్రపంచములో నిదివరకెన్నడును జరిగియుండని ఘోరసంఘర్షణ మునందు వీరిద్దరును సమానకక్ష్యలై ప్రపంచచరిత్రనుచిరస్మరణీయులై వెలయుటయె. వారిద్దరును అన్వేషించు విషయమొక్కటియే, విధివైపరీత్యంబున ఇద్వినుప్రభువును గాంధీమహాత్ముడు ప్రతిక్షేపలవలె వర్తించవలసినవారైరి. వారిద్దరును ఏకమనస్తత్వము కలవారు. వారి కార్యవిధానములు భిన్నమయినను వారిసంకల్పభిప్రాయము లొక్కటియే. ఒకరియందు దింకొకరికిగల గౌరవాతిశయము నిర్మూలమైనది.

ప్రపంచమున్నంతకాలమును గాంధీజీ యుత్తమపురుషుడుగా పరిగణింపబడునలదు.

ఇర్విన్సు ప్రభువుయొక్క చరిత్రను బాగుగా పరిశీలించగా భారతదేశపు వైస్రాయల పరంపరలో ఇర్విన్సు ప్రభువే ప్రత్యేకముడని గొతు తోచుచున్నది. భారతదేశ కల్లోలములనుండి రాజకీయనాకను భద్రముగా నడిపించుట కాతడొక్కడే సమర్థుడు. బాల్టిమోగారు ఇంగ్లాండుదేశపు ప్రధానమంత్రిగా నుండిన దినములందు బాల్టిమోగారు చేసిన గొప్ప కార్యములలో నొకటి ఇర్విన్సు ప్రభువును ఇండియాదేశపు వైస్రాయగా నియమించుటయే యని రాజోపు తరములవారు సంస్మరించ గలరు.

గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వమువలన భారతదేశము నేడు దౌర్జన్యరహితమైన కాననధికార్తమును జనసామాన్యమువలబించుచున్నది. చిరకాలము సాధకముచేసి అనభవజ్ఞానమును సంపాదించిన పిదప యీయౌద్యమము ఇచట ప్రారంభింపబడినది. ప్రజలకు చిరకాలమునుండి యీయౌద్యమతత్వము బోధింపబడి యుండెను. భారతీయుల దృష్టితో పరకించిన యెడల యీయౌద్యమము అత్యద్భుతముగా ఫలించుచున్నది. ఇప్పటికే దేశములోని ప్రభుత్వము అరికట్టబడి స్థంభించియున్నది. సాంఘిక విషయములలోను వాణిజ్యపరీక్షమలయుండును శక్యవారములు తలక్రిందులైయున్నవి. దిగుమతి వ్యాపారము చల్లబడినది. గత సంవత్సరము జూను నెలలో మన దేశమునుండి భారతదేశమునకు దిగుమతియై యుండిన ఫరుకు విలువలో యీ సంవత్సరము జూనునెలలో నూటికి ౭౦ వంతు తగ్గినది.

ఈ విధముగా సాంఘిక విప్లవము కొనసాగించుట చాల విరుద్ధముగాను విపరీతముగాను కన్పించక మానదు. కత్తులు కఠానులలేని భారతీయులు కేవలము అహింసాధర్మ బద్ధులై బహిష్కారకద్యతి నవలంబించి సాయుధ విప్లవమునకన్న సెక్కుడు విజయమును సెక్కుడు కార్యములను భారతీయులు సాధించుచున్నారు. ఇటువంటి దెబ్బలకు ఎటువంటి సామ్రాజ్య మెవను తాళవాలదు.

ఇర్విను ప్రభువుకన్న తక్కువ ధీసంపన్నుడినికొక్క
వైస్రాయిగా నున్నయెడల సమాధానమున కవకాశము లేకున్నది.
వ్యవహారములను వివరింప జేసియుండెడి వాడే. కాని, యి
వైస్రాయిగారు భారతీయుల కోరికలను బాగుగా గుర్తించగలిగి
గాంధీగారి తత్వమును బాగుగా గ్రహించగలిగిరి. గాంధీజీ
యుద్ధమునువల్ల ఇంకటి వైప రీ త్యములు దేశములో
జరిగినను ఇన్ని విధముల వ్యవహారములన్నియు తాగుమార్తెను
గత జూనువెల 9 తేదీని వైస్రాయిగారు భారత
కాననసభలో నొసంగియుండిన యుపన్యా
సము కాంతభావముతో శ్లాఘ్యమై యున్నది. ఆయుపన్యా
సము గాంధీమహాత్ముని అహింసాధర్మ ప్రసంగములపై నున్న
ది. గాంధీతత్వమునే యనుసరించి గాంధీగారికి వైస్రాయి
ప్రత్యక్ష తర విచ్చిగట్టుగా ఆయుపన్యాసము కన్నట్లుచున్నది.
ఆయుపన్యాసము స్నేహభావముతో ద్వేషపరహితమై గంభీర
భావముయొక్కది. ఆయుపన్యాసమును జూచి జెయిలలో
ఉన్న గాంధీమహాత్ముడే సంతోషించియుండగలడు.

నేక సంవత్సరములలో గాంధీగారిని గూర్చి
గల గౌరవభావముతో వైస్రాయిగారు ప్రస్తావించిరి. గాంధీ
గారికిగల ప్రభాగౌరవములను ప్రాబల్యమును కొనియాడిరి. గవ
మంటువారికిని కావసాధికార్థ్యములతో పనిచేయువారి
కులగుచున్న సంఘర్షణమునందు నిరపరాధులైనవారు
కావలసినవారలను పొందుట అనివార్యమని వైస్రాయిగారు
చూచిరి. అతిగా నిరపరాధులు బాధల పాలై యుండినయెడల
అట్టివారి నివయముయి తాను చాలా చింతాక్రాంతుడనను
భవించునని వైస్రాయిగారు చెప్పిరి.

మాస్కోఫ్యాక్టరీగు జ్యాయెలప్పు అండ్
డైమండు మర్చంట్సు, నెజనాడ.

ఆ యుపన్యాసములోని యీ క్రిందివాక్యములను ఉదాహరిం
చెదను:—

ప్రస్తుత సమస్యాపరిష్కారమున కొక్కటే మార్గము కలదు. భారతీయులు అంగ్లేయులు కలిసి ఆ పరిష్కార మార్గమును ఆన్వేషించవలెను. కాని యీ ఆన్వేష్య సమాలోచనమునకై పరస్పరవిశ్వాసము కావలసియున్నది. పరస్పరవిశ్వాసమునది భగవంతుని మహత్వమువల్లనే అనిర్భవించగలదని చాలమంది తలంచెదరు. అట్టి అద్భుతకార్యములను భగవల్లొద్భవములును యీ యుగములో సంభవించవలయునని విలు లేదు. కాని భారతదేశములో కేవలము అధ్యాత్మిక శక్తివల్లనే కనివినియెరుగని మహత్కార్యములు సాధింపబడుచున్నవి. కాబట్టి రెండుదేశములవారికిని ఆన్వేష్యవిశ్వాసము పానగించగల్గిన యెవల వింధ్యపర్వతము లడు తగిలినను తొలగించగలము.

గాంధీజీయును ఇర్విను ప్రభువును సర్వస్వతంత్రముగా సంప్రతించి వ్యవహారములు పరిష్కరించుటకు వీలున్నయెడల వారు త్వరలోనే దీనిని పరిష్కరించియుండుదురు, కాని వారిద్దరికిని మధ్య బ్రిటిషు ప్రభాభిప్రాయము క్షేస్త్యరూపమై అట్లు తగలనున్నది, భారతదేశ విషయములలో బ్రిటిషు ప్రజలకు అత్యల్పపరిజ్ఞానము కలదు,

అందువల్లనే, గాంధీ విప్లవనాయకుని వలెను, ఇర్విను పభువు బండిఖానాల యధికారివలెను వ రిపంపలసినవారె రి.

ఇంతకన్న విషాదకరమైన పరిస్థితి యింకొకటి యుండజోదు. వీరిద్దరికీగల సంఘర్షణమునకు ఆంతర్యామినియే యొక సమాన సంకల్పము పనిచేయుచున్నది. ఇరుపక్షములలోను సమాధానమునకు రావలయుననియే ఇరువురును కోరుచున్నారు.

గాంధీజీని గూర్చియు ఆయన యాద్యపనును గూర్చియు
తృణీకార భావముతో మాట్లాడుట యీ దేశములో పరిపాటియై
నది కాని గాంధీజీని గూర్చి ఇర్వింపు ప్రభువు బాగుగా గ్రహించియే
యున్నాడు.

బ్రిటిషువారిలో చాలమందికి గాంధీ ప్రభావము పడుచు
కథలనే నుండును. అది వారికి అగమ్యగోచరమైయున్నది. ఒక
నాటికి బ్రిటిషురాజుకియైన ట్రై మాట్లాడుచు—

“గాంధీయొక్క ఆకారమును, కటివస్త్రమును, రాట్నమును విదేశీయులతో ఆడున చేసిరి, సంభాషణలను వర్ణించి చెప్పి గాంధీని లాభనము చేయుచుండెను, గాంధీయొక్క ప్రభావము గోరంతలు కొండలతలు చేరుబడుచున్నవనియు ఆయన యుద్ధమును చిరస్థాయిగా నుండజాలదనియు ఆ పెద్దయినవీ యుద్ధకై మై యుండెను, అట్టి షర్లనలు పైకి సరిగా కన్పించినను గాంధీ తత్వమును సరిగా బోధపరచజాలవు.”

గాంధీ కటివస్త్రమున కొక కేదె గాధ యున్నది, ఆయన రాట్నమునకుకుడా కేదె అంతరాధి మున్నది. అవన్నియు భావనకలీతమైన చిహ్నములు. ఆయన జీవయాత్ర పూర్తిగా వివరించబడినప్పుడు యీ విషయము లన్నియు ప్రాముఖ్యము బడయగలవు.

పపంచచరిత్రలో నూతనయుగము

ఒకమానవుని మహత్త్వ ఎంచులో ఇవిడియున్నదో
నిరూపించుట కష్టముకాని ఉన్నతపదవిని, విమోక సౌఖ్యమును
విశ్వరూపమును పరిత్యజించి తన సర్వకాలమును సర్వత్రీని
జాతీయోద్ధరణమునకై వినియోగించువాడు ఆత్మ్యత్రయ మను
త్తును గడించెనని చెప్పకతప్పదు. ఇట్టి ఆత్మార్పణము గాంధీ
చేయగల్గుటవల్లనే ఆయన మహాత్ముడై యుత్తమపుణ్యభూతో
సాటిగా పరిగణింపబడుచున్నాడు.

గాంధీయొక్క యుద్ధమనుమగూర్చి మన మేది తలచి ననుసరే కాని ఆయన సత్యాగ్రహ మారంభించిన మార్చి 12 లేదే ప్రపంచచరిత్రలో నూతన యుగారంభమై శిలాక్షరముగా నెల యగుటదు. భారతదేశ చరిత్రలో నూతన దశ కిది యారంభము. సాంఘికవిప్లవము మాతనమార్గము ననుసరించి క్రొత్తధర్మనూత్రమును బోధించుట కిది శుభదినము.

గాంధీగారి సత్యాగ్రహయాత్రకు విఘ్నము కలిగెను. కాని దేశములోని యుద్ధయమన కింకను అతిదేనాయకుడు. ఆయన గతిచిననను యీ యుద్ధయమన కాయనయే నాయకుడు. ఆయన యుద్ధయమను జనుప్రపదమై దేశము, కాంతిచినయెడల అందులకు సంతసించెడివారిలో ఇర్వినుప్రభువు గారే ప్రపదమందు.

మధ్యరాష్ట్రములు

నాల్గవనియంతయగు డి. కె. మెహతాగారి అరెస్టు జబల్పూరు, సెప్టెంబరు 1:—నాల్గవనియంతయగు డి. కె. మెహతాగారు అరెస్టుచేయబడిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

యుద్ధసంఘసభ్యుని అరెస్టు
నాగపూరు, సెప్టెంబరు 1:—మధ్యరాష్ట్రములు (మరాఠీ) యుద్ధసంఘసభ్యులైన దం. గౌరారిని క్రి. ప్రా. కొ. 10 నెక్స్టు క్రింద అరెస్టుచేసిరి. జామీన్ విడుదల నిరాకరించి నందున జైలుబంధిలో నున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

జరిమానా

నాగపూరు, సెప్టెంబరు 1:—మాలతీభాయిరాధే గారికి రు. 50 జరిమానావిధించి విడుదలచేసిరి. తాదాసమీపము జరిమానా చెల్లించుటకు నిరాకరించుచు, ఎవరైన తనకొరకై చెల్లించినయెడల అట్టివాడు దేశద్రోహులని ఎక్కాజించెను. పోలీసులు విచారణ సమయమున గుర్తులు చేరకుండ జాగ్రత్త పడిరి గాని, ఒక గొప్పగుంపు ప్రాంతమునందు న పోలీసులు లాఠీ ప్రయోగము చేసిరి. గుంపులో కొందరు రాళ్లువేసిరి. కాని, తెలివిగలిగి ప్రవర్తించినందున విభేదతలు వివర్యాసములు సంభవించలేదు. (ఆ. ప్రె.)

18 మంది వలంటీర్స్ అరెస్టు

నాగపూరు, సెప్టెంబరు 1:—విదేశీ, స్వదేశీ మద్యకాలల పేకటెంగు సంకల్పమున నన్న 18 మంది వలంటీర్స్ అరెస్టు చేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

ప్రభుత్వము పోలీసుల నెక్కువ చేయుటకు

కారణములు-వ్యయము ప్రజలదే

నాగపూరు, సెప్టెంబరు 1:—మధ్యరాష్ట్ర ప్రభుత్వము వారు కాంగ్రెసు ఉద్యమమును గూర్చి ప్రకటన గానియచు, పలుకావుల దౌర్జన్యము ప్రవర్తన మనచున్నదని హెచ్చరించుచున్నారు. కాననోల్లంఘనోద్యమమున పాల్గొనువారు కావించు ప్రచారమునలన ప్రజలలో హింసాత్మక పరివర్తనము కల్గియున్నది. ఇందులన, జనపదుల ఖర్చుచేసినే మర్యాదా తహశీలునందును, అమరావతి మండలమున కొన్ని గ్రామములలో ను అదనపు పోలీసుల తేవులచలని నచ్చినది. కొంతమంది లింపులు ఫలమిచ్చినను, వీలైన మండలమున దౌర్జన్యము మాసిపోలేదని ఇటీవలి కార్యక్రమము తెలుపకయే తెలుపుచున్నది. అవాగరితులను జనపదులలో చిన్న పోలీసు దళమువైబడి దౌర్జన్యము సలిపిరి. ఇకవురు ప్రాంతములు కోల్పోవలసివచ్చెను. పలువురు దెబ్బలు తగిలెను. రాయపురములో క్రైస్తవమతమైన జనము మార్పు చేయబడుచున్న కొందరు ఖైదీలు పోకుండ మార్గము నాటంకపరచెను. పోలీసులపై రాళ్లురుచ్చిరి. వారిని చివరకు బంధనయోగమునలనే చెదరగొట్టవలసివచ్చెను. ఖూరై సాగరమున నిర్మియత్నముగా పోవుచున్న రైలుపై రాళ్లురుచ్చి కిటికీలను ధ్వంసము గావించిరి. రైల్వే వేదికనుండి పోలీసులు జనులను చచ్చిన నెడలగొట్టినో కష్టమత్తధికమై యుండెడిది. ప్రభుత్వమువారి అడవులలో దొంగతనము చేసిన కొందరిని అరెస్టుచేసి జైలుకు కొంపోవుమండగా చాందాపురమున గంపులు పోలీసులపై రాళ్లురుచ్చిరి. చాందా మండలము నవకోరా గ్రామములో పోలీసులు అక్రమముగా తహశీలుచేయబడిన కల్లుకై సోదాలు చేయుచుండగా పోలీసులను, ఎక్స్‌జె యుద్ధోన్మకము పేగావని గ్రామములు కట్టిరి. జబల్పూరు మండలమున కాంగ్రెసు ప్రచారకుల ప్రాత్యహముతో గవర్నమెంటు నీటిపాటుదల చెడవుగట్టును తెగగొట్టుటకు ప్రయత్నము జరిగెను. దీనిని గుర్తించి విఫలపరచి యుండనివో ప్రాణాపాయమే గాక చుట్టుపట్ల గ్రామముల కార్మికసమస్యగూడ భారముగా నుండియుండును. ఇతర రాష్ట్రముల వార్తలనుబట్టిగూడ ప్రభుత్వపు ఆస్తిని నాశముచేయుటకు ప్రభుత్వోద్యోగులపై దౌర్జన్యము సలుపుటకును ప్రయత్నములు జరుగుచున్నట్లు తెలియవచ్చును. కాన ప్రభుత్వమువారిప్పటికే పోలీసుదళము నధికము చేసియున్నారు. ఏ ప్రదేశమున గాని ప్రజలు అదనపు పోలీసును వినియోగింపవలసి అవశ్యకత తెచ్చునో వ్యయము వారేభరింపవలసియుండునని ప్రభుత్వము స్పష్టపరచుచున్నారు కాననబదులకు ప్రజలెల్లము హింసాత్మక వాతావరణమును పోర్చుకొని, ఉద్బుధులుగాక యని ప్రభుత్వము కోరుచున్నది. తాత్కాలిక దేశమునే పలు ధర్మాన్యము ఇదవారులందును ద్వేషమును రెగొట్టును. దీని వలన కల్లసమస్య దానికి బాధ్యులైనవారి వైసేగాక ఏమి యొగవది ఎల్ల ప్రజలపై పడగలను. (ఆ. ప్రె.)

కోబ్రాపాలిష్

వలన వీలైనంత త్వరితములో ప్రశస్తమైన మెంటు గుండగలదు

కోబ్రామెంటు చాలకాలముండి నులభముగ నుపయోగించవచ్చును. ఇది చర్మమునకు మిగల శ్రేష్ఠమైనది.

పాదరక్షలకు నూతన జీవము నిచ్చును

COBRA
BOOT CREAMS

నలుపు, గోధుమవన్నె, తెలుపురంగు లో చేయబడినది

Agents: డబ్ల్యు. జి. డి. కో, వ. ద్రాసు.

పంజాబు

ప్రిన్సిపాలు దానుగారికి శిక్ష

లాహోరు, సెప్టెంబరు 1:—ప్రజాసేవాసమితిసభ్యులును కాంగ్రెసు కమిటీ సభ్యులును ప్రిన్సిపాలు చానీత్ దానుగారికి రాజద్రోహకేసునకు 1 సం. ఖైదును క్రిమినలు సవరణచట్టము 17 (2) క్రింద 5 నెలలు ఖైదు, రు. 50 జరిమానాయును విధించిరి. జరిమానా చెల్లించనివో మరీయొకనెల ఖైదు, బోర్డులు జైలులో విచారణ జరిగెను. (ఆ. ప్రె.)

పంజాబు పదియవనియంత అరెస్టు

లాహోరు, సెప్టెంబరు 1:—పంజాబు యుద్ధసంఘమునకు పదియవ నియంతయగు రామచంద్ర శేయుని గాన నిన్న రాత్రి బహిరంగసభలో నుపన్యసించుచుండగా అరెస్టు చేసిరి. సభ్యులెల్లరును వారివెంట బడి “విప్లవము వర్ణిల్లుగ” యని కేకలిడుచుండిరి. పోలీసులు లాఠీలతో నీరిపై బడి నెక్కుమందికి గాయములు గావించిరి. (ఆ. ప్రె.)

విద్యార్థిసంఘాధ్యక్షునకు 1 సం॥ శిక్ష

లాహోరు, సెప్టెంబరు 1:—పంజాబు విద్యార్థిసంఘాధ్యక్షులగు శేఖర్ సింగుగార్లు అమృతసరముందును లాహోరునందును గావించిన విరు ఉపన్యాసములనుగాన సత్ప్రసక్తిగ 10000 జామీన్ కోరబడిరి. దీని నిరాకరణవలన, 1 సం॥ విడిఖైదు విధించబడిరి. సింగుగారిని “వి” తరగతిలో చేర్చిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

దండియాత్ర ఫిల్లు

బ్రోచ్ సత్కాగ్రహణాయకునికి శిక్ష

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 1:—బ్రోచ్ జిల్లా సత్కాగ్రహణాయకులుగానున్న శ్రీయత బాలకృష్ణపురణీగారికి మహాత్ముని దండియాత్రఫిల్మును ప్రదర్శించినను నేరముక్రింద రు. 201 జరిమానా విధింపబడినది. జరిమానా యియకపోయినవో 3 నెల విడిఖైదు ననుభవించవలయును. కాని నిజమునకు, ఆయన నేరము చేసెనని చెప్పబడిన కోజాన ఆయన శ్రీయత చందూలాల్ గారిని చూచుటకై ఎరవాడకు వెళ్లియుండిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

వాలాద్ లో అరెస్టులు

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 2:—వాలాద్ లో స్పెషల్ రెవెన్యూ అఫీసరుగానున్న విరుగురు రైతులను అరెస్టు చేసిరి తెలియుచున్నది. ఒకరైతు ఇంటితలుపును గొడ్డలితో పగుల గొట్టిరి. ప్రభాతఫణి ఉత్సవములోని వాలంటీర్స్ మగ్గునకు వరి యిచ్చు రైతులను బాటిపాలలో అరెస్టుచేయబడిరి. అరెస్టుయినవారిలో అరుగురిని బార్లాటికి తీసికొని వెళ్లిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

బొంబాయిలో మిల్లులు

మూసివేయుట

60,000 మంది పనివాండ్లకు పని లేకుండపోవుట బొంబాయి, సెప్టెంబరు 1:—నేడు మరి ఆరు మిల్లులు మూసివేయబడినవి. మొత్తముమీద ఇప్పటికి పని మాగొన్న మిల్లుల సంఖ్య 24. ఇందుమూలమున 60,000 మంది పనివాండ్లకు పనిలేకుండపోయినది. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి నాయకుల

కేసువిచారణ

నాయకులపట్ల కార్యకేసునువారి సానుభూతి

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 1:—శ్రీమతి హంసా మెహతా మున్ను బొంబాయి వార్ కాన్సిల్ సభ్యుల కేసు విచారణ నేడు ఆరంభమయినది. ఒక్క ఎరూంజాగారు తప్ప తక్కినవారందరూ కేసు విచారణలో పాల్గొనుటకు నిరాకరించిరి. ఎరూంజాగారు మాత్రము ప్రతివాదము పెట్టుకొనిరి. శ్రీయత మెహతాల్ దేకాయుగారు వారి తరపున వాదించిరి. క్రాసు పరీక్షలో గవర్నమెంటు సాక్షి ఎరూంజాగారిపై నోటీసు అడలు జరుపబడలేదని ఒప్పుకొనిరి.

కేసు మంగళవారమునాటికి వాయిదా వేయబడెను. డాక్టర్ జీ. వ. రాజ్ మెహతా (హంసా మెహతాగారి భర్త) సర్ లాలాభాయి క్యామలాన్ గార్లు ప్రతిపక్షముగా వచ్చియుండిరి.

కార్యకేసును సానుభూతి

బొంబాయి కాంగ్రెసు నాయకుల అరెస్టుల విషయమున తమ అసమ్మతిని తెలియజేయుచు బొంబాయి కార్యకేసునువారు నేటికి సభాకార్యక్రమమున నీలిపివేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

అరెస్టుయిన మిల్లుపనివాండ్లపై కేసు

మిల్లుపనివాండ్లగూడ పోలీసువారిపై

కేసు తేనుండుట

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 1:—దొడ్డి జరిపి రను కేసునకై అరెస్టు చేయబడిన ముగ్గురు మిల్లుపనివాండ్లను నేడ కోర్టువారి యెదుటకు గొనిరాబడిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు వాళ్ జామీనుపై విడుదల చేయుట కంగీకరించిరి.

నిన్న పోలీసువారి లాఠీదెబ్బల మూలమున గాయపడిన మిల్లుపనివాండ్లు పోలీసు ఉద్యోగులపై కంప్లయింట్లు దాఖలు చేసెదరని ప్రీ ప్రెస్ వారికి తెలియుచున్నది. (ప్రీ. ప్రె.)

రైల్వేపనివారల ప్రతినిధులు రైల్వేబోర్డు సభ్యులతో సంతకించుట

సిల్వా, సెప్టెంబరు 1:—పనిచేయు గంటలకు విడాకు సమయముల నిర్ణయించుచు ఇండియన్ రైల్వే చట్టమునక గావించబడిన సవరణల ననుసరించి ప్రకటించబడు నిబంధనల విషయమై రైల్వేపనివారల ఫెడరేషను ప్రతినిధులు రైల్వే బోర్డుసభ్యులకు ఏ. ఎం. హేమునుగారిని సందర్శించిరి. పనివారల తరపున వి. వి. గిరి, యస్. గురుస్వామి, జె. కె. చటర్జి, డి. జి. కేలు గార్లు రాయబారముగా రైల్వే ఫెడరేషను వారు తయారు చేసిన మొమెరాండమును సమర్పించిరి. ఈ విషయములను గురించి హేమునుగారు ప్రతినిధులతో కొంతకాలము మాట్లాడి నిబంధనలను తయారుచేయునప్పుడు పనివారలకోరికలు శ్రద్ధతో పరిశీలించబడునని చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

కార్డెయిట్ స్టాక్స్ కార్మికసభవారి

తీర్మానములు

వెల్లిగడ్డ, సెప్టెంబరు 1:—డాక్టర్ పి. వరదరాజులు నాయకులుగారి అధ్యక్షతక్రింద కమావేళమైన కార్డెయిట్ ఫ్యాక్టరీ కార్మికుల సమావేశము ముగిసినది. సభవారు చాతీర్మానములు నామోదించిరి. ఫ్యాక్టరీ పనివాండ్ల ప్రావిడెంట్ ఫండ్ పద్ధతి నేర్పరచినందుకు గవర్నమెంటువారి సభినందచును నోక తీర్మానము చేయబడెను. యూనియన్ వారి ఆకర్షణలను నివారించుటకై వెంటనే గవర్నమెంటువారు పూనుకొనవలయు ననియు ప్రావిడెంట్ ఫండు పద్ధతి రైల్వే మున్నగు సంస్థలగూడ వర్తింపజేయవలయు ననియు గూడ తీర్మానింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

సూరతుండుటమున భూమి శిస్తు

సూరతు, సెప్టెంబరు 1:—ఎవరెవరికి భూములు జప్తుచేయబడెనని ప్రభుత్వము పూర్వము తెలియజేయబడెనో, వాళ్ మరల భూమి శిస్తు చెల్లింపుదని మరలి నోటీసులను కర్తవ్యవారు జారీచేసిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

కేంద్ర బ్యాంకింగు విచారణసంఘము

కలకత్తాయందలి జనపనార వర్తకమును గూర్చి సాక్ష్యము

మూరకపు బ్యాంకుల సమర్థత

పూనా, సెప్టెంబరు 1—కేంద్ర బ్యాంకింగు విచారణ సంఘమువారు నేడు సమావేశమై జి. కె. ఎ. ఎల్. ఇన్స్ట్రాంగ్ గార్లను కలకత్తా మరకపు బ్యాంకులపరిశోధకు ప్రతినిధి పరీక్షించెను. వంగదేశమందలిజనపనారవర్తకముగూర్చి ప్రశ్నలు చాల వేయబడెను. జనపనారను నిలవజేయుటకు వలయు నవ కాళములు ప్రస్తుతము కలకత్తాలో తక్కువగనాననియు, నందు చేత బ్యాంకులయందలి నూరిలోగల ప్రతిపాకలవలెనే కలకత్తా లోకూడ పెద్ద గిడ్డంగులను నిర్మింపవలయుననియు సాక్షులు యాభ్యుదయిరి. అట్లానరించినచో, ప్రస్తుతము కన్నడ లాభకర మగు పరిస్థితులలో ఎర్తకులు తమ సామగ్రిని యమ్మగలుగుట యా, యీ కారణము కారకై మరకపు బ్యాంకులు జనపనార వర్తకములకు మంచి ధనసహాయమును గావించుటయు జరుగవలెను. వంగరాష్ట్రమునందలి వివిధ ప్రాంతములలో స్థానిక మరాఠులు జనపనార వర్తకమును చక్కగనే కొనసాగించుచుండిరినియు వ్యవసాయవాసులతో సన్నిహితసంబంధమును ప్రదర్శించుచుండిరినియు నిర్వర్తించుచుండిరియు, యిట్టి పనిని నుష్టాపి తములగు బ్యాంకులు గావించవలెననియు సాక్షు లభిప్రాయపడెరి.

నూతనపరిశ్రమలు

నూతన పరిశ్రమలకు ధనసహాయమును గావించుటను గూర్చి ప్రశ్నించగా, సరియగు పద్ధతులపైని సాపేక్షపడి, జయ ప్రదమగు నను యాశ కనకాశ మొసంగుచో నెట్టి పరిశ్రమకై చను ధనలోపము కలుగనేరదని యిట్లుగాయ బదు లొసంగిరి. భవంచాభవనమును బట్టి, ప్రశ్నకములకు ఎర్తక బ్యాంకు లుజవాని తొర్రామిక బ్యాంకులకు గాని మరకపు బ్యాంకులకు అనుకూలముగ లేవు. మంచి పేదను, తగు మూతము వర్తకపపనులను కలిగియుండిన ఎర్తకు లకు మరకపు బ్యాంకులనుండి ప్రస్తుతము ఎగుమతి, దిగుమతి భర్తకములకు వలయు ధనసహాయము పూర్తిగా లభించుచుం డెను. మరకపు కేల్లను గూర్చి లాము నుడువదగిన దేమియును లేదని సాక్షులు జెల్లిరి. ఈ వ్యవహారములో పోటీ యుండు చుచే రే డ్లెవుడును ఎకము దప్పిపోవు.

కలకత్తా నమితివారి సూచనలు

సామగ్రిల కొనసంగబడు రెయిల్వే రషీదులు యా సామ గ్రిలకు హక్కును నిరూపించునవిగా పరిగణింపబడవలయునని కలకత్తా నమితివారు నూచించిరి. దస్తావేజులలో నూచింప బడిన సామానుల విషయములో వానిని ఎకపరచుకొను హక్కు సామానాధికారులకు కాసనపూర్వకముగా నొసంగవలయు నని వారు కోరిరి. కంపెనీల చట్టముక్రింద రిజిస్టరీ చేయబడినట్టియు లేకయు మూలధనము చెల్లింపబడి యున్నట్టియు నగు కంపెనీ లతో బ్యాంకు ఆనుపేరు వర్తింపవలయునని వారభిప్రాయ పడిరి. మరియు, బ్యాంకింగు నిధి, ఎర్తకనిధినుండి ప్రశ్నకంప బడవలయును. ఏయేక తరగతి బ్యాంకులయొక్కగాని వ్యవ హారములకు పరిమితి నేర్పరచు విషయములో, కాసనముల వా రామోచింపరు. విదేశబ్యాంకులు ఇండియాలో వ్యవహారము ప్రారంభించునపు డవి లై సెన్సుకు పొందవలయు నవటను తా మాతేసింపరుగాని, చట్టము నా బ్యాంకు లనుసరించుచుండు చరకు యాలై సెన్సును రద్దుపరుచుగూడ దనుటయే వారివరకు. బ్యాంకులయొక్క పటుత్వమునుగూర్చి యా న్యాయముగా గావించు నిందలనుగూర్చి చర్చించుచు, అభిప్రాయ ప్రకటనా స్వార్థంత్రయమును తగ్గించునట్టి కా సనములను తామామో డింక మనియు, కాని, ఆ స్వార్థము మైనట్టియు, మార్కెట్లమైనట్టియు విమర్శనల విషయములో నింకనూ నెక్కు డు లీనియగా చర్చదీసికొనట కనిసరముగు మార్గముల నన్వే షించుటను తా మామోడించెదమనియు, సాక్షులు బల్లిరి. అట్లకపు బ్యాంకులయొక్క ధనపటుత్వమునుగూర్చి విమర్శించుచు, ఇండియాయొక్క విదేశీయ ఎర్తకములకు వలయు ధనము నొసంగుటకు వానికి కావలసినంత యవకాశము లున్నవని వాక్షులు నుడివిరి. బాయింటుస్టాక్ బ్యాంకులకు ప్రస్తుతిమొరగు చున్న స్థాకర్యముల నింకను యింకనుటను నూతన స్థాకర్యముల కేర్పరచుటను కుక్కుగాను ప్రతిఘటించిరి. ఏలనన కేంద్రధ బ్యాంకారము గల సంస్థను నెలకొల్పిన మిదట ఇంజీరియతో

LACTOGEN

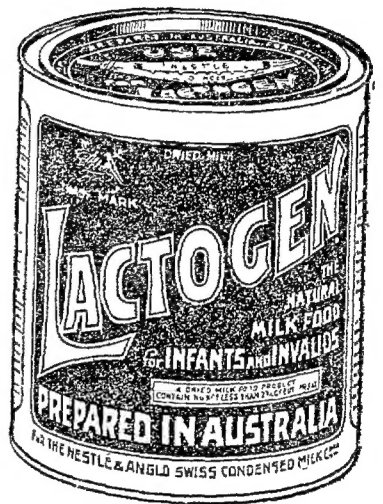

తల్లిపాలకు తుల్యముగ నుండునటుల మార్ప బడిన అప్పటపు ఆవుపాలే, “లాక్టోజెన్”. తల్లిపాలవలెనే ఇదియును అంత సులభముగ జీర్ణము కాగలిగినదియు శిశువులకు వారి పుట్టుకనుండి ఎక్కువ నమ్మకముతో ఇవ్వవలసినదియు అగును.

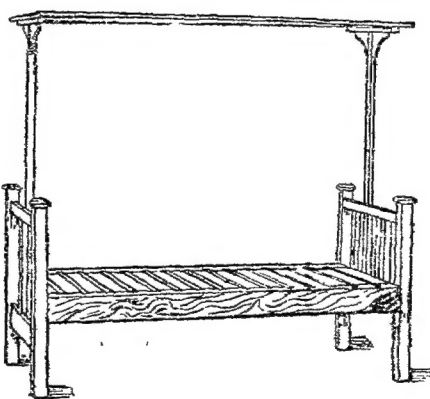
ప్రాణాధారవస్తువగు విటమిన్ను “లాక్టోజెన్”లో అపరిమితముగా స్వాభావికముగానే కలిగియుండుటయే గాక, ముఖ్యముగా విటమిన్ “డి” (Vitamin “D”) యధేష్టముగా కలిగియున్నది.

పిల్లలను అందఱులుగా చేసెడి, “లాక్టోజెన్” మీ శిశువున కిచ్చినట్లైన మీ బిడ్డ యితరులకంటె మేలి మిగ నుండును.

శిశువును గురించిన ఒక రమ్యమైన చిన్న పుస్తకమునకు, “నెస్లెస్”, “తనాలుపెట్టె 180, మద్రాసు”కు వ్రాయుడు. ఒకపుస్తకము ఉచితముగా పంపబడును.

పునస్సంధాన, వివాహపు మంచములు

6 $\frac{1}{2}$ అ. X 2 $\frac{1}{2}$ అ.)

మన పెండ్లికొమార్తెలు, పెండ్లికొమారులు కొద్దిలో, అందముగ నుండు మంచములనే కోరుదురు. మావాటికి నదరు రెండును గలవు.

గొప్ప పనితనము—దోమతెరకు తగిలించుకొనుటకు వలయు చట్టములు సహజగతిగ, జీవితకాలమునకు మించియుండ గలవు. అన్ని భాగములు యంత్రసహాయముచే తయారుచేయబడి, విడదీయ గలిగియున్నవి. విడిభాగములు దొరకగలవు.

వెలలో ప్యాకింగ్ మోతకూలీల వివహాయంబుయ్యెయున్నది. రి నైజులలో తయారుచేయబడినది.

(6 $\frac{1}{2}$ అ. X 8 అ.)

2 $\frac{1}{2}$ అ. వెడల్పు

ర. 24

ర. 22

ర. 18

(6 $\frac{1}{2}$ అ. X 4 అ.)

8 అ. వెడల్పు

ర. 27

ర. 24

ర. 20

4 అ. వెడల్పు

ర. 82

ర. 28

ర. 25

ప్యాకింగ్ ఛార్జీ రూ 1-4-0.

నిబంధనలు. ధరలో సగము సాముకు అర్హులవంటును, మిగతదానిని వి. పీ.గా బంపబడు రైల్వేరశీదును అందుకొనునపుడు కలిపించవలయును.

THE STANDARD FURNITURE Co., Ltd.
Kallai, South Malabar.

బ్యాంకునకు ప్రశ్నకస్థాకర్యముల నొసంగుట సరికానేరదు. అపు డా బ్యాంకు గావించునేవయ్యే లేదాయెక.

రహస్యసమాధానములు

మరకపు బ్యాంకులకును హైందవ బ్యాంకులకును గల సంబంధమునుగూర్చియు ధీమాకంపెనీలకును మరకపు బ్యాంకులకును గల సంబంధమునుగూర్చియు కేయబడిన ప్రశ్నలకు బహి

రంగుగా సమాధానముల నొసంగ సాకులు నిరాకరించిరి. రహస్యముగా వానికి సమాధానముల నొసంగదమనిరి. అయినను విశ్లేషణను హైందవ నిజీకన్యాయములనుండి చేరియొక మువ్వరు సభ్యులును సమావేశమయి భీమాకంపెనీలలో నేని మిక్కిలి సుస్థిరమయినవో నిర్ణయింపవలయునను అన్యభూరి సూచనను సాక్షు లామోడించిరి. (ఆ. ప్రె.)

నవ్యతాపర్యయము

కాకినాడలో ఖద్దరు హాకింగు

స్త్రీలును, విద్యార్థులును పాల్గొనుట

కాకినాడ, 1-9-30:—కాకినాడ కాశీ విద్యార్థులు

నాల్గువారముల నుంచి ప్రతి శేటలోను ఖద్దరు హాకింగు చేయుచున్నారు. నిన్నటిరోజున స్త్రీలుకూడా యిందు పాల్గొని ప్రజలను ఆనందపరచుట జేసిరి. జరిగిన నెలలో అమ్మిన ఖద్దరు ఖరీదు:—

మొదటివారము	200	రూపాయలు
2 వ వారము	175	„
3 వ వారము	150	„
4 వ వారము	300	„
	775	రూ.

ఇంకా విశేషముగా హాకింగు జరుపుటకు విద్యార్థులు ప్రయత్నించుచున్నారు. విద్యార్థులు కాశీజీలు మానటకు సంసిద్ధులు కాకపోయినను నిర్వాహకార్యక్రమమును శ్రద్ధతో కొనసాగించుచున్నారు.

(ఒకవిలేఖరి)

కావలి

(స్వకీయవిలేఖరి)

ప్రసిద్ధి న్యాయవాది మరణము

సెప్టెంబరు 1:—మాయూరిలో ప్రసిద్ధి న్యాయవాదియు

గొప్ప భూస్వామియు నగు ఎస్. శేషచార్యులవారు మూడు రోజుల క్రింద పరమపదము జెందిరిన తెలుపుట కెంతయు చింతించుచున్నాడు. 40 సంవత్సరముల క్రింద వీరు చెంగల్పట్టు జిల్లానుండి యిచ్చటికి వచ్చి విశేషధన యశస్సుల నాజ్ఞించి గొప్పభూస్వామి యయ్యెను. న్యాయవాదవృత్తి చాలించినవాడిగా ప్రజాహిత సంఘములో పనిచేయుచు కాలము గడుపుచుండిరి. వీరు కొన్నాళ్లు యూనియన్ బోర్డు పంచాయితీ కోర్టుల ప్రెసిడెంటుగాను ఆడవిపంచాయితీలోను పనిచేసిరి. ఏ పనిలోనైనను నిష్కక్షపాతముగాను నిర్భయముగాను తన అభిప్రాయము వెలిబుచ్చుచు యెల్లరకు ప్రతిపాత్రులై యుండిరి. వీరు గొప్ప సంఘ సంస్కారాభిలాషులు. తన కొమార్తెలకు అగ్ల వున్నత విద్య నభ్యసించజేసెను. వారు యిప్పుడు ఉన్నత ప్రభుత్వోద్యోగములను బడసియున్నారు. మాతనముగా జిల్లాబోర్డు మైన్స్ లు నెలకొల్పబడి నప్పుడు వీరు స్కూలు వుక్కుభాండాగారమునకు రూ 500 ల విరాళము నొసంగిరి. వీరిజ్ఞాపకార్థము తే 29దిన మైన్స్ లు మూసివేయబడిన. ఆసాంకృత్యము న్యాయవాది సంఘమువారి తరపున మైన్స్ లులో పౌరసభ జరుపబడెను. ఆచార్యుల వారి చిరస్నేహితుడు శ్రీయుత వెన్నెలగంటి వెంకటరమణయ్యగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఆచార్యులవారి జీవితమును గురించి పురప్రజలు ముట్టాడిరి. వారికుటుంబమునకు సానుభూతిని తెలుపుతీర్మానము లంపబడెను. వీరిమరణమువలన న్యాయవాద సంఘమువారు ప్రీయమిత్రుని, పురవాసులు ప్రసిద్ధమైన పౌరుని గోల్పోయిరినని చెప్పట అతిశయోక్తిగానేరదు. పరమేశ్వరుడు వీరి ఆత్మకు కాంతి నొసగుగాక!

పాబ్ కో రంగులు

అన్ని పనులకు

సర్వసిద్ధముగ నున్నవి.

వివరములకు క్రిందివారికి వ్రాయుడు:—

ఎల్లక్ మాన్స్ ఏరకన్

రైసు అండ్ ట్రేడింగ్ కంపెనీ., లిమిటెడ్.

25, ఎర్రబాలుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

తెలి—వీరకక్, నెం. 1 తెలిఫోన్ నెం. 8553.

నాయకుల శిక్షలు

ఆంధ్ర దేశములో హఠాత్తులు

కాకినాడ

అగ్రస్తుకాబడిన దేశీయ నాయకుల గౌరవాగ్రం ఈదిన మున పురమునందంతయు సంపూర్ణ హఠాత్తులు జరుపబడెను. కాశీ విద్యార్థులు నిన్న యిచ్చటి విదేశీవస్త్రములను ప్రాస చేసి కాశీజీ సమీపమున దహనము కావించిరి. పురమునందంతయు పుత్రహిమ మెండుగా నున్నది.

వెద్దాడ కామేశ్వరమ్మ.

* * * * *

భీమవరం

యావద్భారత జాతీయకార్యనిర్వాహక సంఘ సభ్యులగు పండిత మదనమోహన మాలవ్య, విశ్వభాయి పటేల్, డాక్టరు అన్నాసాగర్ ఇత్యాదులను అరెస్టుచేసి కక్షించినందుకు, అయిదవమున కనుపరచుచు యీపురవిరక్తులు కొట్టుకు మూసి వేసి హఠాత్తుచేసిరి. (ఓ. వి.)

* * * * *

చీరాల

అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులగు పండిత మదనమోహన మాలవ్య, విశ్వభాయి పటేల్, డాక్టరు అన్నసాగర్ మొదలుగాగల పదిమంది నాయకుల అరెస్టులవారలు ప్రాంతకాలముననే పురమంతయు వ్యాపించెను. వెంటనే దుకాణములన్నియు మూయబడెను. సంతిరాయభారములు జరుగుచున్న యీ సమయములో ముఖ్యనాయకులను గవర్నమెంటువారు అరెస్టుచేయుట ప్రజలలో నూతన ఆందోళనము కలగజేసినది. (ఓ. వి.)

* * * * *

అత్తిలి

మేము 29-8-1930 సం॥ తేదీని రాజమండ్రి నుంచి అత్తిలి గ్రామం ఒక పనిమీద వెడలితిని. భారత కాంగ్రెసు సభ్యులు డాక్టరు అన్నసాగర్ పండిత మాలవ్య విశ్వభాయి పటేలు మున్నగువారిని డిల్లీలో అరెస్టుచేసిన వార్త యిరోజున 12 గంటలకు తెలియగానే యిచ్చట ప్రజలలో చాలా సంచలము కల్గినది. వెంటనే అన్ని దుకాణములు మూసివేయబడెను. గుర్రపుబండ్లు వగైరాలు రాకపోకలుమాడా ఆగిపోయినవి. భీమవరం నుంచి పురము 9 గం. ప్యాసెంజరు బండిలో అత్తిలి గ్రామంలో మిల్ రాల్ రాల్ శ్రీ దేవ గాను గుల నాగేశ్వరావు సోమంచి వెంకట రత్నం వార్మాకి ఆంజనేయులుగారు, శ్రీ పాట్లా మంగమ్మగారు నున్నవచ్చిరి. ఇక్కడ నాయంత్రం 3-4 గంటలకు గొప్ప బహిరంగసభ జరిగెను. ఆ సభలో వైవాహిక శ్రీ లత పువ పాట్లా మంగమ్మగారును దేశపరిశీతులను గురించి మాట్లాడిరి. ఈ సభ జరుగుచుండగా 7-8 హోలీసు భటులును వచ్చిరి. ఏమీ చేయలేదు. సభ జయప్రదముగా జరిగినది. ఎవరు దారిని వారు వెళ్లిపోయిరి. మంగమ్మగారు వైశ్యులయింట్లో బస చేసిరి. వీరు యిక్కడనుంచి ది 3-9-30 తేదీని నిడదవోలు వెళ్లెదరు.

మేడిచర్ల అమ్మన్న,

నందుల వెంకట్రామయ్య,

* * * * *

గుడివాడ

ధిల్లీ నగరమున నిర్బంధింపబడి శిక్షింపబడిన నాయకుల ఎడల దమకు గల గౌరవమును వ్యక్తపరచుటకుగాను, నిన్నటి దినము సానిటోర్షు ఉన్నతపాతశాల విద్యార్థులలో ననేకులు స్కూలుకుబోయి మరల బయటకు వచ్చివేసిరి. మామూలు ప్రకారము విద్యార్థులు స్కూలుకు బోయి గాని, స్కూలువేళకు కొంచెము ముందుగా కొందరు విద్యార్థులు హఠాత్తు మేర్పాటుచేసి లోపలనున్న వారిని గూడ బయట పెచ్చుటకు ప్రోత్సహించిరి. వెంటనే కొద్దిమంది తప్ప విద్యార్థులెల్లరును స్కూలును ఖాళీచేసిరి. స్కూలులో గల దాదాపు ఆరువందల మంది విద్యార్థులలోను, ఉదయమున నుమారు నలువదిమంది మాత్రము దమ తమ క్లాసు గదులలో నుండిరి. మధ్యాహ్నమున కొందరు హోలీసువారు వచ్చి స్కూలు ఆవరణయందు చాలనేపు వేచియుండిరి. సాయంకాలము హాజరయిన విద్యార్థుల సంఖ్య కొంచెము హెచ్చుగ నుండెనని తెలియుచున్నది.

స్వాములవారు

శ్రీశంకరానంద సరస్వతీ స్వామిలవారు యిచ్చటి శ్రీ వీరాంజనేయ స్వామివారి ఆలయావరణయందు దాదాపు రెండు మాసములనుండియు ‘అధ్యాత్మికమాయము’ను గూర్చి యుపన్యాసముల నొసగుచున్నారు. వీరు మైసూరు ప్రాంతములవారు. వీరు చాతుర్యార్థుల నిచ్చట గడపుచున్నారు. వీరి పాండిత్యము ఆపారమై శ్రోతల విస్మయముల గావించుచున్నది.

వీరికి వేదములును పర్వశాస్త్రములును శరతలామలకములై యున్నట్లుగన్పట్టుచున్నవి. వీరభిక్షుకు పదిరూపాయలును, ఉపదేశమునకు రెండు రూపాయలును గునుముగ నిర్ణయింపబడినవి. (స్వ. విలేఖరి.)

దివితాలూకా

దివితాలూకాలో నింతివో అకు వానచినుకు పడలేదు. రోహిణీకార్తికలో నెండలెల్లుండునో యల్లే యిప్పుడు గూడ నెండలు తీవ్రముగానున్నవి. మొక్కజొన్న, కారుజొన్న, జిలమ, వేణుసెనగ, మిరపకుళ్లు మున్నగునవి నీరులేక నులముల మాడిపోవుచున్నవి. భూమిమీద బచ్చనిపరకలేకుండ బోయినది. పశువులకు దినుటకు మేతయు ద్రాగుటకు నీరు దొరుకుట లేదు. త్రాగుటకు నీరులేక ప్రజలు మిక్కిలి కష్టపడుచున్నారు. వాననిమిత్తము ప్రజలు గ్రామదేవతలకు మొక్కుకొనుచున్నారు. దివితాలూకాలోని పెక్కు గ్రామములవారు వోట్లనిచ్చుచుదేశముతో లేరు.

కోగంటి దుర్గామల్లి కాళ్ళగూరపు

అట్లూరి వేంకట్రామయ్య

ప్రకృతి

కార్యసానము బెడవాడ

ఇది ఆరోగ్యవిషయ మకు ఆంధ్రమాసపత్రిక. 1930 సెప్టెంబరు నెలలో వెలువడిన 12 వ సంపుటము 2 వ సంచిక నందుకొంటిమి. సాలు చందా 3 రూపాయలు. ఇది ప్రకృతి చికిత్సావిధానమును వివరించును.

మధ్యమునిదాన

10/3 ఫోజిల్లింగు, మాతుఫిగా (బొంబాయి)

1930 సెప్టెంబరు నెలలో వెలువడిన మూడవ సంపుటము 5 వ సంచిక నందుకొంటిమి. ఇది మధ్యస్థిద్ధాంతమునకు సంబంధించిన ఆంగ్లమాసపత్రిక. సాలుచందా మూడు రూపాయలు. మేనేజింగు ఎడిటరు టి. వి. కృష్ణస్వామిరావుగారు. (తెలిగ్రాఫు మాస్టర్)

సింహళమున భారతీయులు

హక్కు వసతులనుగూర్చి

ఇండియా ప్రభుత్వమునకు వేడికోరిక

కోళంజా, సెప్టెంబరు 1:—నిన్నటిదినము భారతీయుల సమిష్టి సభయొకటి జరుపబడెను. సింహళ ప్రభుత్వమువారు స్థిరనివాస మేర్పరచుకొనదలచు భారతీయులకు తగిన పడతులొసగుట లేదనియు ఉద్యోగుల నియామకపు పట్టున పురములందును వోలల మండలములందును పూర్వమే తగిన బ్రదుకణ నేయుట లేదనియు తోలయజమానులును సింహళులును భారతీయులకు వోటు హక్కులనుగూర్చి కేసులు ప్రతిపాటురినియు, కావున ఇండియా ప్రభుత్వము త్వరపడి భారతీయుల హక్కుల పోషింపవలయుననియు తీర్మానించిరి. గతయెన్నికలందు భారతీయులు పదియవసాలుగా నుండిరి. ఇప్పుడెక్కువ కావలసియుండగా తగిన భయపడనై యున్నది. భారతీయులను రిజిష్టరుచేయుట కేసులు ప్రతిపాటుర హక్కుతమై యున్నది. రిజిష్టరులు సెప్టె 11 వ తేదీతో సిద్ధమైపోవును. కావున వైస్రాయిగా రీజోవుగానే చర్యను గైకొని పూర్వముకన్న ను భారతీయులస్థితి అధ్యాన్నము గాకుండునట్లు వర్తింతురగాక. (ఆ. వె.)

నోటీసు

ప్రతీకలను పంపగోరువారును, చందాలను పంపదలచినవారును, ప్రకటనలను ప్రకటింపగోరువారును “మేనేజరు ఆంధ్రప్రదేశ్” అని పంపవలెను. ప్రతీకలో ప్రచురించుటకు వ్యాసములను వార్తలను క్లుప్తములు “ఎడిటరు, ఆంధ్రప్రదేశ్” అని పంపవలెను. అంతియకాని, వ్యక్తుల పేర్లతో పంపవలదని ప్రార్థన. ఇందువలన అనవసరముగు ఆలస్యము జరిగినవ్యము గలుగుచుండును. పాతకు లీనంగిని గమనింప ప్రార్థితులు. వ్యవస్థాపకుడు

సౌత్ ఇండియన్ జనరల్ ఎస్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

The South Indian General Assurance Co., Ltd.

హెడ్డాఫీసు:—7, 8 మెక్లీన్ పిలి, మద్రాసు.

ఇది కేవలము హైందవ జాతీయసంస్థయే

లైఫ్ ఇన్ సూరెన్సుకు వలయు సౌకర్యము లన్నిటిని నొసంగగలదు.

కావలెను: మంచి సామర్థ్యము గలిగి, చుటుకుగ పనిచేయు ఏజంట్లు, ఆంధ్రదేశములో మాకేజంట్లు లేనట్టి స్థలములలో పనిచేయుటకు కావలెను.

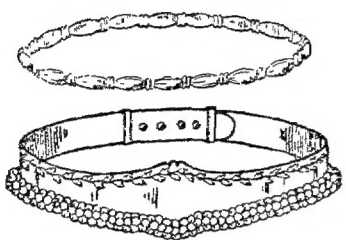
పూర్తివివరములకొరకు క్రిందివారికి వ్రాయుడు:—

మేనేజింగ్ ఏజంట్లు:

కె. సి. 'పాండలె అండ్ కో.'

1930 సంవత్సరమునకుగాను కొత్తరకములుగా తయారుచేసిన

ఆభరణములు

నాణ్యమైన, వెండిసామానులు
వస్తుకమయిన సవరపు బంగారు నగలు
రాళ్లు చెక్కిన ఆభరణములు
మేలైన

సీమకమలములు

ఎల్లపుడును మానద్ర దొరకును.

లేనిది ఆగర్లమీద తయారుచేసి పంపబడును. ధరల జాబితా కేటలాగును నేడే వ్రాయుడు.

వసుమర్తి. కన్నయ్యకెట్టి అండు నకో నెం. 10 నుబ్బరాయనాయకా పండు, చై నాబజారుకోడ్డు మద్రాసు.

డబ్బీ 0-6-0 తామర తైలము 12-కి 3-8-0

రాజారాణి గుర్తు గల తామరతైలము క్రిమినాశకము లగు చాల మంచి మందులతో తయారుచేయబడి ప్రఖ్యాతి గాంచినది. పెక్కిండ్లనుండి యున్న తామర, తీట, ఏనుగగజ్జి, శోభి, పొడలు మొదలగువానిని రెండేపూతలతో నిర్మూలముచేసి చర్మమును శుభ్రపరచును. దీనిని చర్మముపై రాచిన మంట యుండదు. చర్మము నలు పెక్కదు, పుండుపడదు.

బొంబాయి అమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు.

“ఉచితభీమా”

సగటున రు. 9-8-0 మాత్రమే చెల్లించి చనిపోయిన 29 పాలసీదారుల వారసులకు ఒక్కొక్కరికి రు. 500 ల చొప్పున ఇప్పటికి ఇచ్చినది

రు 14,500 లు

వై పద్ధతిలో చేరువారికి దాక్షిణ్యపరిక్ష లేదు. కాని, ఆరోగ్యదళలో ఉండి, 55 సంవత్సరముల వయస్సుకు మించ రాదు. నెల 1-కి ఒకరూపాయచొప్పున చెల్లించవలసినది పలకెండు సంవత్సరములు మాత్రమే. ప్రవేశదశము రు. 5-8-0 యి. వీరలకు కడు అనుకూలము. పూర్తివివరములకు హెడ్డాఫీసునకుగాని, లేక సమీపముండు ప్రాంతికిగాని వ్రాయవలయును.

స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్ అండ్ జెనరల్ అస్యూరెన్సుకంపెనీ, లిమిటెడ్.

హెడ్డాఫీసు:—23, సెకండులైనుబీచి, మద్రాసు.

N. B.—వై పద్ధతిలో చనిపోయిన పాలసీదారుల వారసులకు ప్రతి ఒక్కరికి రు. 500 లు కాని, లేక సగముమొత్త మయినను ఇచ్చినదియు, మరియు, మద్రాసు కలెక్టరుగారి అభిప్రాయసహాయముగ ప్లాంపు ఆక్సు నమసరించి పాలసీ జారీ చేయుకంపెనీ మరెవరికీ లేదు.

నెల 1-కి రు. 40 ల జీతముపైనను లేక కమీషనువద్దతివైనను పనిచేయుటకు ఏజంట్లు కావలెను. వివరములకు హెడ్డాఫీసుకు వ్రాయవలెను.

చేతిపనుల వర్తక రహస్యబోధిని

50 రూపాయలు నుంచి 500 రూపాయల వరకు నెలకు సంపాదించవచ్చును.

ఈ పుస్తకములో అనేక విధములైన, సబ్బునిమనులు, నెంట్లు, అత్తరు, చెంట్లుకలు పెరగడమునకు తైలములు, హేరాయిస్, పప్పు మొంటు, వార్మిన్, వర్ణములు, లక్ష్మి కోపులు, పన్నిరు, మర్మపు, ఎరేబిడ్, వాటర్, మైనపువత్తులు, కర్పూరం, వెన్నలు, పల్లు, అద్దు, మందుగడ్డ, సిరాదినుములు, పొడి, తేహ్మము, అద్దు, గిబ్బుచ్చేవిధము, చాయవేయవిధ తైలము, మాత్రలు, ము, రంకులు, వేనలయిన్, మొం మొదలగు అనేక చేతి పుస్తకము, కస్తూరి, బాణసంచా, పనులు యంత్రసంబంధ చిర్రొట్టి, బిన్ కెట్టు, వన్ క్రీము, ము నభిలషింపక నులభము బలపము, బూబ్ పాలిష్, గలాభదాయప్రదముగ తయారుచేయు పీలుపడగల పరిశ్రమ నుచాలపాడి, ఉడక్కు రుచేయు పీలుపడగల పరిశ్రమ లాం, ఓమునాటర్, లు 220 యందు వ్రాయబడియు లేన, అగ్నిపుల్లులు, న్నవి. ధనికు డయ్యెను.

పుస్తకము 1 కి నెల రు. 1.

బోర్డు ఖర్చులు వేరే.

మహారాజ పుస్తకశాల,

12, అరుణాచల మొదలివీధి, మద్రాసు.

Asiatic Government Security Life Assurance Co. Ltd.

Head Office:-Bangalore City.

The Pioneer Life Office of a Premier Indian State Offering Generous Policy Contracts at the Lowest Cost.

Wanted District Agents in all unrepresented areas.

Write for Agency terms & other particulars:

V. RANGASAMY Esq.,

B.A.B.L., F.C.I.,

General Secretary, & Legal Adviser, Bangalore

Messrs. P. K. RAU & Sons, Ltd.

Chief Agents, Madras Presidency &c.

24, Veeraswamy Pillai St., Egmore, MADRAS Phone:—2190

లోకప్రసిద్ధిపొందిన

మదరాసు ముక్కుపొడి

గాటు కమ్మదనం నువాసన అన్నిటిలో ఈడు కానిది. దర నెం 1. ఏకే 1-కి 4-0-0. నెం 2. 8-4-0. (120 రులం)

ఆర్. ఎన్. సుగంధ ముక్కుపొడి

కాటిల్స్ టెజర్ 1-కి 2-4-0 24 రులం టిన్ను 1-కి 1-12-0 రైలుచార్జి పోస్తేజి ప్రత్యేకము.

విలాసము:—పి. వి. రాజన్ అండ్ కో,

44, గోవిందస్వామయకన్ వీధి, మదరాసు

ఘనసారచందిని

సెగరోగములకును, స్త్రీల కుసుమస్వాధులకును, శ్రేష్ఠమయినది. ఎర్రపు, తెలుపు, పసుపు, మొదలగు అంటు సెగ రోగములను, స్త్రీలకు సంభవించు కుసుమ రోగములను, నిర్మూలము గావించును. సీసా 1-కి రు 1-8-0.

దీనికి అనువాసముకై చందిని అత్తరు సుపయోగించుట ముఖ్యము. చందిని అత్తరు సీసా 1-కి రు 1-4-0. పి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

పి. పి. ఎ. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం—పెరిచేపి, నెల్లూరుజిల్లా

50 సంవత్సరములనుండి అమోఘమైన జయము

మధ్యాహ్న భోజనాంతరము బంగారమువంటిదియు, రాత్రి భోజనాంతరము మణివంటిదనదనిన మా

ఆతంకన్నిగ్రహ మాత్రలు

మలబద్ధము, బుద్ధిమంద్యము, నరములబలహీనత మొంద తై నవాటిని భోగొట్టును.

82 మాత్రలు గల డబ్బా 1 కి రు 1/-

పూర్తివివరములకొరకు క్రిందివారికి వ్రాయుడు:—

ఆంతుకన్నిగ్రహపూర్వనీ 26 బ్రాడ్వే, మద్రాసు. ఏజంట్లు. ఎన్. పద్మరాజు, మెయిక్ రోడ్డు, కాకినాడ.

క్రొత్తగా కనిపెట్టిన జర్మనీ గనేరియా కాపుయెల్లు

భయంకరమైన నెగరోగములను ప్రపంచములో అంతరింపజేయుటకు సిద్ధపరచబడినది. ఎంతకాలమునుండి కాపురమున్న రోగముయినను 9 ట్యూబులతో ఆరోగ్యవంతులుగా జేసి యొక్క వలమును గలిగించి రక్తమును శుభ్రపరచును. మూత్రనాళమునుండి వెలువడు ప్రావమును నిలిపివేయును. మంటను తగ్గించును. స్త్రీలకు గర్భము చేతి తెలుపు విస్తారముగా పడుట, మూత్రసంబంధమును నితరబాధ్యములు బర్బాగనేరియా, అనభవించలేని నెగరోగములువల్ల రా మాయమగుచున్నవి. పందేపించిన వాగోగ్యవంతులు కావేరు. విస్తార మగు పొగ డ్రలవనవరము.

30 కాపుయెల్లు అమరియుండు పెట్టె రూ. 2-9-0 3 పెట్టెలు రూ. 6-12-0. రమించుటకు బలమును మాత్రము 20, ప్యాకెట్టు రూ. 2.

Dr. A. S. MURTY, Chicacole City, Ganjam Dt.

బుద్ధియు శేరు
పేచికాశీ
వని లేదు.

మలయచందనము

గనేరియా (నెగ)కు కుతారము, 3 హాటలలో గుణము కలుగును
ప్రఖ్యాతి పొందినది. నెల డబ్బీ 2-4-0 దీని కనుపానం చందనతైలం కొన్న 8-0-0 రెండును బుద్ధులతో 6-0-0
20-1 గంధర్వసార్వనీ, రాయవరము, గోదావరిజిల్లా

రహస్యము
గా నేలిన
వచ్చును.

స్వల్ప ధర! ఫల మధికము!! పూర్తి తృప్తి!!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నారు

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిల్లలు పెద్దలు మనస్థిరానివరకు అందరి నుండడు, నలుకడడు, కడిగెడు, దర్జు, నూకలు, కిర
కాచే కాళ్ళు తాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, కక్కెయించు నొప్పి, అజీర్ణరక్త కాలముడు తలనొప్పి,
చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగు, ఇతర వ్యాధులను ఇంకను అనేక వ్యాధులను గణపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించి
కాదు, పూర్వముగా (కస్తూరికి బదులుగా) ఈ మాత్రలు 4-5 రోజు, 2-3 రోజులపాటునా సమర్థి ప్రయోగము జేసి,
సాంక్రామిక రోగులతో సంబంధములేదు, విషము 1-2 మాత్రలను నేనించిన ఆరోగ్యవృద్ధులను అగుచు
ఈ మాత్రల సీసాతోగల అనపావనత్రవము చూడుడు. 300 మాత్రలగు సీసా 1-8 4లకాలముండును ప్ర
యోగములను వారము, పోస్టు మార్కముగా 6 సీసాలు రూ 1-8-0, 12 సీసాలు రూ 2-12-0, 28 సీసాలు రూ 5-0-0.
సారస్వతానవం:-- మొదలగు అలమున కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును నావున, మొదలగు చుట్ట
లములను గలిగియుండు సమస్త వ్యాధులను తరిమివేసి సరములను ముంతి తొనగ
క కచ్చుదిని కలుగజేయును. సంగళపాటకుం కంఠస్వరమునకు మృదువుభరత్వము నిచ్చును. పొడవపొడవ ఉత్పాదమునింపును.
అంబోవలై క స్త్రీలకు నెత్తినడుగు (నెత్తివోర కాం పెత్తనానుండుటలను) మాట్లాడను సదుపాయము సీలలకు వంటివంటిది.
6 కొన్ను సీసా 1-8 రూ 1-0-0. పోస్టుభర్తలు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారామ వ వైద్యశాల, మైసూరు.

మీ ముఖము, చర్మములపై **కామినియా స్క్వీ** (రిజిస్టరు) నుపయోగించుటకు మునుపరుడు.

ఇది చెమటకాయలు, మొటిమలు మొదలైనవాటిని తొలగించి చర్మముయొక్క సహజసౌందర్యమును ప్రకాశింపజేయును. వెల: సీసా 1-8 ఆ. 12. వి. పి. చార్జిలు ప్రత్యేకము.

వెండుకలకు శ్రేష్ఠమైన యాహారము

మీ శరీరమునకు బలము నిచ్చుటకు మంచియాహార మెంతయావశ్యకమో వెండుకలకు గూడ నట్లే యాహార మావశ్యకమై యున్నది. మీ శరీరారోగ్యము మీరు భుజించు నాహార ముపై నాధారపడి యున్నది. ఆ లాగుననే వెండుకల యభివృద్ధి మీ రుపయోగించు తల నూనెపై నాధారపడియున్నది.

కామినియా ఆయిల్ (రిజిస్టరు)

స్వచ్ఛముగ ననేకవస్తువులచే మిళితమై, మొదలగునట్టి నేద దీర్చి, వెండుకలయభి వృద్ధికి తోడ్పడగలదు. వెండుకల మొదలగు బలమును కలుగజేయుటయేగాక పొడు గెదుగు నటుల చేయును. ఇది తలపై మెలచు చుండును తొలగించి, వెండుకలు రాతిపోవుట నాపును.

వేలకొలది మంది యీ కామినియా నూనె నుపయోగించి, మిక్కిలి పొగిడియున్నారు. నేడే యుపయో గించిన మీకే స్వయముగ తెలియగలదు. అన్ని ప్రోద్బలం యమృతమును.

ధరలు:-- సీసా 1-8 రూ. 1. వి. పి. ఆ. 6. ప్రత్యేకము.
సీసా 8-8 రూ. 2-10-0. వి. పి. ఆ. 0-12-0. "

ఓటో దిల్ బహార్ (రిజిస్టరు)

అనాదినుండి వాడబడు నుగంధద్రవ్యము. గొప్ప పుష్పములనుండి తయారుచేయబడిన యాకర్ణ జలమును నువాసన మాదిరిబుడ్డి నొకదాని నుపయోగించిన మీరేత్ప ప్రియోదగలరు.

ధరలు:-- 1/2 కొన్ను సీసా రూ. 2-0-0. 1/2 కొన్ను ,, రూ. 1-4-0.
1 డ్రాము ,, రూ. 0-12-0. 1/2 డ్రాము ,, రూ. 0-8-0.
వి. పి. చార్జిలు ప్రత్యేకము.
కాంపిల్ బుడ్డి ఖరీదు రెండు అణాలు. అన్ని చోట్లను అమృతమును.

సోల్ ఏజెంట్లు:--

ఆంగ్లో-ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

285, జమ్మామసీదు, మార్కెట్టు, బొంబాయి, నెం. 2.

"It's that famous INDIAN PAIN BALM that brought you relief"

Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT
MADRAS & BOMBAY.

సంతానం పుట్టకుండా 108-1

'కాంట్రా సెప్టిన్'

ఒక్కటే సులభమైన సురక్షితోపాయము.
16 మోతాదుల ట్యూబు 1-12-0
ట్యూబులకు ఇతర విషయములకు:--
బి. రామచంద్రారావు, 158, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. సోల్ ఏజెంట్లు.
ది సోషల్ వైజ్ డిస్ట్రీబ్యూట్ సిండికేట్.
ఇతర కెమిస్టులు ఆండ్ డ్రగ్గిస్టులవద్ద కూడ వారకుడు.

నేషనల్ ఇన్ స్ట్రూమెంట్స్

కంపెనీ, లిమిటెడ్.

హెడ్ క్వార్టర్లు:-- 9, ఓల్డు కోర్టు వీధి, కలకత్తా.
హిందువుల మూలధనము- హిందువులచే నిర్వహింపబడుచు- హిందువులకొరకే పనిచేయుచున్నది

ఒక సంవత్సరము పూర్తిగ ప్రీమియము పెంపుతై ములు చెల్లించిన యన్ని పాలసీలు, యే మనిషి జీవితముపై నోసంగియున్నారో, యట్టివారు రాజకీయ వైదీలుగ కాకా గృహముల కేగియుండిన కాలములో ప్రీమియములు చెల్లించు గడువుకాల మతిక్రమించిన, సదరు ప్రీమియము లన్నియు గడువు తీరిన తేదీనుండి ఒక సంవత్సర కాలమువరకు దైర్యవ్రత తీర్మానము ననుసరించి యములనుం దుండగలవు.

అదాయము మొత్తం రూ 1,80,00,000 లకును చెల్లించిన క్లెయిమ్ల మొత్తం రూ 67,00 000 లకు మించి యున్నది.

హైందవ కంపెనీయందే ఇన్ స్ట్రూమెంట్స్ చేసి, మీదేశమునకు కుటుంబమునకు చేయవలసిన విధ్యుక్తధర్మమును నెరవేర్చుదు.

టి. అనంతాచార్యు, బి. ఎ.
బ్రాంచి సెక్రటరీ, మద్రాస్ బ్రాంచి, లేక
"లోక్ సేవర్" బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఆర్. జి. దాస్ అండ్ కో., మనేజర్లు.

మద్రాసు ఆర్మర్స్

రమ్స్ అండ్ అమ్యూనిషన్ డిలర్స్.
4 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

పలువిధ ఆయుధములు, వాటి మందుసామగ్రి, చౌకగ దొల గును. రైఫిల్లు పొందినవా రమగుటచే యితర చోట్లనుండువాడు మాదిరి యూరపులపంపిన లాభకరముగ నుండును. ఆయుధములు సురమృత్తు చేయుటకును, గాలితుపాకులగుండ అస్థులును.